

रसवाहिनी

मिष्टु अनिसूट
लुम्बिनी, नेपाल

श्री
नमोरत्नवयाय
रसवाहिनी

(नेपाल भाषा अनुवाद)

भाग २

अनुवादक

भिक्षु अनिरुद्ध

भिक्षु अनिरुद्ध
लुम्बिनी

प्रकाशकः-

भिक्खु अनिरुद्ध
राजकीय बुद्ध मन्दिर
हु० लुम्बिनी
नेपाल ।

(शास्त्र)

श्री बुद्ध सम्बत् २५२४
श्री ने. सं. ११००
श्री वि. सं. २०३७
श्री ई. सं. १६८०

प्रथम संस्करण १०००

मूल्य- ७/-

थाकुः-

नेपाल सहकारी प्रेस लि०
झंबहाल, काठमाडौं,
नेपाल ।

प्रकाशकीय धन्यवाद

संस्कृत लिखित संस्कृत लिखित

थे “रसवाहनी” पुस्तकयामु प्रथम भाग लुभिनी
वर्ष मानेयागु ई. सं. १६७६ साले प्रकाशित जग खः।
थे सफूया नां यात ल्वेक रस-सवा दु मदु प्रथम भाग
२०पु बाखं बोना दीर्पि पाठकपित अनुभव जुल हे ज्वी।
थे पुस्तकया द्वितीय भाग प्रकाशित भजुनिगु ३०पु बाखं
प्रकाशक जुया दीर्पि महानुभावपि सु न्द्वचिला मदीगुलि
याना अनुवादक हे प्रकाशक जुया प्रकाशित याना च्वन।

प्रूफ स्वयेगु ज्यास आयुष्मान् भिक्षु महानामजुं
गाकं हे ग्वाहालि याना बिज्यागुलि बसपोलयात धन्यवाद
मध्युसें च्वने फैमखु। जोरगणेशय् नेपाल सहकारी प्रेसय्
थ्यंक बना थाकु मचासे प्रूफ काबनेगु व ब्यू बनेगु याना
सहयोग याना ब्यूपि विद्यार्थी सूर्य बहादुर शाक्य व श्री खड्ग
बहादुर उपासकयागु परिश्रम नं जन्मकाछिं लोमंके फैमखु।
नेपाल सहकारी प्रेस नं धार्मिक पुस्तक जूगुलि याना सफू
थागुया ज्याला फक्को पायाना छापे याना बिज्याय्गु
भाला क्या बिज्यागुलि बसपोल प्रेस खलः सकलसित नं
हार्दिक धन्यवाद विया च्वनागु दु।

— अनुवादक

विषय सूची

विषय	पैल्या
१. लाखे छलेयाःत्मसिया वाखं	१
२. मिथ्यादृष्टिया वाखं	५
३. पिढाया वाख	१२
४ उत्तर श्रामणेरया वाखं	२२
५. कावीरपट्टनया वाखं	३८
६. खुँ स्याइद्युसिया वाखं	४६
७. श्रद्धा उपासकया वाखं	५३
८. गरोव-दुःखीया वाख	६३
९ देवपुत्रया वाखं	७१
१०. सोवलि स्थविरया वाखं	८१
११. महासेन जुजुया वाखं	९८
१२. सुवर्णतिलकया वाखं	१०३
१३. कृपण-दरिद्रया वाखं	११७
१४. इन्द्रगुप्त स्थविरयागु वाखं	१२५
१५. शाकमाला पूजायाह्नसिगु वाखं	१३८
१६. मोरिय ब्राह्मणया वाखं	१४६
१७. काय्यागु वाखं	१५४
१८. स्त्रहृ कुर्णी कस्तिवञ्जा तथ्यगु वाखं	१५९
१९. वोधिराज धीताया वाखं	१६१
२०. कुण्डलियागु वाखं	१६६

नमोत्सस भगवतो अरहतो सम्मा सम्बुद्धस्स

लाखे छलेयाःक्षिसिया बासनस

थ्व छसिनिसेया आनुपूर्वी कथा

भगवान तथागत परि निर्वाण जुया विजयाय धुक्कुस्येलि
कोशल जुजुया जनपदस जुलसां तुण्ड ग्राम धैगु गां छगू
दया च्वन । अन बुद्धदास नां जुया च्वह्य मनू छह्य
“जन्मभर तक जि बुद्धया शरणे वने जिगु शरण बुद्ध
हे जुल जितः तरेयाइह्य न बुद्ध हे जितः रक्षा याइह्य
न बुद्ध हे” धका थुगु प्रकार जन्मकांछि बुद्धया शरणे
वह्य जुया बास याना च्वन । उगु समयस जनपदे च्वह्य
मनू छह्य अन उगुथासे चा चा ह्यु ह्यु व तुण्ड ग्रामस
ध्यका वयाहे छेँ वया बास याना च्वन । व जनपद
याह्य मनूया जुलसां शरीरस छह्य यक्ष दुविना सास्ति
याना च्वन । उगु समयस व मनू उगुगामे दुहाँ वं बले
यक्ष बुद्धदास उपासकया गुण यागु तेजं याना वया छेँ
दुहाँ वने मफया वैत तोता गांया पिने न्हेन्हु तकक व
लिहाँ वै धका स्वया पिया च्व च्वन । अनंलि व जनपद
याह्य मनू न्हेन्हु तकक अन च्वना न्हेन्हु दुखुन्हु अःगु देशे
लिहाँ वनेगु इच्छा याना गामं पिहाँ वल । अले वं वैके
थोन्हु मछि छ गन वना च्वना धका न्यन । यक्षं भो,

जि छंगुया लागि थन च्वना पिया च्वनागु थनि न्हेन्हु
 दत धका धाल । अनेलि वं ‘छं जिनाप छु ज्यादु जि
 छंत छु बोमाल’ धका न्यन अले यक्ष भो, जि नये पित्याना
 च्वन जित जा माला च्वन । धका धाय् व थथे जूसा
 छाय् जित छेंया दुने हे चं च्वनाह्य सित मज्वनागु
 (दुमविनागु ?) धका धाल । यक्षं भो, व छेँ बुद्धया
 शरणे वह्य उपासक छह्य दु, वया शीलया प्रभावं याना
 छेँ दुहाँ वने मफया च्व च्वनागु खः धका धाय् व
 जनपदे च्वह्य मनूनं शरण धैगु छु धका मसिया वं छु
 धया शरण ग्रहण यात धका यक्ष याके न्यन । यक्षं ‘बुद्धं
 शरणं गच्छामि’ धका धया शरण ग्रहण यात धका धाल ।
 व खँ न्यना जनपद वासि आ थवयात छले याय् माल
 धका चिन्तना याना अथे जूसा यक्ष हे जिनं बुद्धया शरणे
 वने धका धया ‘बुद्धं शरणं गच्छामि’ धका धाल । थुलि
 धाय् मात्रं हे यक्ष तःसतं हाला ग्याना चा चाहिला त्यांगरा
 त्यांगरा पुला विस्युंवन । थुगु प्रकारं सम्यक् सम्बुद्धया
 शरणं थुगु लोकस भय त्रास मदयेका छ्वेया लागि जूवनी ।
 परलोकस स्वर्ग मोक्ष लाभ जबी , उकि ध्रयातलः—

१. बुद्धोति वचनं एतं अमनुस्सानं भया बहु ।

बुद्ध भक्तिक जस्तूनं सब्बदा मुदा बहु ॥१॥

बुद्ध धैगु वचनं अमनुष्य तयेत भय उत्पन्न याई
 बुद्धया उपरे भक्ति भाव दृष्टि मत्व प्राणि पित न्ह्यावलेसं
 खुशी-प्रसन्नता उत्पन्न जुया च्वनो ॥ १॥

२. सब्बो पद्मनासायं पञ्चवत्खं दिव्ब मोसघं ।
दिव्ब मन्त महातेजं महायस्तं महवभुतं ॥२॥

सकल उपद्रव नाश याय्या लार्गि प्रत्यक्ष जुया
च्वंगु दिव्य वासः (समानगु) महान तेज दुगु दिव्य मन्त्र
(समान जुया च्वन हान) अत्यन्त आश्चर्य अदभुतगु महान
जन्त्र समान नं जुयाच्वन ॥२॥

३. तस्सा सो दाण्डो यक्खो दिस्वा तं सरणे ठितं ।

उद्धिग्नोव भद्रप्त्तो लोभहट्टो च छम्भितो ॥३॥

उकि व भयानकह्य यक्ष (त्रिरत्न) शरणे चं चं
ह्य व मनू खना भयं त्रस्त जुया, ग्याना चिमिसैं तिं
ति स्वागु शरीर दुम्ह जुया भयं थर थर खात ॥३॥

४. भमन्तो धावि तं दिस्वा तिमिरोव सुरियुगते ।

सिरबलि तूल भट्टं व चण्ड वातेन खण्डितं ॥४॥

व (शरणे वह्य) मनू खना, सुद्दों लुया वयेव
अन्धकार समानं, प्रचण्ड फसं सिमल माया भुवा (प्वीकः
यंकी थें) चाचा हिला ब्वां विस्युवन ॥४॥

५. यं दुखं राजचोरादि यक्ख पेतादि सम्भवं ।

मिच्छन्तेन मनुस्सेन गम्भद्वं सरणत्यं ॥५॥

जुजु, खुंत, शत्रुत, यक्ष, प्रेत आदि पाखें जुया
वैगु गुगु दुःख दु (व) दुःख यात इच्छा मयापि मनू
तयेसं स्वंगु शरण वनेमा ॥५॥

६. यो च बुद्धं च धर्मं च सङ्खं सरणं गतो ।

चत्तारि अरिय सच्चानि सम्पत्तिः आय

पस्सतो 'ति ॥६॥

गुह्य मनू बुद्ध, धर्म व संघ रत्न समेतं शरण वनो
(वं) दुःखादी प्यंगु आर्य सत्य सम्यक् प्रज्ञां अथवा मार्गं
ज्ञानं (वांलाक) खंका काई । (वहे उत्तम ज्ञवनी) ॥६॥

अनंलि जनपदे च्वह्य मनू शरण वै ने गुली महान्
गुण महान् आनिशंस खना बुद्धया उपरे गौरवतया प्रेम
सहित जन्मकांच्छि “बुद्धं शरणं गच्छामि” धका शरण वना
व हे शरण वंगु गुणया प्रतापं जीवनया अन्तस द्यना दना
वःह्य थे देवलोके वना जन्म कावन ।

७. दिस्वान एवं सरणं गतं तं,

अपेन्ति यक्खांपि महूब्येन ।

पालेष्व सीलं सरणं च तस्मा,

जहाय दुष्टिं सुगति भज ह्वो 'ति ॥७॥

यक्षन नापं थुगु प्रकारं शरण वंह्य व पुरुष खना
महान् गु भयं अलग जुया तापाना वन उकिया निर्मित
शील व शरण पालनया पाप तापाका द्व, भिगु-वांलागु
गति भजनया । ॥७॥

लाखे छनेयागु बाखं

प्रथम - छपु

(४)

मिथ्यादृष्टिया वाखनस

थ छसिनिसेया आनुपूर्बि कथा

भगवान् तथागत महापर्िनवर्णं जुया विज्याय्
घुंका राजगृह नगरे जुनसां छःह्य ब्रःह्य भक्तिक मिथ्या
दृष्टिह्य (मनू छहा) वास याना च्वन, अनहे सम्यक् दृष्टिह्य
मनू छहा नं दु इपि निह्येस्यां निह्य कायपि दत, व
मस्त निह्यं छथासं नाप नापं ह्यितु ह्यितुं तःधिकः जुया
वया च्वन अनंलि लिपायागु समयस व मस्ते पाँय् ह्वाना
ह्यितीबले सम्यक् दृष्टिह्यस्या काय् नं “नमो बुद्धाय” धका
धया पाय् ह्वाईगुनि याना ह्लि ह्लि त्याका च्वन, मिथ्या
दृष्टिया काय् नं ‘नमो ब्रःह्युनो’ धका धया पाँय् ह्वाईबले
बुईगु जुया च्वन। अनंलि मिथ्या दृष्टिया काय् नं ह्लिथं
त्याका च्वह्य सम्यक् दृष्टिया कुमार खना पासा छं न्ह्याबले
सं त्याजक त्याका च्वन। छु धया पाँय् ह्वाना धका न्यन।
वं पासा जि ‘नमो बुद्धाय’ धका धया पाय् ह्वाना धका
कन। वं नं अबलेसं निस्ये ‘नमो बुद्धाय’ धका धया
पाय् ह्वायगु ज्या यात। अनंलि इपि निह्यं आपालं याना
ह्यितीबले त्या बू सोमदया बरावर ज्वीगु जुया च्वन। लिपा
यागु समयस मिथ्यादृष्टिया कायम्ह बौम्ह नाप मि मा

वैनेया लागी जंगले वना बैल गाडाय् सिं तया ल्याहाँ
 बया च्वं बले नगर ध्वाखा सत्तिक बैल गाडा खोलेयाना
 धायनके छ्वेत दोहँतयेत पयँना तोता छ्वत । दोहँ त
 धाय् न न मेपि दोहँ तय् पुचः नाप नगरया दुने द्वाहाँवन ।
 अनलि वया बौम्ह दोहँ मा वैनेत, गाडा बाँलाक स्वया
 च्वं धका काय्-ह सित अह्वेयाना नगरे द्वाहाँ वंगु जुया
 च्वन । अनंलि सन्ध्यां ई ज्वीब मनूतयेस नगरयागु ध्वाका
 तिना बिल । अले कुमार नगरं पिने सि॒ गाडाया तःले
 गोतुला न्ह्यो वयेका च्वंगु जुया च्वन । अनंलि उगु चान्हे
 सम्यक् दृष्टिम्ह व मिथ्या दृष्टिम्ह निम्ह यक्षत नसा मा
 जुजुं गाडाया तःले द्यना च्वम्ह कुमारयात खं कल । इपि
 मध्ये मिथ्या दृष्टिम्हस्यां श्वयात नयेनु धका धाल ।
 अले मेम्हस्यां अथे याय् मते 'नमो बुद्धाय' धका धाय्
 सम्ह ख थ्व । श्वयात नहे नयेनु धका मेम्हस्यां स्वंको
 तक्क पंक पकं हे वना व मचाया तुती जोना साल ।
 उगु क्षणस मचां ह्लापा बाह्लि जुया च्वगु अनुसारं 'नमो
 बुद्धाय' धका धाल । व सः ताया यक्ष ग्याना चिमिसं
 ति॑ ति॑ स्वाना वया ह्ला त्वता लिज्यां वना च्वं च्व
 वन । अहो आश्चर्य बुद्धयागु आनुभाव अदभुत नं खः ।
 थुगु प्रकार थम्हं विश्वास मयास्य धाय्-गु बाह्ल जक जुया
 'नमो बुद्धाय' धका धाम्ह सित नापं भय नाश जुया उपद्रव
 नापं छुं मजुल, थम्हं विश्वास याना जन्मकांद्रि बुद्धया
 शरणे वर्पित ला छुं धाय् मागु हे मदु । उकिं धयातलः-

१. यथा पि सिद्धिनो नावं भुजङ्गानं भयावहं
एवं बुद्धोति वचनं अमनुस्सानं भयावहं ॥१॥

गथे कि मैखाया सः सर्प तयेत भय उत्पन्न याई
अथे हे तुं बुद्ध धैगु (श्व) वचन अमनुष्य (भूत, प्रेत,
पिशाच) तयेत भय उत्पन्न याना वी । ॥१॥

२. यथा ममतस्स जप्तेन विलयं याति किञ्चित्तम् ।

एवं बुद्धोति वचनेन भायन्ति कुणपादका ॥२॥

गथे कि मन्त्र जपेयात धायक भयानकगु विष
नापं विनाश जुया वनी अथेहेतुं बुद्ध धैगु वचनं याना
यक्ष-लाखेत याई । ॥२॥

३. अर्गिन दिस्वा यथा सित्थं दूरतो व विलीयति ।

दिस्वानेवं सरणगतं पेतापेन्तेव दूरतो ॥३॥

गथे कि तापाक निस्ये हे मि खना सी नाया वनी
अथेहेतुं प्रेतत (बुद्ध) शरण वम्ह (मनू) खना तपाकं
निस्ये हे हटे जुया वनी । ॥३॥

४. पवरं बुद्ध इच्छेत मक्खरदूयम बभूतं ।

सब्बोपहृवनासाय चिरपाकारमुगगतं ॥४॥

उत्तमगु अद्भूतगु बुद्ध धैगु श्व आख निगः
सकल उपद्रव नाश याय्या लागी च्वे थाहाँकःगु स्थिरगु
पःखा ममान जुया च्वन । ॥४॥

५. सस्तरतन पासादं तमेव बजिरं गुहं

तमेव नावं दीपं तं तमेव कदचं सुभं ॥५॥

व आखः निगः न्हेगु रत्नयागु प्रासाद-दरवार
समान जुयाच्वन, हिरायागु गुफा समान, वहे आखः निगः
(संसार सागर उत्तरे याईगु) नांचा समान, व आखः
निगः त्वादेवा-मत समान, वहे आखः निगः भिगु कवच
(नैयागु पोशाक) समान न जुया च्वन ॥५॥

६. तमेव सिरसि भासन्तं किरीटं रत्नामयं ।

ललाटेतिलकं रम्मं कप्पूरं नयनद्वये ॥६॥

व बुद्ध धैग आखः निगः छ्यने च्वंगु ज्वाला ज्वालां
थीगु रत्नयागु मुकुट समान, कपाले अत्यन्त वांलागु सित्तः
समान, (हानं) मिखा निगयात (सिच्चुसे च्वंका सुख
बोगु) कपू समान नं जुया च्वन ॥६॥

७. ताड़ङ्कुं कण्णयुगले सोण्णमाला गलेसुभा ।

एकाबलो तारहार भारा जत्सु लङ्घता ॥७॥

न्ह्यय्पं निपास (तिया तःगु) कुण्डल तिसा समान,
गःपते क्वलाया तःगु शोभायमान जुया च्वगु लुँ सिखः
समान, किंगु प्रकारगु रत्नं अलंकार याना तःगु परि
शुद्धगु अद्वितीयगु मोर्तिमा समान जुयाच्वन ॥७ ।

८. अङ्गं बाहुमूलस्स करगे बलयं तथा

अंगुलीस्वंगुलोया च खग मङ्गलसम्मतं ॥८॥

ह्लाया अग्रस न्ह्याइगु लुँ चुरि समान, अथेहे
तुं ह्लाया सिथे तीगु रत्नयागु चुल्या समान, पचिने

न्हाईंगु रत्नयागु अंगू समान, (हानं ह्लाते च्वंगु) मंगल
खङ्ग समान नं जुया च्वन ॥१५॥

९. सोणातयत्तमुष्णीसं सह बाणेन सरासनं ।

तमेव सब्बालङ्कार तमेव दुरिता पहं ॥१६॥

(श्रद्धावन्त पिनि छधने कुईकींगु) श्वेत द्वत्र समान
कपाले चींगु उण्होंस पाता समान, तीर सहितगु तीर
तयेगु त्वाच्चवा-थल समान, व आखः निगः हे सकल
(शरीर वांलाइंगु) तिसा-आभरण समान खः, वहे निगः
आखःलं (सकल) उपद्रव हटेयाना तापावा छ्वेगु नं
जूवनी ॥१७॥

१०. तस्माहि पण्डितोपोसो लोक लोचन सत्थुनो ।

सरणंतस्स गन्तेव गुणनामं एहिपस्तिक ॥१०॥

उकिया निर्मित हे ज्ञान-बुद्धि दुपि पण्डित जन
पिसं लोक जन पिनि मिखा समान जुया विजयाकह्य
शास्ता यागु “वा थन वया सोवा” धंगु वाक्ययात त्वेक
(बुद्ध धंगु) गुण नां शरण-आधार धका सीका काहे
काई ॥१८॥

११. नमोति वचनं पुब्बं बुद्धायेतिगिरं तदा ।

सुपन्तेन कुमारेन मिच्छादिर्दृष्टसूनुना ॥१९॥

१२. सुत्वा बुत्तं पिसाचा पिमनुसकुणये रता ।

नहिसन्ति अहो बुद्धगुणसारमहत्तता ति ॥२०॥

द्यना च्वंहु मिथ्यादृष्ट्हा कुमारं उगु समयस
 उच्चारण यागु नमो धैगु वचन न्ह्योने दुगु बुद्धाय धैगु
 वचन अर्थात् 'नमो बुद्धाय' धैगु वचन न्यना सीपि मनू
 तयेगु लाशे आसक्त जुया च्वपि पिशाच तय्सं नापं हिसा
 मयात बुद्ध गुण सम्बन्धी महानता अहो ! आश्र्य खः

॥११-१२॥

अले सम्यक्दृष्ट्हा लाखे नं मिथ्यादृष्ट्हा लाखेयात
 थथे धाल 'भो छं अयोग्यगु ज्यायात बुद्ध गुणस प्रहार
 यात छंत सजाई वीमा' धका । वं पासा जि अय् जुसा
 आ छुयाय् मल धका न्यनेव नये पित्याना च्वंहुसित
 आहार हया ब्यु धका धाल । अले लं ज्यू धका धया
 जि मवःतले छ थन हे नि पिया च्वं धका धया विम्बिसार
 जुजुया लुया भुई ताना तःगु स्वादिष्टगु भोजन कया हया
 कुमारया बौद्धुसिगु भेष कया वया मचायात भोजन याका
 हानं कुमारं धागु बुद्ध बचन व थमं यानागु ज्या ब्याकं
 भुई ल्यूने च्वया श्व जुललाँ जुजुं हे जक खनेमा धका
 अधिष्ठान याना वन । अनंलि द्यो तुयुया वयेव जुजुया
 भोजन याय्गु समयस राजपुरुष तय्सं अन भु मखना
 नगरे सकभनं माला स्वया बैल गाडाय् मचा नं देमानं
 खना देमानापं वैत ज्वना यंका जुजुयाथाय् क्यने यं का
 व कारणप्रवृत्ति विन्ति यात । जुजुं देमाय् आखः खना
 बोना स्वया वैगु गुणस प्रसन्न जुया तःधंगु यश सहित
 महाजनयागु पदवि (वैत) विया बिज्यात ।

(१०)

१३. जिनस्स नामं सुपिनेन पेबं,
 न होति भीति लपतेन यस्मा
 तस्मा मुनिन्द्रं सततं सराथ,
 गुणेसरन्ता सरणं च याथा'ति ॥१३॥

गुकिया निर्मित थुगु प्रकारं ह्यगसें नापं शास्ता-
 तथागतयागु नां (ह्युतुं) धागुलि याना भय-त्राश मजुल
 उकिया निर्मित (छिमिसं) मुनिन्द्र तथागत यात न्ह्यावलेसं
 रमरणया (बुद्ध) गुण रमरण यायां शरणनं वनेगु रव ॥१३॥

मिथ्यादृष्टिया बाखं

द्वितीय - निपु

Dhamma.Digital

पिढाया वाखनस

श्वर्णसिनिसेपा आनुपूर्वी कथा

जम्बू द्वीपस महा वोधि सिमाया जुलसां दक्षिण
पाले छगू प्रत्यन्त नगर दया च्वन । अन थद्वां प्रसन्नह्य
रत्नत्रयस ममना दुह्य उपासक छह्य वास याना च्वन ।
उगु समयप छह्य क्षोणास्त्र भिक्षुं तथागतं परिभोग याना
विज्यागु तुतिया तःले तयेगु पिढा छगू हिचा छपाते
तया वंव थाय् पूजा याना छस्यें निस्ये उगु नगरे ध्यंका
वांलाक चीवरं पुना पात्र ज्वना प्यकु पाकक जक सोया
प्रवज्या लीलां मनू तयेत शंतोष यायाँ लैया बिच्चं विज्याना
च्वन । अनलि व उपासकं अथे विज्याना च्वंह्य स्थविर
खना प्रवन्नगु मन याना लिक्कवना भवस्सुना वन्दना
याना पात्र कथा भोजन याका हित्यं जिगु छेँ विज्याकेगु
इच्छा दु, जितः अनुकम्पा तया थन हे च्वना विज्याहुँ
स्वामि ! धका प्रार्थना याना नगरया लिक्क रमणीयगु
जंगलचा छगुओ खसि सिये विहार दयेका स्थविर यात
व ललहाना विप्रा प्यंगु प्रत्ययद्वारा उपस्थान याके बिया
माने यायाँ पूजा यायाँ वासयाना च्वन । स्थविरं नं अन
छगू योग्यगु थाय् ल्यया तथागतं छेला विज्यागु, पालि

(१२)

तःले तैगु पिढा धातु निधान याना फि चैत्य दयेका
 सदानं सुगंध, धूप, प्रदीप, स्वां पूजा यायां वास याना
 विज्याना चवन । उगु समयस व उपासकया छेँया
 लिककस्स च्वह्य छह्य ईश्वर भक्तिह्यस्यां थः देवता यात
 ह्तिथं नमस्कार याना चवन । व खना वैत उपासकं
 बुद्धगुण कना क्षत्र मखु थाय् पासां उद्योग मेहनत याय्
 मते आम दृष्टि तोता छ्व धका धाल । अनंति व
 कैराटिक (कपटि) ईश्वर भक्तिह्य मनून छिमि शास्ताया
 गुणयागु अनुभाव गो ? जिमि ईश्वरया गुण हे महान
 जू धका धया वयागु अब गुणयात गुण धका धाधां, धाल:-

१. तिपुरं सो विनासेसि ललाटनयनगिमा ।

अमुरे च विनासेसि तिसूलैन महिस्सरो ॥१॥

व महेश्वरया जुलसां कपाले च्वंगु मिखायागु
 अग्नि स्वगूनोक (छ्वेका) विनाश याना छ्वेफु, त्रिशूलं
 (सुया) अमुर-दंत्य तयेत विनाश याना छ्वत ॥१॥

२. जटाकलापमा वत्तं नच्चेति दिनसन्धियं ।

बादेति भेरिखोणादि गोत्थापि सगायति ॥२॥

व ईश्वर जुलसां संक्षाकाती जटा प्वाय् चाचा
 त्वीक प्याखं ह्वी धिमे, बोणा आदि बाजं थाई म्येति
 हाली ॥२॥

३. भरियायो तस्स तिस्सो जटायेके समुद्भवे ।

एकमेकेन पस्सेन पस्समानो वरेकिकं ॥३॥

वया स्वह्य जहानपि दु छह्य जटाया दुने तया
तल छह्य मुले छखेलिक्य फेतुका तल मेह्य छह्य न्ह्याने
तया स्वजक स्वया जब्री ॥३॥

४. हृतिथचम्मबरधरो तेनेव बारितातपा ।

असादिसेहि पुत्तेहि रूपेन च सुपाकढो ॥४॥

किसिया छेंगयागु वस्त्र धारण याना च्वन व
किसिया छेंगूहे निभा पनेत कुसा याना कुया च्वन,
सुनापं समान मजूपि पुत्रपिसयाना हाने रूप (विचित्रां)
यानानं अत्यन्त प्रकट जुया च्वन ॥४॥

५. रतिया च मधुपाने च ध्यावटो सब्बदा च सो ।

मनुस्सट्टि धरो सिसकपाले नेस भुझःति ॥५।

व ईश्वर रति क्रीडास व मद्यपान यायगुली
न्ह्याबलेसं लगे जुया च्वनी व ईश्वर जुलसां मनू तयेगु
क्वेँ यागु मालां कोखाया च्वनी व्योँ गो नरमुण्डं तया
आहार अनुभव याई ॥५।

६ न जातो न भयं तस्स मरणं नृत्य सस्तो ।

ईदिसो मे महादेवो नस्थञ्जस्सीदि सो

गुणोति ॥६॥

(जिमि ईश्वर जुलसां) जन्म जुया दयावह्य मखु,
व ईश्वरया भय-ग्या घैगु नं मदु सी मा घैगु नं मदु.
(उक्ति) शाश्वत जुया च्वन, जिमि महा द्यो थथि ज्याह्य

जुया च्वन, मैरिके अज्यागु गुण सुइके हे दैमखु ॥६॥

व खँ न्यना उपासकं पासा ! छंम्ह ईश्वरया
इपि गुण खःसा अवगुण ढैगु मेगु छुकियात धाई धका
धया भगवान तथागत यागु सकल गुण मुंका धायत
अथे धालः-

७. लोके सब्ब सब्बन्तीनं आधारा सागरो यथा ।

सब्बेसं गुणरासीनं आधारो'व तथागतो ॥७॥

गथे कि थुगु लोके सकल खुसितये सागर-समुद्र
आधार जूवनी अथे हे तुं सकल गुण द्वँ-समूहया नं
तथागत जुलसां आधार जूवनी ॥७॥

८. चरा चरानं सब्बेसं आधारो'व धरा अयं ।

तथा गुणानं सब्बेसं आधारो'व तथागतो ॥८॥

सकल चराचर सत्व प्राणीपिनि ध्व पृथ्वी (गथे)
आधार जूवनी अथे हे तुं सकल गुणयात तथागत आधार
जुहे वनी ॥८॥

९. एवं सगतो वियत्तो च एवं सो करुणा करो ।

एव मिद्धिविधा तस्य एवमेवं गुणा इति ॥९॥

वसपोल सर्वज्ञ तथागत थुगु प्रकारं शान्तगु गुण
दया बिज्याकह्य खः (थे) व्यक्त नं जुया बिज्यात थुगु
प्रकारं करुणाया खानि जुया बिज्यात वसपोलया ऋद्धि
विशेष थे खः वसपोलया गुण नं थथे हे खः ॥६।

१०. बुद्धोपि सबकोति न यस्स वरणे,
 कष्टमिष्ठ वरवा खन गमेतु ।
 पगेव न ब्रह्मसुरासुरेहि,
 वत्तुं नहानन्त गुणस्स वरणीष्ठि ॥१०॥

बुद्ध है नापं गुह्य उत्तमम्ह बुद्ध द्यम्हसिगु गुण
 छगु कल्यतकक कना च्व सां फुके फै मखु (वसपोल बुद्ध
 यागु गुण) ब्राम्हा, देव, दैत्य पिसं गुण कना च्वना पार
 लगे ज्वीमखु धकाला धया च्वने हे मागु मदु । अनन्त
 गुण दया विज्याकम्ह बुद्धया गुण वर्णना याना च्वनेगुला
 फैहे मखु ॥१०॥

थुगु प्रकारं जुलसां इपि निम्हं जिमि द्यो उत्तम
 जिमि द्या उत्तम धका ल्वापु बडे याना जुजु पाथाय्
 वन । जुजुं इमिगु खँ न्यना अथे जुसा छिमि देवता
 पिनिगु (गुम्ह) तःधं धैगु भाव ऋद्धिप्रतिहार्य स्वया
 सोका काय् (धया विज्यात) । जिमित छिमिसं ऋद्धि
 प्रातिहाय क्य धका धया नगरे नाय् खि च्वे के बिल ।
 “थनि जुलसां न्हेनु या भितरे थुपि निम्ह शास्ता पिनिगु
 प्रातिहार्य क्यनीगु जुल सकल जनतापि छथाय् मुंवा”
 धका । व खँ न्यना अनेक दिशा पाखे च्वर्पि आपाल मनूत
 मंवल । अनंलि मिथ्यादृष्टितय्सं थौं जिमि देवताया
 आनुभाव-प्रताप स्वयं धका महानगु पूजा यासानं अन छुं
 सार खने मंत, सम्यक्दृष्टिपि न थौं जिमि भगवान्

तथागतया आनुभाव-प्रताप स्वयं धका फियागु चैत्य याथाय्
वना सुगन्ध स्वांमा अदि पूजायाना प्रदक्षिणा याना ह्ला
विन्तियाना दना च्वन । अनंलि जुजुनं थः सेना पलटन
तयसं चाहुयेका छखेलिक च्वना स्वया च्वना बिज्यात ।
नाना समय वादितनं थीं इमिगु प्रातिहार्य स्वहे स्वयगु
धका मञ्च-खाताया द्योने खाता लाया (उको च्वना)
स्वया च्वन । इमिगु पुच्ले सम्यक्दृष्टिपि मनूत फिया
चैत्यया न्ह्योने च्वना विन्तियाना स्वामि जिमि भगवान
तथागत सकल बुद्धापसं याय् मागु ज्या ब्यावकं सिधेका
अनुपादि शेष निर्वाण धातुं महापरिनिर्वाण जुया बिज्यात,
सारीपुत्र महामौद्गल्यायन आदिपि च्येह्य महाध्रावकपि नं
परिनिर्वाण जुया विज्याग् धुंकल, थन जिमित मेरिपि सुं
शरण काय्‌पि दुगु मखु धका धया सत्य कृया याया
थये धाल:-

११. आपाणकोटि युद्धस्स सरणं नो गता यदि ।

तेन सच्चेन्यं धातु दस्सेतु पाटिहारियं ॥११॥

यदि जिपि जन्मकाछि बुद्धयागु शरण वनागु खः
धैगु जूसा उगु सत्यया प्रभावं थ्वसपोल (पिढा) धातुं
प्रातिहार्य क्यना बिज्याहुँ । ॥११॥

१२. आपाण कोटि धर्मस्स सरणं नो गता यदि ।

तेन सच्चेन्यं धातु दस्सेतु पाटिहारियं ॥१२॥

यदि जिपि जन्मकाछि धर्मयागु शरण वना च्वनागु

खः धैगु जूसा उगु सत्यया प्रभावं थ्वसपोल (पिढा) धातुं
प्रातिहार्यं क्यना विज्याहुँ ॥१२॥

१३ अमपाण कोटि संघस्स सरणं नो गता यदि ।

तेन सच्चेन्यं धातु दस्सेतु पाटिहारियं ॥११॥

यदि जिपिं जन्मकाळिं संघयागु शरणे वना चवनागु
खः धैगु जूसा उगु सत्ययागु प्रभावं थ्वसपोल (पिढा)
धातुं प्रातिहार्यं क्यना विज्याहुँ ॥१३॥

१४ रामकाले मुनिन्दस्स पातुका'कासि अबभुतं ।

तेन सच्चेन्यं धातु दस्सेतु पाटिहारियं ॥१४॥

राम जुया विज्यागु समयम् मुनिन्द्र यागु अर्थात्
वोधिसत्त्वं यागु खराऊद्वारा आश्चर्यगु ज्या याना क्यन
उगु सत्यया प्रभावं याना थ्वसपोल (पिढा) धातुं प्राति-
हार्यं क्यना विज्याहुँ ॥१४॥

१५ छद्दन्त काले मुनिनो दाठा छरंसिरडिजता ।

तेन सच्चेन्यं धातु निच्छारेतु छरंसियो ॥१५॥

(वोधिसत्त्व) छद्दन्त किसिजुया जन्म जुया
विज्यावले मणिया दन्तं खुगू प्रकारया रंग दुगु रश्मि
प्याहाँ वल उगु सत्यया प्रभावं याना थ्व (पिढा) धातुं
नं खुगू रंगया रश्मि प्याहाँ वयेमा ॥१५॥

१६ जातमत्ते ठितो कडजे निच्छारेसासम्भिगिरं ।

तेन सच्चेन्यं धातु दस्सेतु पाटिहारियं ॥१६॥

जन्म ज्वीमात्रं पले स्वांने दना विज्याहु (‘अग्नो
हमस्मि लोकस्स”) इत्यादि निर्भीक वचन उच्चारण
याना विज्यात उगु सत्यया प्रभाव थव (पिढा) धातुं
प्रातिहार्यं शक्ति क्यना विज्याहुं ॥१६॥

१७. निमित्तो चतुरो दिस्वा निकखन्तो अभिनिकखमं ।
तेन सच्चेन्यं धातु दस्सेतु पाठिहारियं ॥१७॥

(जरा व्याधि आदि) प्यंगु निमित्त खना अभि
निष्क्रमण अर्थात् गृह त्याग याना विज्यात उगु सत्यया
प्रभावं याना थव (पिढा) धातुं प्रातिहार्यं (आश्रयं अद्भुत
ज्वीक) क्यना विज्याहुं ॥१७॥

१८. मारसेनं पलापेत्वा निसिन्नो बुद्धिक्षबोधियं ।
तेन सच्चेन्यं धातु दस्सेतु पाठिहारियं ॥१८॥

बोधि वृक्ष सिमा क्वे विज्याना नमूचिमार सेना
तयेत रुयाना छ्वया (चतुरार्यं सत्य) अवबोध याना क्या
विज्यात उगु सत्यया प्रतापं याना थव (पिढा) धातुं
प्रातिहार्यं क्यना विज्याहुं ॥१८॥

१९. धर्म चक्रं पवत्तेसिजिनो‘सिपतने तदा ।
तेन सच्चेन्यं धातु दस्सेतु पाठिहारियं ॥१९॥

उगु समयस तथागतं ऋषिपटन मृगदावनस धर्म-
चक्र प्रवर्तन-देशना याना विज्यात, उगु सत्यया प्रतापं
याना थव (पिढा) धातुं प्रातिहार्यं क्यना विज्याहुं ॥१९॥

२०. नन्दोपनिषद् भोगिन्दं नागं नालागिरिह्वयं ।

आलवकादयो यक्खे ब्रह्मानो च बकादयो ॥२०॥

२१. सच्चकादीनिगण्ठे च कूटदत्तादयोद्विजे ।

बमेसि तेन सच्चेन दस्सेतु पाटिहारियमिति ॥२१॥

नन्दोप नन्द नागराजयात, नालागिरि किसियात
आलक्क आदि लाखे तय्त, वक आदि ब्रह्मा तयेत, सच्चक
आदि निगण्ठ तयेत, कूटदण्ड आदि ब्राह्मण तयेत दमन
याना विजगत उगु सत्यया प्रभावं याना प्रातिहार्य (आश्र्वयं)
कथना विज्याहुँ धक्का (सत्पक्ष्या यागु जुल) ॥२०-२१॥

थथे जुलसां धया उपासकपिसं जिमित अनुकम्पा-
करुणा-दया तया आपालं जनता पिनिगु मिथ्यादृष्टि
मदयेका छ्वेया लागी प्रातिहार्य कथना विज्याहुँ स्वामि धका
आराधना याना च्वन, अले बुद्धयागु आनुभावं व स्थविर
पिनिगु आनुभावं नं उपासक पिनिगु मत्य क्रिया यागु प्रतापं
नं फियागु चैत्य विच्चे त्यज्याना (तयागतयागु) तुति दिकेगु
पिढा धातु च्वे आकासे थाहाँ वना खुगू रंग दुगु रश्मि
प्याहाँ वया ज्वाला ज्वालां थिना च्वं च्वन । अनंलि आपालं
जनतापिसं द्वलंदो रूमाल आदि कापः आकाशे वांछ्वया
साधुकार विया तःधंगु हर्षनाद यायां तःधंगु पूजा यात ।
मिथ्यादृष्टिक तय्सं न थुगु आश्र्वयं खना विस्मय चागु
मन याना मिथ्यादृष्टि तोता रत्न त्रयस शरण वंगु
जुन ।

२२ फुटोऽपि पादेन जिनस्स एवं,
 कलिङ्गरोऽपासि महानुभावो ।
 लोकेकनाथस्स अनासबस्स,
 महानुभावो हि अचिन्तनं योऽति ॥२२॥

थुगु प्रकारं तथागत यागु श्रीपादं थ्यूगु सियागु
 टुकडा छकूया नापं आनुभाव थज्यागु जुया च्वन व अथे
 हे खः । कामास्त्रवादि मदयाविज्याकह्य लोकया छह्य हे
 जक नाथ जुया विज्याकह्य तथागतया अत्यन्त महानगु
 आनुभाव विषये (झीसं) चिन्तना याना च्वनां साध्य
 मजू । ॥२२॥

पिण्डाया बाखे

तृतोय - स्वपू

Dhamma.Digital

उत्तर श्रामणेरया बाखनम्

थव छसिनिसेया आनुपूर्वी कथा

व जुलसां ह्लापा ह्लापा यापि बुद्धं पिनि पालय्
यानातःगु पुण्यं दुह्यं उगु भवस उपनिस्सय सम्पत्ति दुह्यं
जुया पुण्यं सच्चय यायां सुमेधं तथागतया समये विद्याधर
जुया हिमाल (प्रदेशस) वास याना च्वन । उगु समयस
सुमेधं धैह्यं सम्यक् सम्बुद्धं विवेकं एकान्तगु थाय् माला
हिमालयस विज्याना रमणीयगु प्रदेशस मुलित्रति थ्याना
फेतुना विज्यात । उगु समयस विद्याधर आकासं वनाच्वं
बले खुत्ता रंग यागु रश्मि फैले याना विराजमानं जुया
विज्याना च्वह्यं भगवान शास्ता यात खना नायूगु पलेस्वाँ
स्वफोलं पूजा यात । स्वाँ बुद्धं भगवान यागु आनुभावं
याना तथागतया च्वे कुसाथे वना च्ववन । व उकि याना
रुन हे मन प्रसन्न याना लिपायागु समयस अनं सिना
वन तावत्तिस भूवने जन्म जुया तःधगु दिव्यं सम्पत्ति
अनुभव याना आयु दत्तले अनं च्वना अनं च्युतं जुया
वना देव मनुष्यं लोकस चा चा ह्यु ह्यु थुगु बुद्धोत्पादस
राजगृहं नगरे ब्राह्मण महाशाल पुत्रं जुया जन्म जुल ।
उत्तर धका वैत नां छुना तल । व जुलसां अत्यन्तं वांलागु

रूप सम्पन्नहृ जुया ज्ञान दया वसेंलि ब्राह्मण विद्यास
 पारंगत जुया जाति, रूपं, विद्यां, शीलवान ज्वीगुली नार्पं
 लोक जनपिसं माने याए माहृ जुल । वैगु व प्रजा
 सम्पत्ति खना वस्सकार (धैहृ) मगथ जुजुया महामन्त्रीं
 थः म्हाय वीगु इच्छा जुया थःगु इच्छा वैत कना विल ।
 वं त्यागिगु स्वभावं याना माने मजू । वारम्बार धर्म
 सेनापति याथाय वना वसपोल याके धर्म न्यना श्रद्धा उत्पन्न
 जुया प्रब्रजित जुया शील व्रत सम्पन्नहृ जुया स्थविरयात
 उपस्थान सेवा याना च्वन । उगु समयस स्थविरया छगु
 रोग उत्पन्न जुया वगु जुया च्वन । उकियात वासःया
 लागि उत्तर श्रामणेर सुधहृपां पात्र चीवर क्या विहारं
 प्याहां वया लैया विच्चे पुख सिथे पात्र तया क्वे पुखुली
 लःया सत्तिक वना रुवा सिला च्वन । उगु समयस छहृ
 अंगः तच्छ्याईहृ खुं छहृ खुंयागु ज्या याना सिपाहिं
 तयसं लित्तु लिका मूलगु ध्वाकां नगरं प्याहाँ वया विस्युं
 वना च्व च्वं थःहृ खुयाहःगु रत्न वस्तु श्रामणेरया पात्रे
 तया विस्युं वन । व श्रामणेर नं पात्रया सत्तिक वःगु
 जुया च्वन । खुंयात ल्यूवःपि सिपाहितयसं श्रामणेरया पात्रे
 खुया हःगु वस्तु खना थ्व खुं खः, थ्वहे खुया काःगु खः
 धका श्रामणरयात ल्यूने ह्ला तयका पाटा कसेयाना वस्स-
 कार ब्राह्मण याथाय यंका क्यने यंकल । उगु समयस
 जुलसां वस्सकार ब्राह्मण जुजुया निसाफ द्धिने यायःगु पदबी
 च्वना स्यायमापि पालेमापित अनुशासन याना च्वन । थ्वं

ह्लापा नं जिगु खै मन्यं शुद्ध पाखण्डितयगु धर्मय् प्रव्रजित
 जूवन धका ईख तया व ज्या बांलक सोङ्कबूझ हे मयासे
 थवयात यंका म्वा म्वाकं हे शूले तिया स्याना छ्वधका
 आज्ञा बिल । सिपाहि तयसं वयात निम्सियागु शूले तिया
 बिल । श्रामणेर शूलया च्वय् च्वना जि उपाध्याययात
 सुनां आः वासः यंका वी धका सारिपुत्र स्थविरयात
 लुमंकल । अनंलि स्थविरं व खै सीःका तथागत सम्यक्
 सम्बुद्ध यात विन्ति यात । तथागत नं महाश्रावकपिंस
 चाहुयका वया ज्ञान पाके जूगु स्वया विज्यासे अन उगु
 स्थाने हे विज्यात । अनंलि भगवान तथागत (विहार)
 पिहाँ विज्यागु समाचार सकल नगरे फिजे जुया कोलाहल
 जुया आपालं जन समूह (अन) मुंबल । तदनन्तर भगवान
 तथागतया लुसि छक्को रूपो माणिक्य रश्म संयुक्त जुया
 च्वंगु ह्लासुगु सुवर्ण वर्ण दुरुलि याना वावयाच्वंगु ह्लाऊँ
 सिह्लया रसधारा थें च्वंगु जालं स्वत्तु स्वया च्वंगु नाईसे
 च्वंगु-मृदुगु पचिं दै च्वंगु ह्ला पर्चि उत्तर श्रामणेरया छ्यंले
 तया उत्तर ! थव छं ह्लापा याना वःगु पापकर्मया फल उत्पन्न
 जूगु खः । अन आ छं प्रत्यवेक्षणया वलं सह याना च्वने फयेकेमा
 धका आज्ञा जुया विज्यात । उकिया निर्मित हे धया तलः-

१. अतिते किर एकस्मि गाभे त्वमसि दारको ।

दार के हि समा गम्म कीलन्तो केलि मण्डले ॥१॥

ह्लापा अतीत समयस जुलसां छ छगु गामे मचा
 जुया च्वन । मरते नापं ह्लितीगु मण्डरे ह्लिता च्वं च्वं ॥१॥

२ गहे र्वा सुखुमं सूकं तदा त्वं निम्ब जलिलया ।

उत्तासेसि तत्थ सूले जीवमानक मषिष्ठकं ॥२॥

उगु समयस छं निम्माया च्वामुगु सिका छपु
कया उगु सूली म्वाह्या भुजि छह्या तिया (स्याना छ्वत) ॥२॥

३ अपरम्पते पाप कर्म पदकखामि सुणोहि मे ।

भोवदन्ति हितेन त्वं अतीते सक मातरं ॥३॥

छंगु मेगुनं पाप कर्म धाय् त्यना जिगु (खँ) न्यो
ह्वापा-अतीत समयस हितयाय्या लागी (छंत) अववाद
उपदेश ब्यूह्या थः मांयात । ॥३॥

४. जोबसूले निसोदा'ति कोपेनाभिसपीतुवं ।

इमेहि द्वीहि पापेहि सरं संसार सागरे ॥४॥

छ म्वा म्वाकं सूले फेतु धका तमं शाप बिल ध्व
पाप निगुलि याना संसार सागरे चाचा ह्यु ह्यु ॥४॥

५ पञ्च जातिसते अचिछ जोबसूलह्विनिम्बजे ।

अयं ते चरिमा जाति एत्था'पि च
विषचिच्चसो'ति ॥५॥

न्यासःगृ जन्मस निम्माया सियागु शूलस तल,
ध्व जुलसां छंगु अन्तिमगु जन्म जुल थुगु जन्मे नापं व
अकुशल कर्म विपाक विया च्वन । ॥५॥

थुगु प्रकारं वयागु विचारयात अनुकूल ज्वीक धर्मं
देशना याना विज्यात । -उत्तर श्रामणेर यात अमृत लखं

अभिशेक याना द्यूगु समान ज्वीक शास्ता भगवान यागु
 ह्लातं स्पर्श याना विज्यागु आनु भावं साक्षात्कार जूगु
 मनयागु प्रसन्नतां याना तःवंगु प्रीति व प्रमोद भाव लाभ
 जुया सयेका सीका परिचय जुया च्वंगु विदर्शना मार्गस
 बालाक आरूढ जुया ज्ञानयागु परिपक्वता सम्पूर्ण जूगुलि
 शास्ता यागु देशना लीलानं छसेनिस्ये मार्ग यागु अनुसारं
 सकल क्लेश फुका षडभिज्ज अहंत जुया विज्यात । अन
 वया धर्म श्रवण यावःपि च्ये प्यदोह्या प्राणिपिनि धर्माभि
 समय जुयावन अर्थात धर्म लाभ जुयावन धका ध्यातल ।
 उत्तर श्रामणेर जुलसां षडभिज्ज जुया शूलं प्याहाँ वया
 आँकासे इवता प्रतिहायं शाक्त क्यना विज्यात । आपालं
 जन्तपिनि आश्र्वय अद्भुतं विलि विलि जागु मन जुया
 वन । उगु क्षणस वसपोल यागु (शूलं) जूगु धानं (ला
 जाया) त्वपुया लायावन । वैत भिक्षुपिस आवुस अथिज्यागु
 महानगु दुःख - कष्ट अनुभव याना च्वह्य छ गथे याना
 विदर्शनां भावनास च्वने फत धका न्यनेव व उत्तर श्रामणेर
 आवुसपि ! संसार यागु दोष व संस्कार धर्मयागु स्वभाव नं
 जिह्वापालाकहे बालाक खंका काय् धुन उकिया निम्ति जि
 अथिज्यागु दुःख अनुभव याना च्वंसानं विदर्शना भावना
 बढेयाना विशेष भवस अर्थात अरहन्त भावस थयंकः वने
 फत धका कंना विज्यात । अनंलि लिपायागु समयस वसपोल
 भिक्षु संब पिनि दर्थी थःगु ह्लापायागु चरित्र अपदान (कथा)
 प्रकाश यरना विज्यास्य थुपि गाथा आज्ञाजुया विज्यातः-

६ सुमेधो नाम सम्बुद्धो द्रष्टिसद्वर लक्षणो ।

विवेकक्रामो सम्बुद्धो हिमवन्तमुपार्गमि ॥६॥

उत्तमगु स्वीनिता (महापुरुष) लक्षण दया विज्या-
कह्य सुमेध धंह्य सम्यकसम्बुद्ध विवेक-एकान्त (कायिक-
मानसिक) सुख इच्छा याना हिमालय पाखे सवारि जुया
विज्यात । ६॥

७. अज्ञोगहेत्वा हिमवन्तं अग्नो कारुणिकोमुनि ।

पल्लङ्घं आभुजित्वान निसर्वेद पुरिसुत्तमो ॥७॥

पुरुषोत्तम जुया विज्याकह्य, अग्रह्य, कारुणिकह्य,
(सुमेध धैह्य) मुनि हिमालय प्राप्ते विज्ञाना मुलिवति
ध्याना फेनुता विज्यात । ७।

८ विज्ञाधरो तदा आंसि अन्तलिक्षे चक्षे अहं ।

तिसूलं सुकृतं शशु शाक्षात्त्वि कम्हरे तदा ॥८॥

जि उगु समये आँकासं ज्वीह्य विद्याधर छह्य जुया
च्वना, उगु समग्रस बाँलाक दयेका तःगु त्रिशूल ज्वना
आकासं बना च्वना । ८।

९ शब्दतर्गे यथा अणिग पुरणसासेष चन्दिमा ।

बनं अभासते बुद्धो सम्लराज्ञाष फूलितो ॥९॥

पर्वतयु चक्काय चंगु मिथें, पुन्हो खून्हया चन्द्रमा
थें, (सिमा छम्मां स्वानं त्व प्वीक) स्वां ह्या चंगु शाल
बृक्ष रज सिमा थें, सर्वज्ञ-तथागत बन-जंगल छगुलि
जाज्वल्य मान जुया थिना च्वन । ९॥

१०. वनगा निक्खभित्वान् बुद्धरंसि विद्यावै ।

न लग्नवण्णसंकासा विस्वा चित्तं

पतादिं ॥१०॥

जङ्गल मिनैवले ह्याउंक छचाखेरं ज्योति प्याहाँ
वईयें बुद्ध रश्मि जङ्गलया कुंचां प्याहाँ वया (अबले)
फिजे जुया वना च्वंगु खना मन प्रसन्न याना ॥१०॥

११. विचितं अद्वसं पुष्पं कणिकारं देवगन्धिकं ।

तीणिपुष्पकानि आदाय बुद्ध सेहुं अपूजयिं ॥११॥

पूजा यायगु वस्तु छगु माला जुया (जितः) दिव्य
सुगन्ध दुगु कणिकार स्वां स्वफो क्या श्रेष्ठहु तथागत
बुद्धयात पूजा याना ॥११॥

१२ बुद्धस्स आनुभावेन तीणि पुष्पकानि मे तदा ।

उद्धवण्टा अधोपत्ता छायं कुब्बन्ति सत्थुनो ॥१२॥

उगु समयस जि पूजा यानागु स्वां स्वफो वना
बुद्धयागु आनुभावं दें च्वे हलं क्वस्सोया शास्तायात (कुसां
कुईका तयें) छाया बिया च्वन ॥१२॥

१३. तेन कम्मेन सुकतेन चेतना पणिधोहि'च ।

जहित्वा मानुसं देहं तावतिसमगच्छहं ॥१३॥

भिगु यानागु उगु कुशल कर्म व चित्तयागु प्रतिज्ञां
याना मनुष्य शरीर तोता जि तावतिस देवलोकस वना
जन्म कावना ॥१३॥

१४. ज्ञात्य मे सुकतं व्यम्हं कणिकाहिति आदति ।

सद्गुयोजन मुब्बेधं तिसयोजन वित्थतं ॥१४॥

१५. सहस्रखण्डं सत भेषडुं धजालुं हरितामयं ।

सतसहस्रानि व्युहानि व्यम्हे पातुरहंसु मे ॥१५॥

अन उगु देवलोकस बालाक दयेका तःगु ख्वीगू
योजन पायजागु, स्वीगू योजन व्यादुगु, द्वलंदो कोठा
दुगु, सलं सःगु भण्डार-धुकू दुगु, आपालं ध्वांय् वोयेका
तःगु लुँदयेका तःगु जिगु विमान कणिकार धैगु नामं
प्रस्थ्यान्त जुया च्वन जिगु विमाने लखं लख सेना व्यूह-
पलटन त उत्पन्न जुया वल ॥१४-१५॥

१६. सोणमया मणिमया लोहितज्ञमया विच्च ।

फलिकापि च पलसज्जा यदिच्छकयदिच्छका ॥१६॥

(भिगु-निक्खरगु) लुँ दयेका तःगु, (इन्द्रनील)
माणिकयं दयेकातःगु, हांगु माणिकयं दयेकातःगु नं हानं
स्फाटक माणिकयं दयेकातःगु, थःत घो योगु खाता-मंचत
दया च्वन ॥१६॥

१७. महारहं च सप्तनं तूलिकं विकृतियकं ।

उद्वालोमिक एकन्तं विश्वोहन समायुतं ॥१७॥

तकेयाना तःगु दसना लासा, (सिंह व्याघ्रादि रूपं
विचित्र याना) तुयूगु तँयनं थानातःगु लासा दुगु, (छखे
पाखे जक बुं दुगु, तुयूगु ऊनं थाना तःगु मासुति लासा व

(हानं निकेरं बुँ दुगु तुयूगु ऊनं थाना त गु लासा नं दुगु,
अने अनेगु आकार दुगु फुंगं संयुक्त जुया च्वंगु अत्यन्त
अनर्धगु सयन—लासान दया च्वन ॥१७॥

१८. भवना निवद्धमित्वात् चरन्तो देवचारिकं ।

यदा इच्छामि गमनं देवसंघ पुरक्षतो ॥१८॥

(व देवपुत्र जुया च्वनाह्य जि) गवले (थःच्वं
च्वनागु रम्यगु) विमानं प्याहाँ वया देवता संघ पि न्ह्यो
न्ह्यो तया (मेगु) देवलोक चाह्यू वनेगु इच्छा जुया वई
बले (अवले) ॥१८॥

१९. पुष्पक्षस हेट्टा तिट्टामि उपरिच्छदनं मम ।

समन्ता योजन सत कणिकारे हि छादितं ॥१९॥

(कणिकार) स्वांयाक्वे च्वं च्वनाह्य जिगु च्वय्
छचाक्षेरं सच्छिगू योजनया भित्रे त्वप्पुया तःगु इलाँ (कणि-
कार स्वां नं हे) दयेकातःगु जुया च्वन ॥२०॥

२०. सट्टि तुरियसहस्रानि सायं पातं उपट्टहुं ।

परिवारेश्वि मं निच्चं रत्ति न्दव भत्तिदत्ता ॥२०॥

खी दोल म्वालि प्वीपि देवतापिस संझा काती व
सुथे उपस्थान—सेवा याका च्वना, चान्हे नं हिने नं (इमिसं
आलसि मचासे जित छचाक्षेरं चाहुला (सेवायाना) च्वं
वइगु जुया च्वन ॥२०॥

२१ तथ्य मन्त्रेहि गीतेहि तालेहिवा वादितेहि च ।

रमामि खिङ्गुरतिया मोदामि कामकामहं ॥२१॥

अनदेव लोके प्याखं ह्वोगुलि व म्ये हालेगुलि व
ताल वीभुलि व, वाजं शाय्गुलि भुले जुया च्वना जि
यो येमु क्रीडा याय्गुलि ह्विता खुशि प्रसन्न जुया च्वना ॥२१॥

२२ तथ्य भृत्वा च पीत्वा च मोदामि तिदसे तदा

नाशिगणेहि सहितो मोदामि व्यह्यमुत्तमे ॥२२॥

उगु समयस व तावतिस देव लोकस (देव भोजन)
नय। (दिव्य पान) त्वना संतोष जुया च्वना, व उत्तमगु
विमानस दिव्य अप्सरापि समूह तय् नाप खुशि प्रसन्न
जुया च्वना ॥२२॥

२३. सतानं पञ्चकखत्तं देवरज्ज मकारयि ।

सतानं तीणिकखत्तं चक्कबन्ती अहोसहं ॥२३॥

जि जुलसां न्यासःको तकक देवता पिनि जुजु इन्द्र
जुया देवता पिनांगु राज्य चले याना स्वासःको तकक
चक्रवर्ति जुजु जुया जन्म कया ॥२३॥

२४. पदेसरच्जं बिषुलं भणनातो असर्ज्जयं ।

अवर अवे संसरतो महामोगं ममामहं ।

ओगे मे ऊता नत्थ दुद्धपूजायिवं फलं ॥२४॥

निनां नी मफेक असंख्य ज्वीक ततःधंगु प्रदेश
राज्य (याना) थुगु प्रकारं चीधंगु तःधंगु भवस चाचा

हिला च्वनाह्य जि महानगु (उपभोग परिभोग) सम्पत्ति
लाभ याना कया, जिगु भोग वस्तुस छुं पा जूगु मदु
बुद्धपूजा याना वयागुया थव विपाक-फल खः ॥२४॥

२५. द्वे मे भवे संसरामि देवत्ते अथ मानुसे ।

अञ्जं गति न जानामि बुद्धपूजायिदं फलं ॥२५॥

दिव्य आत्म भावस व हानं मनुष्य आत्म भावस
ध्वनिगु भवस हे जक चा चा ह्यू जुया, मेगु गति उत्पन्न
जुल धैगु मसिया, बुद्ध पूजा याना वयाया थव फल-विपाक
जुल । ॥२५॥

२६ द्वे मे कुले पजानामि बत्तिये‘चापि ब्राह्मणे ।

नीचे कुले न जानामि बुद्धपूजायिदं फलं ॥२६॥

क्षत्रिय कुल व ब्राह्मण कुल धैगु थुपि निगु कुले
हे जक जन्म कावना (चण्डाल आदि) मेगु नीच-हीनगु
कुल धैगु जि मसिया बुद्धपूजा याना वयागुया थव फल
विपाक जुल । ॥२६॥

२७. हृत्थयामं अस्सयानं सीविकं समदमानिकं ।

ल मामि सङ्कमेवेतं बुद्धपूजायिदं फलं ॥२७॥

किसियान, सलयान पाल्कि यान, झोलाक माणिक्य
जरे याना तःगु यान, थुपि सकल लाभ जुल, बुद्धपूजा
याना वयाया थव फल-विपाक जुल । ॥२७॥

२८. दासिगणं दासगणं नारिया च अलंकता ।

लभामि सब्बमेवेतं बुद्धपूजायिदं फलं ॥२८॥

दासित समूह व दासत समूह व (अनेक प्रकारगु
तिसां) छायपा तःपि मिसात थुपि सकल हे लाभ याना
कया बुद्ध पूजा याना वयागुया अथ फल-विपाक जुया
च्चन ॥२८॥

२९. कोसेय्यकम्बलियानि खोम कप्पासिकानि च ।

लभामि सब्बमेवेतं बुद्धपूजायिदं फलं ॥२९॥

को सेय्य रेशम यागु कम्बल सांगा खोम वस्त्र कपाचं
याना तःगु कापः थुपि सकतां हे लाभ याना कया अथ
बुद्ध पूजा याना वयागुया फल-विपाक खः ॥२९॥

३०. नववर्त्थं नवफलं नवग्रस्त भोजनं ।

लभामि सब्बमेवेतं बुद्धपूजायिदं फलं ॥३०॥

न्हूगु वस्त्र, न्हून्हूगु फल मूल, न्हूगु अग्रस दुगु
भोजन (धंगु) थुपि सकतां प्राप्त याना कया अथ बुद्ध
पूजा याना वयाया फल विपाक खः ॥३०॥

३१. इमं खाद इमं भुड्ज इमहि सयने सय ।

लभामि सब्बमेवेतं बुद्धपूजायिदं फलं ॥३१॥

अथ नया बिज्याहुँ, अथ भपा बिज्याहुँ, थुगु
लासाय द्यना बिज्याहुँ, थुगु प्रकारं सकतां हे लाभ जुया
च्चन अथ बुद्ध पूजा याना वयाया फल-विपाक खः ॥३१॥

३२. सठवेत्थ पूजितो होमि यसी अच्छुगतो मम ।
 अहेसंखो सदा होमि अभिज्ज परिसो सदा ॥
 जातीनं उत्तमो होमि बुद्धपूजायिदं फलं ॥३२॥

सकल थासे पूजायाय् योग्यह्य जुया, जिगु यश
 च्वे च्वे जक थाहाँ वल न्ह्यावलेसं आनुभाव दुपि महे
 साख्य देवतापि जक जूवना, न्ह्यावलेसं (सुनानं हे) स्येके
 मफुगु परिषद दुःह्य जुया, थः यिति पिनि दध्वी उत्तम-
 श्रेष्ठह्य जुया, बुद्ध पूजां याना वयाया थव फल -
 विपाक खः ॥३२॥

३३. सीता उण्हं न जानामि परिलाहो न विज्जति ।
 अथो चेतसिकं दुवलां हृदये मे न विज्जति ॥३३॥

चिकु तीनो धैमु मसिया, शरीरे डाह जुल धैगु
 गवलेसं मदु, हातं जिगु हृदये चेतसिकं दुःख धैगु गवलेसं
 मदु ॥३३॥

३४. सुवण्ण बण्णो त्रुत्वान संसरामि भवा भवे ।
 वैवणियं न जानामि बुद्धपूजायिदं फलं ॥३४॥

चीधगु तःधगु भवेसं लुयःगु बैण दुगु शरीर दुह्य
 जुया चाह्यू जुया, दुर्बैण जुया जन्म जुया धैगु मसिया
 बुद्ध पूजा याना वयाया थव फल विपाक खः ॥३४॥

३५. वैवलोकां चवित्वान सुरक मूलेन चोदिलो ।
 सांबत्तियं पुरे जातो महेसालेसु अड्डके ॥३५॥

दिव्य लोकं च्युतं जुया वया कुशलं कर्मया प्रभावं
छावाका श्रावस्तो नगरे अत्यन्तं धनवानंगु महाशालं कुलसं
जन्मं का वया ॥३५॥

३६. पञ्च कामं गुणे हित्या पद्भविते अनगारियं ।

जातिया सत्त्वस्सोहं अरहन्तं मपां पुर्णं ॥३६॥

न्यागृं कामं गुणं यात तोतो अनगारियं (गृहस्थं
जंजालं मुक्तं जुया च्वंगु) बुद्धं शासने प्रब्रजितं जुया, जन्मं
जुया न्हेदं जक दुबले हे जि अरहन्तं पदसं थ्यकः वना
अर्थात् जीवनं मुक्तं अरहन्तं जुया ॥३६॥

३७. उपसम्पादयी बुद्धो गुणमिठ्जाय चक्रखुमा ।

तरुणोव पूजनीयोहं बुद्धपूजायिदं फलं ॥३७॥

पञ्चं चक्रं देवा विज्याकर्त्ता शास्ता तथागतं जिगु
गुणं सीका उपसम्पन्नं याना विज्यात जि जुलसां मचावले
हे पूजायाय योग्यहृ (अरहन्त) जुलं थवं बुद्धं पूजा याना
वयाया फल-विपाक खः ॥३७॥

३८ दिव्य चक्रखुं बिसुद्धं मे समाधिकुसलो अहं ।

अभिष्ठापारमिष्टतो बुद्धपूजायिदं फलं ॥३८॥

जिगु दिव्यं चक्रं वरिशुद्धं जुल, जि समाधियाय
गुलो दक्षहृष्टं षडभिज्ञसं पारी ईयंहृ जुल, थवं बुद्धपूजा
याना विशया फल-विपाक जुल ॥३८॥

३९. पंटिसमिदा अनुष्टप्ततो इद्विपादैसु कोविदो ।

सद्गुरुमे पारमिष्टतो बुद्धपूजा इदंकलं ॥३९॥

प्यंगु प्रतिसम्भदा (मार्ग) साक्षात्कार याना
कया (प्यंगु प्रकारया) ऋद्धिपादस दक्षह्य जुया, सद्मे
अन्तस थ्यंह्य जुया चवना थ्व (व्याककं) बुद्धपूजा याना
वयागुया फल-विपाक खः ॥३६॥

४०. तिस कर्पसहस्रसम्हि यं बुद्धमहिपूजयि ।

दुर्गर्ति नाभिजामि बुद्धपूजायिदं फलं ॥४० ।

गुकिया निर्मित बुद्धयात (कणिकार स्वां स्वँफोलं)
पूजा याना वयागु खः (उकिया निर्मित) स्वी दोल कल्प
तकक दुर्गर्ति (धैंगु थज्यागु) धका मसिया थ्व जुलसां
बुद्धपूजा याना वयाया फल- विपाक जुल ॥४०॥

४१. किलेसा छायिता भय्हं भव सब्बे समू हता ।

नागो व बन्धनं छेत्वा विहरामि अनासदो ॥४१॥

जि क्लेश-पापयात (उगु उगु मार्ग ज्ञानं याना)
भष्मयाना छ्वे धुन सकल भय हानापं मदेक लिना वां
छ्वे धुन बन्धनयात चप्फुना छ्वे धुंकूह्य किसि थें आश्रव
रहित जुया वासयाना चवना ॥४१॥

४२. स्वागतं बत मे आसि बुद्ध सेदुस्ससन्तिकं ।

तिस्सो विज्ञा अनुप्पत्ता कतं बुद्धस्स

सासनं ॥४२॥

श्रेष्ठह्य शास्ता तथागतया समीपस निश्चयनं जिगु
स्वागत जुल, त्रिविद्यास थ्यकः वैने धुन, भगवान शास्ता

तथागतया (स्वंगु प्रकारया) शासन सिद्ध याना-सफल
याना काय् धुन ॥४२॥

४३. पठिसम्भिदा चतस्सो च विमोक्षापि च अट्टिमे ।
छलभिङ्गा सच्छिकता वतं बुद्धस्स
सासनं निति ॥४३॥

प्यंगु प्रकारयागु प्रतिसम्भिदा व थुपि च्यागु
विमोक्ष व खुगूप्रकारया अभिज्ञान नं जिं साक्षात्कार
यानाकाय् धुन, भगवान बुद्धया (स्वंगु प्रकारया) शासनस
जिं मावका ज्या सफल याना काय् धुन ॥४३॥

व खै न्यता आपलं जनतापि कुशल उण्य याय्गु
ज्याय् लगे जुया वन ।

४४. सहेतुका पचिछमिकापि सत्ता,
पापं न सक्कोन्ति जहातुमेवं ।
अनिच्छ मानेहि जनेहि दुखेवं,
आराव पापं परिबज्जनीयनिति ॥४४॥

थथे त्रिहेतुक प्रतिसन्धि सहितहा पश्चिम भाविकहृ
सत्व प्राणि नापं अकुशल विपाकं मुक्त ज्वी फै मखु,
दुःख इच्छा मयापि मनूत्यसं पापयात यानं निस्यें हे हटे
याना तापाका छ्वे फयेकेमा ॥४४॥

उत्तर आमणेरया बाखं

चतुर्थ - प्यपु

कावीर पट्टनया बाखनस

अथ छंसिनिसेया आनुपूर्वो कथा

जम्बुद्वीपे जुलसां चोल राष्ट्रस कावीरपट्टन घैगु
(नगर) छगू दया च्वन । अन आपाल महेश्वर यात
पूजा याइपि मिथ्यादृष्टत वासयाना च्वन । अन छगू
देवालये तसवीर च्वेगु ज्या याकू बले सिपूछपुती इश्वर
यात कोच्छुना वन्दना याना च्वंह्य भगवान तथागत यागु
रूप च्वके विल, उगुसमयस अन आपाल उपासकत व
देवालये वना उखे थुखे च्वया तःगु चित्र सो जुजुं व
सिपुती व चित्र च्वया तःगु खन । खनालि इमिस अहो
जिमिसं स्वय् मत्योगु (चित्र) स्वय् लात देवतापि सहितगु
युगु लोकस, मार सहित, ब्रह्मपि सहित श्रमण ब्राह्मणपि
सहितगु प्रजापिनि मध्ये हानं प्रमाण रहतगु चक्रवालम
भगवान तथागतया सिनं च्वेयाह्यला छखें तया समानह्य
हे नं दैमखु । सकल सत्त्व प्राणिपिसं पूजा याय् योग्यह्य
वन्दनायाय् योग्यह्य भगवान तथागतयात थुमिसं अयोग्यगु
हे ज्या याका तल धका रूवया विलाप याना जुजुया
दरवारे वना त तः सलैं घोषणा यवन । व खैं न्यना
जुजु इपि सतके छ्वया छिपि छाय् ततःसलं हाला घोषणा

याना च्वनागु धका न्यना विज्यात । इमिसं थथे धाल-
 “महाराज ! जिमि तथागत देवता पिनियासिनं महा
 देवता (खः) इन्द्रयासिनं महाइन्द्र, ब्रह्मायासिनं महाब्रह्मा
 सुमेहु पर्वतथें निश्चल सागरथें गम्भीर आकाशथें अनन्त
 पृथ्वी समान ख्वातु इत्यादि प्रकार भगवान्-तथागतयागु
 गुण वर्णना यात । उक्ति अपदाने थथे धयातलः-

१. बत्तिस लक्खण धरो सुनक्षत्तोब्द चिदिमा ।

अनुव्यञ्जनसम्पन्नो सालराजाव फुलितो ॥१॥

उत्तमगु नक्षत्र - नँगुं चाहुला च्वंहु चन्द्रमाथें.
 स्वीनिता लक्षण दया विज्याकह्य (तथागत) सिमा छमां
 स्वां ह्या च्वंगु शाल वृक्षमाथें (चयेगु) अनुव्यञ्जनं संयुक्त
 जुया विज्यात । १॥

२. रंसिजाल परिक्षिन्नो दित्तोब कणकाचलो ।

ब्यामध्यभा परिवुतो सतरंसिदिवाकरो ॥२॥

ज्वाला ज्वालां थिना च्वंगु लुँयागु पर्वतथें (खुगू
 वर्ण) दुगु रश्म जाल फैलेजुया च्वंगु, सलसगू रँझ
 दुह्यु सुद्योथें ह्यादुच्छिपावक रश्म प्रभां चाढुला विज्याना
 च्वंहु । २॥

३. सोण्णान्नो जिनवरो समणीब सिलुच्चयो ।

करुणापुण्ण हृदयो विवट्टोब्य सागरो ॥३॥

पञ्चमारयात त्याका विज्याह्यु उत्तमह्यु जिन भगवान्

तथागत लुँयागु ख्वाथें बांलागु ख्यापा दया विज्याकहृ
खः, माणिक्य सहितगु पर्वत समान जुया विज्यात विवर्त
सागर समुद्र समान जुया विज्यात, करुणां जागु हृदय
दया विज्याहृ खः ॥३॥

४. लोकविस्मुतकितो च सिणेहप नभुगतो ।

यससा विततो धीरो आकाससदिसोमुनि ॥४॥

प्रजावान जुया विज्याकहृ सर्वज्ञ मुनि तथागत
आकासे च्वे थाहाँ वना च्वंगु सुमेरु पर्वतराज थें लोकस
प्रख्यन्त जूगु कीति दया विज्यात, यशं न आकाश समानं
(सकभनं) फैले जुया विज्यात ॥४॥

५. असङ्घ चित्तो सब्बत्थ अनिलोविद्यनायको ।

पतिट्ठा सब्ब भूतानं महिव मुनिसुत्तमो ॥५॥

लोकयौ स्वामि जुया विज्याकहृ तथागत (झिगू
दिशासं न्ह्याना च्वंगु) फैय समानं सकल थासे असंलग्नगु
चित्त दया विज्यात, मुनेनिनि मध्ये अत्यन्त श्रेष्ठ जुया
विज्याकहृ सर्वज्ञ तथागत पृथ्वी समानं सकल सत्त्व प्राण
पित्र आधार-प्रतिष्ठा जुया विज्याना च्वन ॥५॥

६ अनूरलित्तो लोकेन तोयेन पदुमं यथा ।

कुवादगच्छ दहनो अगिगवद्धोव सोभति ॥६॥

ल नाप (संलग्न मजूगु) पलेस्वांयें लोकसंसर-
नाप संलिप्त मजुध्य - अलग जुया मिथ्यादृष्टि संख्यात

सियात भस्म यना छवैगु मिद्वै थे शोभायमान जुया
विज्याना च्वन ॥६॥

७. अगदो विष सद्ब्रत्थ किलेसविसनासको ।

गन्धमादनसेलोब गुणगन्धिभूसितो ॥७॥

सकल थासे (रोगादि) क्लेश रूपी विष नाश
याना वीगु वासः समान जुया विज्यात (सुगन्धित) गन्ध
मादन पर्वत राजयें (शीलादि) गुण रूपी सुगन्धं अलकृत
जुया विज्यात ॥७॥

८. गुणानं आकरो धीरो रत्नानंव सागरो ।

सिन्धूब बनराजीनं किलेसमलहारको ॥८॥

प्रज्ञावान जुया विज्याकह्य (वसपोल तथागत)
रत्नया लागी सागर समुद्रयेतुं (शील समाधि आदि)
गुण धर्मया लागी उत्पत्ति स्थान-खानि जुया विज्यात,
वन-जड्डल छोयागु (मल कचिंग सफायाना यंकीह्य)
गड्ढाजी खुसियें (सकल सिगु) क्लेश-पाप मदयेक-हरण
याना यंका विज्यात ॥८॥

९. विजयीब महायोधो मारसेनप्पमहनो ।

चक्रबत्तीब सो राजा बोजकड्डरतनिस्सरो ॥९॥

विशेषरूपं त्याका विज्याह्य महानह्य योधार्थे
मारसेनायात त्याका कया विज्यात (सप्त) बोध्याङ्ग रूपी
रत्नया मालिक जुया विज्याकह्य वसपोल बुद्ध भगवान
चक्रवर्ति जुजु समान जुया विज्यात ॥९॥

१०. महाभिसक्षमासो दोष व्याधितिक्षिच्छको ।
सल्लक्ता यथा वेजजोद्दिटुगण्डविफालको ॥१०॥

(राग द्वेषादि) दोष रूपी रोगयात वासः याना
लायका बीहू तःवंहू वैद्य समान जुया विज्यात, मिथ्या-
दृष्टि रूपी कै यात लिकया वांछवया बीहू चोर फार
याईहू बैद्य समान जुया विज्यात ॥१०॥

११ सत्था नो भगवा देवमहाम्हेहि वन्दितो ।
देविन्दासुरसिद्धेहि वन्दनोयो सदादरा ॥११॥

देवातिदेव जुप्रा विज्याकहू जिमि शास्ता भगवान
तथागत महा ब्रह्मातय्सं वन्दना याका च्वना विज्यात,
देवेन्द्र, दानव, विद्याधरपिसं न्ह्याबलेसं आदरपूर्वकं वन्दना
याय् योग्य जुया विज्यात ॥११॥

१२. सब्बेसु चक्रवालेसु ये अग्ना ये च पूजिता ।

तेसमग्नो महाराज ! भगवा नो

Dhamma.Dig
पतापवाति ॥१२॥

भो महाराज ! गुह्य सकल चक्रवालस श्रेष्ठ जुया
विज्यात, गुह्य पूजा याय् योग्य जुया विज्यात, जिमि
भगवान तथागत इपि सकलया सिनं अग्न-उत्तम जुया
विज्यात प्रताप-तेजस दया विज्यात ॥१२॥

इत्यादि प्रकारं भगवान तथागतयागु गुण वर्णना
याना महाराज ! देवकुले च्वंपिसं अयोग्यगु हे ज्या

यात धका धाल । व खौं न्यना जुजुं भो ! छिपि सकल
सिनं थ थः देवतापिनिगु महानगु भाव कैन, छिमि शास्ता
जुलसां तःधं धका जिमिसं गथेयाना सीका काय्गु धका
न्यन । उपासकपिसं महाराज ! व अथेयाना क्यनेगु थाकु
मजू छलपोलं व सिपू थन काय्के छ्वया शुद्धगु कापत
हित्तुहिना उकी थःगु (झौ) छाप तयेका विज्याना सुरक्षित
बांलाक गोप्यगु झगू देवालये तयेके बिया न्हेनु विते
जुया वनेव काय्के छ्वया स्वया विज्याहुँ अवले जिमि
शास्ता तथागतया महान भाव छःपिसं सिया विज्याई धका
धाल । अनंलि जुजुं इमिसं धाथेतुं यके छ्वया छगू
देवालये तयेके बिया फुक्क खापा तिका उकी थःगु छाप
तयेके बिया उकीयात बांलाक रक्षा या धका पा तयेका
बिल । अनंलि इपि उपासकत सकले मुना न्हेनु तक्क
दान ब्युब्युं शील रक्षा यायां उपोसष्ठ कर्म यायां सकल
सत्त्व प्राणिपित मैत्री भावना यायां सकल सत्त्व प्राणिपित
यमं यानागु पुण्य प्रदान यायां त्रिरत्नयात पूजा यायां थथे
घोषणायात- “जिमिसं यानागु कुशल कर्मया प्रभावं याना
लोके च्वपि महान ऋद्धि दुष्पि महान वल दुष्पि सकल
देवतापिसं व लोकयात पालन याना च्वपि चतुर्महाराज
देवतापिसं नं जिमि शास्ता तथागतयात उपास्थान सेवा
याना च्वंगु भाव क्यना बीमाल धका सत्य क्रिगा यात ।
अनंलि ईमिगु पुण्ययागु प्रभावं याना उगु क्षणस देवराज
इन्द्रिया पण्डु कम्बल शैलासन वाना वःगु आकार क्यन ।

(४३)

अनंलि वं मनुष्य लोके स्वया मिथ्यादृष्टितयसं यागु उगु
 अयोग्यगु ज्या खंका संवेग चाया (मनुष्य लोके) क्वाहाँ
 वया ईश्वरं भगवान् बुद्ध्यात् वन्दना याना भवस्मुना च्वंगु
 (चित्र) याना उगु समाचार उपासक तयेत कना थःगु
 थासेतुं ल्याहाँ वन । अनंलि न्हेनु दुखुनु सुथ ह्लाप्ता
 इपि सकले जुजु याथाय् वना वन्दना याना थथे विन्ति
 यात— “महाराज ! ईश्वरं जिमि भगवान् बुद्ध्या तुती
 वन्दना याना भवस्मुना च्वन ।” धका विन्ति यावन ।

अनंलि जुजु इमिगु खैं न्यना नगरे नाय्खि च्वेके
 विया आपालं जनतापि मुका इमिसं चाहुयेका देवालये
 विज्याना तैतःगु छाप स्यंके विया खापा चाय्का सिपू
 कायके छ्वया हिना तःगु कापः प्यंके विल । अनंलि
 जुजु व आपालं जन समूह पिसंनं व महानगु प्रातिहार्य
 (आश्रवे) खना मिथ्यादृष्टि तोता सकले शास्ता तथागत
 या शरण वन । अनंलि जुजु व देवालय यात स्यंके
 विया आपालं जनसमूहपि मुकेविया तःधंगु रमणीयगु
 विहार दयेके विया जन्मभर तक पुण्य कर्म याना
 देवलोके वना जन्म जू वनं ।

१३. अनब्भुतं सत्थु धरीयमाने,
 करोन्ति दिस्वा कुसलानि इद्धि ।
 ये तं मुनिष्वे परिनिबुतहि,
 करोन्ति पुञ्जानि महब्भुतन्ति

॥१३॥

(४४)

(गुह्यस्थां) शास्ता तथागत जीवमान जुया विज्या-
 बले (वसपोल) बुद्धयागु ऋद्धि प्रातिहार्य खना कुशल
 कर्म याई व अथे याईबु ल्ले आश्रम्यंबु ल्लै मखु सुनां
 सर्वज्ञ तथागत परिनिर्वाण जुया विज्याय थुंका पुण्य
 कुशल कर्म याई व अथे याईगु हे महान आश्रयंगु
 खै खः ॥१३॥

काबीर पट्टनया बाखं

पञ्चम - न्यापु

Dhamma.Digital

खुँ स्याइम्हसिया बाखनस

श्व छसिनिसेया आनुपूर्वी कथा

छगु समयस जुलसां खी तथागतं धर्म देशनाद्वारा
आपालं जनता पित स्वर्ग मोक्ष सम्पत्ति ब्यु ब्युं श्रावस्ती
नगर आश्रय याना जेतवनस बास याना बिज्याना च्वन ।
उगु समयस न्यासःह्य खुँत जंगलं नगरस वया चान्हे
खुँ यागु ज्या याना उकि (थः) काय् कलापि पालन
पोषण याना च्वन । अनंलि छन्हया दिनस खुँ तयेसं
खुँ ज्या याय्या लागि नगरे द्वाहाँ वने त्य वले नगरया
ध्वाकाय् छह्य गरेवह्य जनपदे च्वंह्य मनूळह्य खना छ
गन च्वं च्वनागु धका न्यन वं थः जनपदयाःह्य मनू खः
धका प्रकाश यात । अनंलि वयात इमिसं भो छ छुया निम्ति
थथे दुखी जुया बास याना जुयागु ? जिपि नाप खुँ
ज्या याना वस्त्र अलंकार सम्पन्नह्य जुया काय् कलापि
पालन - पोषण या । थुगु प्रकारं दुःखी दरिद्र जुया
च्वनेमते धका धाल । वं जुलसां थुमिसं जित मिगु
योग्यगु हे खँ धाल धका इमिगु वचन स्वीकार याना
काल । अनंलि इमिसं थथे जूसा जिपिनाप वा धका
धया वयात नं बोना नगरे दुने द्वाहाँ वना अन अन

(४६)

उगु उगु थासे अंगः तछ्याना खुँ ज्या यात । उगु समयस
 जनपदे चवह्य मनूयात धन दौलत प्राप्त जुया थवहे ज्या
 अत उत्तम धका इपि नापं खुँ ज्या यायां जीविका याना
 जुल । अनंलि छन्हुया दिनस सिपाहितय्सं खुँज्या यागुलि
 इपि सकलें खुँ तयेत क्वातुक पाटा कसेयाना कोसल जुजु
 याथाय् यंका ब्यने यंकल जुजुं इपि खना थथे धया
 बिज्यात - “भो खुँत ! छिमि पुचले सुनां मेपि खुँत
 सकसित स्याना छ्वे फं वैत जीवन दान बी” धका आज्ञा
 जुल । व खौ न्यना इपि खुँत सकलें थवं थः थःथिति
 मिले चले जूपि जुया अथे यायगु इच्छा मयात । व
 जनपदे चवह्य मनून जुलसां जि थुपि सकलें स्याना छ्वया
 बी धका जुजुप्रात धायब जुजुं अनुमति बीका वं मेपि
 खुँत सकसितं स्याना छ्वत । वं अथे याःगु खना जुजु
 सन्तुष्ट जुया वैत खुँ स्यायगु जागिर विल । वं खुँत
 व प्राणदण्ड ब्यूपि स्यास्यां नीन्यादै तवक च्वना लिपा
 बुढा जुल । अनंलि व दुर्बल जुगुलि निको ष्यको पासानं
 खुँत स्याय् मकुत । जुजुं वखौ सीका मेह्य छह्य सित खुँ
 स्यायगु ज्या ल ह्लाना विल । अनंलि व खुस्यायगु
 जागिरि - पद मदया थःगु छेँ हे वया चवं चवंवल ।
 उगु समयस सुं छह्य मनू मन्त्र ब्वना ह्लाय्यागु फसं मनू
 स्यायगु विद्या सःगु जुया च्वन । अथे हे तुं ह्ला तुति
 ह्लायपं ह्लाय् छ्यों आदिस छुं छ्गू त्वाह्लाय् माल धायब
 मन्त्र ब्वना ह्लाय् यागु सासलं पुया छ्वेव उगु उगु अंग

प्रत्यङ्ग त्वादया अलग जुया बनोगु जुया च्वन । थुगु
 प्रत्नारं अत्यन्त आनुभाव दुगु व मन्त्र खः । अनंलि व
 (मनूस्याई ह्यस्थां) उह्य मनू नाप लाना मन्त्र प्राप्त
 याना कया जुजुयात समाचार छ्वत - जिं जुलसां धर्या
 ह्यापा बुढा जूगुलियाना खुं तयेगु ह्ला तुति आदि कष्ट
 साथ त्वाह्लाय्गु याना च्वना, स्याय्मापिन्तनं मुश्कीलं हे
 जक स्याना च्वना । आ जुलसां जिं अथे मयाना जिगु
 मन्त्रया बलं त्वाह्लाय्गु पालेगु आदि ज्या याना च्वना”
 धका । जुजुं व ममाचार न्यना ज्यू धका वैत सःता
 ह्यापायागु वैगु पदवि वैतंतुं ह्यापायाथेंतुं याना बिल ।
 वं अबलेसं निसें उगु ज्या यायां हानं न्यादैं बिते यात ।
 अनंलि व अत्यन्त बुढा, आयू फुह्य दुर्बल जुया सीःत
 खाताय् गोत्तुला सीत्यःगु वेदना दुःखं ततःसलं भयानकगु
 शब्दं हाहां मिखा तिस्सीव भयानकगु नरक यागु मि
 ज्वाला हुरु हुरुं छ्वया च्वंगु (हान) नैं त्या नैं मुगः
 ज्वना च्वंपि जमदूनत नं स्व स्वं गोत्तुला च्वन । अनंलि
 वया छचाखेरं छेँ च्वंपि मनूत वैगु व हागु भयानकगु
 सःताया (ग्याना) यथःगु छेँ त्वता विस्युं वन । उखुनुया
 दिने हे जुलसां महासारीपुत्र स्थविर दिव्य चक्षुं लोकस
 स्वया विज्याना व खुं स्याइह्य मनू उखुनु हे सिना वना
 नरके जन्म जूत्तनोगु खना, जि अन वन धाय्व जिखना
 मन प्रसन्न याना स्वर्गे जन्म कावनी धका सीका थों जि
 वैत अनुकम्पा याय् माल धका सुष्ठ ह्यापां चीवरं पुना

वया छेँया लुखा क्वे बिज्यात । अनंलि वं स्थविर खना
 तंचाया तमं वा कुरु कुरु न्ह्यया ह्य ठुरुठुरु खाका थैं
 धवयात जिं शरीर टुकडा टुकडा याना वां छ्वया बी
 धका गोतुतुं हे मन्त्र ब्वना ह्याय् यागु सासलं पुया छ्वत ।
 स्थविर उगु समयस निरोधसमात्ति ध्याने च्वना उकिं
 दँना सुद्यो थें ज्वाला ज्वालां थिना दना च्वना बिज्यात ।
 अनंलि वं स्थविरयात स्वको तवक अथेयातं नं छुं (बाधा)
 याय् मफया अत्यन्त आश्र्वय जूगु चित्त याना स्थविरया
 उपरे मन प्रसन्न याना थःत धका दयेका तःगु खीर भोजन
 स्थविरयात दान बीके बिल स्थविरं आशीर्वाद विया
 बिहारेसंतुं बिज्यात । खुँ स्याइह्य मनू स्थविरयात व्यूगु
 दान स्मरण यायां उगु क्षणे अनं सिना वना स्वर्गलोके
 वना जन्म कावन । अहो बीतराग बुद्ध पुत्र पिनिगु
 अनुभाव थव मनू नरके उत्पन्न जूवने त्यंह्या नापं
 गुह्यसिगु वलं याना स्वर्गे जन्म कावंगु जुल । उकिं धया
 तलः-

१ दानंताणं मनुस्सानं दानंदुगगतिवारणं ।
दानं सगगस्स सोपानं दानं सन्तिकरं परं ॥१॥

(थ) दान बीगु धैगु मनू तय्या लागी (पापं)
 रक्षा ज्वीगु स्थान खः दान बीगु धैगुलि याना दुर्गती
 गबले सं लावनो मखु, दान बीगु धैगु स्वर्गे थाहाँ वनेमु
 स्वान्हे समान जूवनी, दान धैगु वस्तु उत्तमगु निवर्ण
 सम्पत्ति लाभ याना बीगु वस्तु जूवनी ॥१॥

२. इच्छितिच्छ्रुतदानेन दानं चिन्तामणि विषय ।

कर्परकखोऽव सत्तानं दानं मद्घटोविषय ॥१॥

दान वीगु थःयोयोगु वस्तु दान वोगुलि याना
चिन्ता मणि रत्न समान जुया च्वन, (हानं) कल्प वृक्ष
मा समान नं जुया च्वन, दान वीगु धंगु सत्व प्राणि पित
पूर्ण कलस समाननं जुया च्वन । ॥२॥

३ सीलवन्तस्स दानेन चक्र वत्तिसिरिपिच ।

लभन्ति सबकसम्पत्ति तथा लोकुत्तरं सुखं ॥३॥

शीलवान पित दानबो गुलि याना चक्रवर्ति
जुजुया सम्पत्ति व देवराज इन्द्रया सम्पत्ति नापं (हानं)
अथेहेतुं लोकोत्तर सम्पत्ति समेतं प्राप्त ज्वी । ॥३॥

४ पाप कर्मसु निरतो ठितोऽयं नरकायने ।

सारिपुत्तस्स थेरस्स पिण्डपातस्स वाहसा ॥४॥

पाप कर्मस लगे जुया च्वंह्य नरके वनीगु लें
च्वं-च्वंह्य थ्व (मनू) सारिपुत्र अरहन्त महास्थविर
यात पिण्डपात्र (भोजन दान व्यूगु) कारणं याना ॥४॥

५. अपायं परिवज्जेत्वा नेकदुबखसमा कुलं ।

देवसञ्च वरिब्बल्हो गतो देवपुरं वरं ॥५॥

अनेक दुःखं आकुल व्याकुल जुया च्वंगु नरक

तागाना वना, उत्तमगु देवलोकस वना देवतापिनि संघं
चाहुयेका (च्वं च्वने दत) । ५।

६. तस्मा सुखेत्ते सद्धाय देव वानानि कामवं ।

दानं देन्तेहि सीलमिष्य पालनश्चाति

सुन्दराति ॥६॥

उकिया निर्मित भिगु पुण्य पुमा पीगु बुँस अर्थात्
शोलवान पित दान वीगु स्व, इच्छानुसारं सुख फल बीयोगु
खः, दान ब्यूपिसं शोलनं पालन याना यंकल धासा अत्यन्त
उत्तम जू । ॥६।

अनलि भिक्षुपि धर्म सभास मुना च्वं बले तथागत
याके प्रश्न यात, “गथे ख भन्ते” व पापिह्म मनू प्यंगू
अपाय-नरकस गुगु नरके लावन” धका । अले तथागत
हे भिक्षुपि थौं हे सारिपुत्र यात ब्यूगु दानया प्रभावं
याना देवलोके वना जन्म कावन उकियागु हे अर्थात्
व दान यागु हे कारणं याना लिपा अनागत कालस
प्रत्येक बुद्ध न ज्वी तिनी धका भविष्य वाणि याना
विज्यात ।

७. भो सारिपुत्ते निहितप्य दानं,

खणेन पापेति हि सगग मगं ।

तस्मा सुखेत्ते सु दद्धाय दानं,

कामत्थ चे सगगमोक्खं परत्थ । ॥७॥

(५१)

भो सज्जनपि ! गुकियाना सारिपुत्रयात उद्देश्य
याना ब्यूगु दानं तुरुन्त हे स्वर्ग मार्गस अथवा अग्रगु स्वर्गस
थ्यंका बिल । उकिया निम्ति परलोके स्वर्ग मोक्ष सुख यदि
इच्छायासा भिगु पुण्य क्षेत्र रूपी जुया बिज्यापि शीलवानपि
भन्ते पित दान बीगु स्व । । ७ ॥

खुँस्याहृसिधा बाखेँ

षष्ठम - खुपु

Dhamma.Digital

श्रद्धा उपासक्या बाखनस

थ्व छसिनिसेया आनुपूर्वी कथा

ह्लापा अतीते जुलसां काशयप दशवल तथागतया
समवस छह्य मनू श्रद्धा तया रत्नत्रयस प्रसन्न जुया तू
बयलीगु यन्त्रस (ज्यायाना) जीवन निर्वाह याना बास
याना च्व । अनंति वं छह्य उसायमदुह्य भिक्षु खना
वैत घ्यो छपसः दान विल । अथे हे तं छह्य भिक्षु
यात साखः छग्वारा दान विल । अनंति कन्हे खुनु
छह्य नय् पियाका च्वंह्य खिचा यात खना वैत जाद्यप्ये
नक्षा संग्रह यात । अनंति छह्य माहुं क्यंह्य छह्य सित
छतका दां विल । अनंति छन्द्या दिनस धर्म श्रवण
यायां धर्म देशना याना विज्याह्य भिक्षुयात गा छुपु
पूजायात । वं थुलि जक पृष्य कर्म याना भवा भवस
चाह्यू जुजुं जितः समुद्र पर्वत आदिस वने वले छु छु
इच्छा जुया वल उगु उगु सफल सिद्ध ज्वीमा धका
प्रार्थना यात । व लिपायागु समयस सिना वना वहे
कुशल कर्म याना द्यना दनावःह्य थें देवलोके वना जन्म
कया अन तःधंगु दिव्य सम्पत्ति अनुभव याना अनंच्युत
जुया वया छो तथागत सम्यक् सम्बुद्ध्या समयस ध्रोवस्ती

नगरे आपालं धन दुगु महाशालकुन्स वया जन्म कावल ।
 अनंलि व ज्ञांदुह्य जुया वसेलि बारम्बार धर्म श्रवण
 यायां छेँ गृहस्थी चननेगुया दोष व प्रब्रज्या ज्वीगुया आनि-
 संस (=फल) न्यना प्रब्रजित जुया ता काल मदुवं हे
 अरहन्त पदस थंकः बिज्यात । वं लिपायःगु समयस
 शास्ता यात वन्दना याना न्यासःह्य मिक्षुपिसं चाहुयेका
 उग्ग नगरे बिज्यात । अन जुलसां महाजनया कलाह्य
 अत्यन्त श्रद्धा प्रसन्नह्य जुया च्वन । वं स्थविरयात न्यासःह्य
 भिक्षुपि नाप भिक्षा बिज्याना च्वंगु खना याकनं-याकनं
 वना स्थविरयागु भिक्षा पात्र कया न्यासःह्य भिक्षुपि सहितं
 भोजन याका स्थविरयात न्ह्यावलेसं अन बिज्य केत याचना
 याना न्यासःगु कूटागार-विहार दयेके व छायपके बिया
 न्यासःह्य शिक्षुपि अन वास याके बिया हिं हिं प्यंगू
 प्रत्ययद्वारा उपस्थान-सेवा-सत्कार याना च्वन । अनंलि
 स्थविर वैत न्यागु शीलस प्रतिस्थापना याना अन यत्तले
 च्वना मेगु थासे वनेगु इच्छा याना छसिनिसे पट्टन
 गामे बिज्यात । अन जहाजे च्वना न्यासह्य मिक्षु
 पिसं चाहुयेका समुद्रया द्योने बिज्याना च्वन । समुद्र
 तरेयाना च्वंह्य वया सगरया दध्वी प्वाथे वायू जाया
 वया तःसतं पीडा विल । व खना भिक्षुपिसं “भन्ते ध्वं
 (रोग) ह्यापा छु वासलं लाल” धका न्यन । स्थविरं
 ‘ह्यापा आवुसो ! ध्वं रोग जितः ध्यो छपासः त्वने
 मात्र हे शान्त जुया वन धका धया बिज्यात । भिक्षु

पिसं भन्ते ! समुद्रया विच्चे ध्यो गथेयाना कावनेगु सह्याना
विज्याहुँ धका धाल ।

व खै न्यना स्थविरं आयुष्मानपि जित थन ध्यो
दुर्लभ मजू, जिगु पात्र कया उकी समुद्रया लः जायक
तयाहति धका धया विज्याय् बिक्षुपिसं अथेयात । समुद्रया
ल तुया काय् मात्र व पात्र च्वंगु ल व्यावकं परिवर्तन जुया
ध्यो जुयावन । अनंलि भिक्षुपिस व खना आश्र्वय अदभुत
चाया स्थविरयात ध्यो यका लः ह्लाना बिल । स्थविर
ध्यो तोने मात्रं हे रोग-पीडा शास्त जुयावन । अनंलि
वैत भिक्षु पिसं थव छु धैगु आश्र्वय भन्ते ! थवयां ह्लापा
जिमिसं थथे जूगु गवले सं मखनानि धका धाय् बिक्षुपि
अथे जूसा (जि) याना वयागु पुण्यया फल-विपाक छको
सो धका धया समुद्रपाखे स्वया विज्याना थव ध्यो जुया
ब्यु (धाय् मात्र), वसपोल खने दुथाय् तक्कया समुद्रया
ल परिवर्तन जुया ध्यो जुया वन । अनंलि भिक्षुपि अदभुत
आश्र्वय च गु मन याना मेगुनं भन्ते ! थज्यागु पुण्य याना
विज्यानागु दनिला धका न्यन । अनंलि स्थविरं अथेजूसा
जिगु पुण्य स्वयाका आयुष्मानपि धका धया छचाखेर
अन उगु थासे च्वंगु लोहुँ यागु पर्वत पाखे स्वया
विज्यात । व लोहुँ दक्कों साख धी जुया वन । अनंलि
मिखां खने दुथाय् तक्क छचाखेरं व्यञ्जन तरकारि सहित
जा भोजन दया वल । अनंलि हिमाल पर्वत पाखे स्वया
विज्यात । व सबल लुँ जुया वल । अनंलि न्होनेसंतुं

च्वंगु तःधंगु वन-जङ्गलस स्वया विज्यात । दक्को वन
 खण्ड-जंगल नाना प्रकार रंगविरंगगु वस्त्रं जायावल ।
 भिक्षुपिंसं व प्रातिहार्य खना अत्यन्त विशमय च या “भन्ते !
 गुगु पुण्य कर्म याना छपिसं थर्थिज्यागु प्रातिहार्य क्यने
 फया विज्यात” धका न्यन । स्थविरं काश्यप दशवल तथागतया
 समय थमं याना वयागु व सकल कुशल कर्म प्रकट याना
 विज्यात । उक्कि थन थथे धया तल:-

१. इमस्मि भद्रके कष्टे कस्सओ नाम नायको ।

सबबलोकहितत्थाय लोके उपज्जिज्ज चबखुमा ॥१॥

थुगु भद्र कल्पस पञ्च चक्षु दया विज्याकह्य काश्यप
 तां जुया विज्याकह्य तथागत, सकल लोकपित हितयाय् या
 लागी लाकस उत्पन्न जुया विज्यात ॥१॥

२. तदाहं उच्छ्रुयन्तमिह नियुक्तो गुलकारको ।

तेन कम्मेन जोवामि पोसेन्तो पुत्तदारके ॥२॥

उगु समयस जि तु पेले याईगु यन्त्रस ज्यामि जुया
 साखः दयेकीह्य जुया उगु ज्या याना काय् कलापि पालन-
 पाषण यायां म्बाना चवना ॥२॥

३. किलन्तिन्द्रियमद्विख रोगातुरं तदा ।

मिक्खा चारक वत्तेन घतत्थं समुपागतं ॥३॥

उगु समयस त्यानु चागु शरीर दुह्य रोगं आतुर
 जुया चवह्य भिक्षा वनेगु वत दुह्य ध्योया लागी समीपस
 विज्याह्य भिक्षु छह्य खना ॥३॥

४. उलुङ्गमत्तं सप्तिवहस अददं तस्स मिष्ठुनो ।
सद्दहृतो दान फलं दयायुदगमान सो ॥४॥

दानया फल-विपाक विश्वास याना द्रया-करुणां
ध्वागु मन जुया व भिक्षु यात ध्यो छपासः दान विया ॥४॥

५. तेन कम्मेन संसारे संसरण्ती भवा भवे ।
यत्थिच्छामि घतं तत्थ उपज्जति अनप्पकं ॥५॥

व (कुशल) कर्म याना संसारस जन्म जन्म पत्ति जन्म
क्या चाह्यू जुया बले गन जुलसां ध्यो यागु आवश्यक जुया
च्वन अन जुलसां आपालं (ध्यो) उत्पन्न जुया बल । ५॥

६. इच्छामहं समुद्रास्म जलम्पि घतमत्तमो ।
तंतं सब्बं घतं होति घतदानस्सदंकलं ॥६॥

जि समुद्रस ल नापं थःत ध्यो इच्छा याना बले
व सकल (ल) ध्यो जुया वन ध्यो दान यानागु या ध्व
फल-विपाक खः ॥६॥

७. सुणाथ मय्है अञ्जनम्पि पुठज कम्मं मनोरमं ।
तदा दिस्वानहं मिष्ठुं रोगेन धरिपीलितं ॥७॥

जिगु मनोरमगु मेगुनं पुण्य कर्म न्यो उगु समयस
जि रोगं पीडित जुया च्वंह्म भिक्षु छह्म खना । ७॥

८. गूलपिण्डं गहे त्वान पत्तेन तस्ससमाकिर्द ।
तेन सो सुखितो भासि रोगं ध्यपगतं तदा ॥८॥

साखः छग्वारा जोना वसपे लया पात्रे तया बिया
उगु समयस वसपोल भिक्षु उक्ति सुव्वी जुया विज्यात रोग
नं शान्त जुयावन ॥८॥

९. तेन मे गूलदानेन संसरं देवमानुसे ।

यत्थत्थोस्मि गूलेनाहं तथ तं सुलभं मम ॥९॥

जिगु व साखः दानं याना देव मनुष्य निगू लोकेसं
चा चा ह्यू जुयाह्यू जितः गन साखःयागु आवश्यक जुया
वल अन व जित अःपुक्त्वे प्राप्त जुल ॥१०॥

१०. सेला च विपुला मर्हं होग्नि चित्तानु वत्तका ।

महन्ता गुलपिण्डाद गुलदाने इदं फलं ॥१०॥

महानगु लोहैयागु पर्वत नापं जिगु मनयात अनुकूल
ज्वीक वना महानगु साखः पिण्ड जुयावन साखः दान
याना वयाया थ्व विपाक-फल खः ॥१०॥

११. अथापि मे कत पुञ्जं सुणाथ साधु भिक्खुबो ।

छातज्जक्त्तं फन्द मानं दित्वान सुमखं तदा ।

भत्तपिण्डेन सङ्घःण्हि तम्पि दानं फलावहं ॥११॥

हे भिक्षुपि ! मेगुनं जि याना वयागु पुण्य वांलाक
न्यनाका अबले उगु समयस नये पित्याना छटपटे जुया
च्वह्य खिचा छह्य खना जा छपेल (वैत) संग्रह याना
व अज्यागु स्वल्प दानं नापं (थौं जितः) विपाक-फल
विया च्वन ॥११॥

१२. ततोषट्टाय नाहोसि अन्नपानेन ऊनता ।
 सुलभन्नपानो सुखितो अहोसि जाति
 जातिय ॥१२॥

अवलेसं निस्ये अन्न पानया तरफ मगः धैगु (गवलें)
 मजुल जन्म जूज् थाय् तक्क अन्नपान सुलभ जुया सुखी
 जुया च्वना । १२॥

१३. अज्जापि यदि इच्छामि भोजनेन पथोजनं ।
 चंकलुपथे समन्ता मे जायन्तुकछलियो बहू ॥१३॥

यदि थाँ हेन भोजन प्रयोजन कायगु इच्छा जुल
 धासा जिगु मिखां खने दक्को छ्वाखेरं आपालं जासि
 थल उत्पन्न जुया वै । १३।

१४. अथापरम्पि कुसलं अकार्सि तं सुणाय मे ।
 इणटुकस्स पोसस्स अदासेकं कहापणं ॥१४॥

हानं मेगुनं कुशल कर्म याना वयागु दु जिगु व
 पुण्य कर्म नं न्यनाका साहु वयना च्वंह्य मनू द्वृहसित
 छटका दां प्रदान याना । १४॥

१५. तेन मे पुञ्जकम्मेन अनोमभवसम्पदं ।
 चकुरं जातहृषं च लभामि जाति जातियं ॥१५॥

जिगु उगु पुण्यया प्रतापं जन्म जूजू थाय् हीन-
 नीच मज्जुगु भव-भोग सम्पत्ति व आपाल लुँ वह रत्न
 आदि सम्पत्ति नं लाभ जुल । १५॥

१६. सबज्ज धनका मोहं धनसेलोपि पद्मतो ।

होति हैममयं सब्बं इणतो मोचने फल ॥१६॥

यदि थौं जि धन इच्छा यात धासा कडागु लोहँ
यागु पर्वत जूसानं सकल लुँ यागु जुया वै साहुं मुक्त
याना विद्या वैया (थव) फल-विपाक खः ॥१६॥

१७. अङ्गम्पि मम पुञ्जं भो सुणाय सुतिसोभनं ।

कस्सपस्स भगवतो सासनैकं बहुस्सुतं ॥१७॥

भो सज्जनपि ! न्यने यया पुस्य च्वगु मेगुनं जिगु
कुशल कर्म न्यनाका काश्यप तथागतया शासनस छह्य
बहुश्रुत भिक्षु द्वारा ॥१७॥

१८. देसेन्तं मुनिनो धर्मं सुत्वा पीणितमानसो ।

पूजेति साटकं मय्यं धर्मस्स धर्मसामिनो ॥१८॥

देशना याना विज्यागु तथागतयागु धर्म न्यना प्रसन्नगु
मन जुया धर्म स्वामि जुया विज्याकह्य बुद्ध्या धर्मयात
जिगु गा छपुं पूजायाना ॥१८॥

१९. तेनाहं पुञ्जकम्मेन संसरं देवमानुसे ।

लभामि पचुरं वत्थं यं लोकस्मि वरं परं ॥१९॥

जि जुलसां उगु पुण्य कर्म याना देव मनुष्य लोकस
चाह्यू जुजुं थुगु लोकस अत्यन्त उत्तमगु गुगु वस्त्र दुगु
ख (अज्यागु) वस्त्र आपालं लाभ जुल ॥१९॥

२० इच्छमानीपहं अज्ञा हिमवन्तस्मि पदबतं ।
नानाविदाग वत्थेहि छादयिसं समन्ततो ॥१०॥

(यदि) थों जि इच्छा जकयात धासा हिमालय
पर्वत छगुलि सकंभन अने अनेगु रंगी चंगीगु वस्त्रं त्वप्युद्या
वौफु ॥१०॥

२१. सचे इच्छाभि अज्जेव वत्थेनच्छादयामि ते ।

जातवो चतुष्पोर्णस्म वत्थदानस्तदं फलं ॥२१॥

यदि इच्छा जक यात धासा थों हे (जि) प्यंगू
दिशाय्सं च्वपि इपि (सकल) जनतापित वस्त्रं पुका बी
फु वस्त्र दान याना वयाया थ्व विपाक-फल जुल ॥२१॥

२२. एतेसं पुढ़ग्रकम्भानं बाहसा काम भूमियं ।

सम्पत्तिमनु भूत्वाने सावस्थपुरमुत्तमे ॥२२॥

थुगु कुशल कर्मया आनुभावं याना (खुगु) काम
स्वर्ग सम्पत्ति अनुभव याना उत्तमगु श्रावस्ती नगरस ॥२२॥

२३ जातो कुले महाभोगे बुद्धिष्ठत्तो सुखेधितो ।

तस्य धर्मं सुणित्वान पद्बजित्वान सासने ॥२३॥

आपाले उपभोग परिभोग वस्तु दुगु कुलस जन्म
जुया सुखपूर्वके तःधिकः जुया ज्ञान दया वसेलि वसपोल
तथागतयागु धर्म न्यना शासनस प्रब्रजित जुया ॥२३॥

२४. लोकुत्तरं अरग्गेसं भुञ्जास्तेमुमिथाहसा ।

किलेसेपजहित्वान अरहत्तमपापुणि ॥२४॥

बुद्धयागु आनुभावं याना लोकोत्तरं जुया च्वंगु
श्रेष्ठगु रसं त्वं त्वं क्लेशं तापाका छवया अरहन्तं भावस
थंकः वना ॥२४॥

२५. कुसलं नावमभ्यव्वं खुद्दक'ग्निं कदाचिपि ।

अनभ्यं फलवं होति निड्बाणम्भिं ददातितं ॥२५॥

कुशलं कर्मयात चीधं धका गवलेसं हे हेला याय् मत्यो
व (चिकिचा धंगु) कुशलं कर्मं याना अनन्त-अप्रमाणगु फल-
विपाक वी यो निर्वाण फल समेत बो फुह्य ज्वी ॥२५॥

अनंलि वसपोलयागु धर्मं देशना न्यना भिक्षुपि व
आपालं जनतार्पिसं दान आदि कुशलं कर्मं याना आपाल
याना मनूत स्वर्गं स वना जन्मं जूवगु जुल ॥

२६. मनोपसादेन'पि अप्पुञ्जं,

एवं महत्तं भवती'ति जत्वा ।

मा अप्पुञ्जम्भित पमज्जथम्भो

सराथ देवि इधं लाजदायि ॥२६॥

भो जनता पि ! मनं प्रसन्नं याना (यानागु)
भतिचा जकगु पुण्यं कर्मं जूसां थुगु प्रकारं महानगु फल
वी यो धका सीका चिकिचा धंगु पुण्यं धका हेला याना
प्रमादि ज्वीमते थनं जुलसां लाजदायी कुमारो यात
प्रमाणया रूपं लुमके वहजू ॥२६॥

अद्वा उपासकया बालं

सप्तम-न्हेपु

गरीब-दुःखीया बाखनस

अथ छसिनिसेया आनुपूर्वी कथा

क्षी तथागत परिनिर्वाण जुया बिज्याय धुंकुसेलि
बाराणसी नगरे च्वंहा छहा गरीबह्य मनू मेपिनिगु छेँ
कुल्लि ज्या याना जीविका याना च्वन । उगु समयस
नगरे च्वंपि भनूतेसं आपालं याना उगु थासे मण्डप
आदि दयेके विया महानभु दान बिया च्वन । व खना
गरीबह्य मनूनं थथे चिन्तना यात— “जि ह्लापा पुण्य याना
मवैगुलि याना मेपिनि छेँ कुल्लि ज्या याना दुःख कष्ट
सिया म्वाना च्वना । जिगु न्येगु वस्त्र व च्वनेत थाय्
छकूचा नापं दुःख सिया दयेका च्वना, थौं कन्हे बुद्ध
भगवानेयागु शासन व भिक्षु संघर्षिनं दनि । थुंपि सकल
सिनं दान विया स्वर्ग वनेगु (लैं) शुद्ध याना च्वन जिन
दान बीमाल व (दानं) जित ता काल तक्कया लागी
हितया लागो सुखया लागी ज्वी । तथापि जिके आ
जाकि छमना जक जूसां मदुनि, मेहनत उद्योग मयास्य
व ज्या सफल याय् फैमखु उकिया लागी जिं उद्योग मेहनत
याना दान बी धका चिन्तना याना अबलेसं निसें कुल्लि
ज्या मा जुया उगु थासे कुल्लि ज्या याना ज्याला

वगुलि व भिक्षा चाहू बना प्राप्त जूगु हामो जाकि आदि
 नं छथाय् मुके हया मनू तक्खु ग्वालि कया अन मण्डप
 दयेके विया जंगले च्वंगु स्वां आदि हया उगु मण्डप छाय् पा
 भिक्षुपित निमन्त्रणा याना मण्डपे फेतुका सकल सित खीर
 दयेका भोजन याकल । अनंलि व सोघेका थमं याना
 वयागु व उत्तमगु दान लुमंकल । व उगु पुण्य कर्म याना
 द्यना च्वंह्य मनू न्ह्यलं चाय्का दना वःह्य थें देवलोके
 बना जन्म कावन । उकि व याना वःगु पुण्यात ल्वेक
 तःधंगु लुं यागु विमान उत्पन्न जुयावल । छ्वाखेरं स्वंगु
 गाउने थाय् तक्क देवता पिसं अनेक प्रकार यागु बाजं
 ज्वर्णौ पूजा उत्सव यात । न्ह्यावलेसं वैत अप्सरांपि दोछि
 ह्यस्यां चाहुला च्वं च्वनी युगु प्रकार वं तःधंगु सम्पत्ति
 अनुभव याना च्वन । अनंलि छन्ह्या दिनस सुवर्णशिल
 विहारे वास याना विज्याक्ष्य महासंघरक्षित स्थविर
 प्रतिसम्भदा साक्षात्कार याना कया देवं चारिकास चाहू
 विज्याना व देवपुत्र यात अत्यन्त तःधंगु देव सम्पत्ति
 ज्वाला ज्वालां थिनो च्वंगु खना सत्तिक विज्याना वं याना
 वःगु कर्म न्यना विज्यात व देवपुत्रं नं वसपोल यात
 यथार्थ खँ कन, उकि थन धया तलः-

१. सब्बसोणमयो आसि पासादो रतनामयो ।

सोणसिङ्गसताकिणो दुद्विक्खो च पभस्तरो ॥१॥

सकल थासे लुँदयेका तःगु प्रासाद-दरवार (चंगु)
 रत्नं दयेका तःगु सलसःगु लुँया गजुलि चाहुला च्वंगु,

ज्वाला ज्वालां यिना च्वंगु (फिगू दिशास रश्मि फिजे
जुया च्वंगुलि) स्वयां स्वे थाकुया च्वंगु ॥१॥

२ कूटगार सताकिणो सोण्णमालासमाकुलो ।
मुस्ताकलापा लम्बन्ति तत्थ तत्थ मनोरमा ॥२॥

सलंसगू तोरण आकीर्ण जुया च्वंगु, लुँयागु स्वां
मालं चाहुयेकातःगु अन उगु थासे मन प्रसन्न ज्वीगु -
मनोरमगु मोति छुपा लटके जुया च्वन ॥२॥

३ नेकगढभसताकिणो सयमासनमण्डितो ।
विभक्तो सब्ब भागेहि पुछबवद्धकिना कतो ॥३॥

पुण्य रूपी कःमि दयेकां ब्यूगु (जिगु प्रासाद)
अनेक सलंसगू कोठा - भण्डारं आकीर्ण जुया च्वन,
(दिव्यमयगु) लासां स्वभायमान जुया च्वन सकल थाय्
भाग भाग छुटे जुया विभक्त जुया च्वन ॥३॥

४. नचकन्ति पमदा तत्थ भेरिमण्डलमञ्जका ।
गायन्ति काचि कीलन्ति बावेन्ति काचि
त्तन्तयो ॥४॥

अन उगु प्रासादे - दरवारे धिमे, नायँखि बाजंया
दध्वी देवतापि गुह्यं प्याखं हुया च्वन, गुह्यं म्ये हाला
च्वन, गुह्यं ह्यिता च्वन, गुह्यं गुह्यं वीणा - सितार
थाना च्वन ॥४॥

५. ततो तिगावुते ठाने पासादस्स समन्ततो ।

सहचक्रा देवपुत्ता गहेत्वा आततादयो ॥५॥

अनंति प्राप्ताद - दरवारया छचाखेरं सोंगू गाउतति
दुगु थासे देव अप्सरापि सहित देव पुत्रपि आततादि
(न्यागू प्रकार यागु बाज) ज्वना । ५॥

६. मोदेभित परिवारेत्वा नच्चगोतादिना सदा ।

उल्लङ्घनित च सेलेनित सिलाघभितसमन्ततो ॥६॥

सदानं वैत छचा खेरं चाहुला नृत्य गोत आदि
प्रसन्न याना च्वन (ततःसलं हाला) ति॑ ति॑ न्हुया च्वन,
हुसुलुं नं चुया च्वन, छचाखेर च्वना (छपाह्ला च्वे छ्वया
वैत) रतुति प्रशसा याना च्वन । ६॥

७ एवं महिदिको‘दानि तुवं च्छदो‘व भासति ।

पुञ्चाति तं देवपुत्त किं कर्ममकरि पुरा ॥७॥

हे देवपुत्र ! थुगु प्रकारं महानगु ऋद्धि दुह्य छ
आ थथेचन्द्रमा समान जाज्वल्यमान जुया च्वन, छंके न्यना
च्वना ह्लापा छु पुण्य कर्म यानम् क्या ? । ७॥

देवपुत्रं धालः-

८. अहोसि दुगगसो पुब्बे वाराणसिपुरुत्तमे ।

दानं देभित नरा तथ निमन्तेत्वानभिक्षुदो ॥८॥

ह्लापा परापूर्व कालस उत्तमम् वाराणसो नगरस
दुखी-दरिद्रह्य मनू जुया च्वना, उगु नगरे मनूतयस भिक्षुपिंत

निमन्त्रणा याना दान विद्याच्चन ॥८॥

९. जीवन्तो भतिया सोहं दानं देते महाजने ।

तुद्धरुद्धे पमुदिते एवं चिन्तेस'हं तदा ॥९॥

कुलिल उया याना जीविका याना च्चनाह्या व जि
उगु समयस सन्तुष्ट जुया खुशी प्रसन्न जुया च्चंपि आपाल
जनतापिसं दान विद्या च्चंग् (खना) जि थे चिन्तना
याना । ६॥

१०. सम्पद्ध बत्थालंकारा दानं देन्ति इसे जना ।

परत्थपि पहट्टाव सम्पत्तिमनुभोधिते ॥१०॥

(होपा याना वःगु पुण्य याना) समृद्ध जुया च्चंगु
बत्थालंकारं तिया थुपि जनतापिसं दान व्यूजुल इ'पं परलोके
न हर्ष-प्रसन्न जुया हे । उपभोग परिभोग) सम्पत्ति अनुभव
यावनी । १०।

११. बुद्धुप्पादो अयं दानि शम्मो लोके व्यवत्तति ।

सुसीला दानि बत्तन्ति दक्षिणाण्यथा

जिनो इसा ॥११॥

आ श्व बुद्धयागु धर्म नाश मजूनिगु बुद्धोत्पाद
समय खः, धर्म लोकस (निर्मल रूप) प्रचार जुया च्चंगु
दनि बुद्ध पुत्र जुया विज्यापि दक्षिणा की योग्यपि बांलाग्
शील दुपि थुगु समयस विद्यमान जुया विज्याना च्चंगु
दनि । ११॥

१२ अनवट्ठितो व संसारो अपाया खलु पूरिता ।
कल्याणविमुखा सम्भाकामं गच्छन्ति दुर्गतिं ॥१२॥

संसार धैरु (च्युति प्रति सन्धि रूपं टुटे मज्जीक
न्हाना चत्वरोगुलिं याना) अनवस्थित हे ख (अर्थात् स्थिरगु
आदि अन्त छुं सी मदु) अपाय-नरक जुलसां निश्चयनं
(पाप या: पिसं) जाया च्वन, कुशल कर्म लिफःस्वया
चत्वंभिं सत्त्व प्राणिपि एकान्तं दुर्गती कुत्यु मवनी मखु
वहे बनी ॥१२॥

१३. इदानि दुक्षितो हृत्वा जीवामि कसिरेनहं ।
दलिद्वो कपणो दीनो अप्पभोगो अनाह्लियो ॥१३॥

दरिद्र-गरीब, कृपण-दुखी, दीन हीन असहाय जुया,
(उपभोग परिभोग) वस्तु मदुह्य (अन्तिम रूपं) जाकि
छमना नामं मदुह्य जि कष्टसिया म्वाना च्वना ॥१३॥

१४. इदानि बोजं रोपेमि सुखेत्ते साधुसम्मते ।
अप्पेवनाम तेनाहं परत्थ सुखितो सिया ॥१४॥

जि आ थुगु अवस्थास (बुद्धादि) सत्पुरुष पिसं
भिं-उत्तम धका सम्मत याना तःगु पुण्य रूपी बुँस पुण्य
पुसा पिना वी उकिया कारणयाना परलोकस (जि)
सुखी ज्वोदःसा अत्युत्तम ज्वी ॥१४॥

१५. इति चिभितय भिक्षिकत्वा भर्ति कत्वान नेकघा ।
मण्डपंतत्थ कारेत्वा निमन्तेत्वान भिक्षावो ॥१५॥

१६. आयासेन अदासाहं पायासं खप्रताय से ।

तेन कम्म विषाकेन देवलोके मनोरसे ॥१६॥

व जि (अत्यन्त) दुःख कष्ट सिया (अमृत रूपी)
निर्वाण प्रत्यक्ष याना काय्या लागि (ल मंदुगु दुरुस
दायेका तःगु) खीर भोजन दान विया उगु कुशल कर्मया
विपाक याना अत्यन्त वांलागु थुगु देवलोकस ॥१६॥

१७ जातोम्हि दिव्बकामेहि मोदमानो अनेकधा ।

दीघायुको वण्णबन्तो तेजसि च

अहोसहन्ति ॥१७॥

जन्म जुया दिव्य पञ्चकाम सुखद्वारा अनेक प्रकारं
खुशि प्रसन्न जुया चवना, जि दीर्घायू दुह्य जुया रूप-वर्ण
सम्पन्नह्य व तेजस् दुह्य नं जुल ॥१७॥

थुगु प्रकारं देवपुत्रं थमं याना वयागु कुशल कर्म
विस्तारपूर्वकं कन । स्थविर नं मनुष्य लोके क्वाहाँ विज्याना
मनूतयेत थमं प्रत्यक्ष रूपं स्वया विज्यागु दिव्य सम्पत्ति
प्रकाश याना विज्यात । व (उपदेश) न्यना आपालं
याना स्वर्ग लोकस वना जन्म कावगु जुल ।

१८. अनाह्लियो दुरगतदीनको'पि,

दानं ददन्तो'घिगतो विसेसं ।

सगापवगं यदि पत्थयद्वो

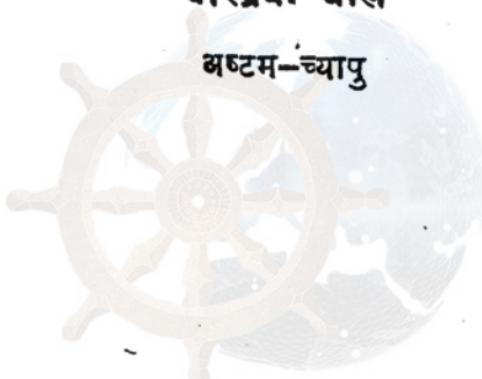
हन्त्वानमच्छेरमलं ददायाति

॥१८॥

(थुगु प्रकारं) जाकि छमना नापं मदुह्या दुखी-
दरिड्ह्या भनूनं नापं दान बिया विशेष (दिव्य सम्पत्ति)
साक्षात्कार याना काल (उकिया निम्नि) यदि स्वर्ग मोक्ष
सम्पत्ति प्रार्थना यानागु खः धैगु जूसा मात्सर्य-कप्ति-
नुगःस्यागु भावयात नाश याना दान यायगु सो । १८॥

दरिड्या बाले

अष्टम-च्यापु

देवपुत्रया बाखनस

थव छत्तिनिसेंया आनुपूर्वी कथा

थवयां ह्लापा जुलसां नारद सम्यक् सम्बुद्धया समयस
थव द्वीप मेगुहे नामं प्रकट जुया च्वन । अबले छगू समयस
जुलसां अनिकाल - दुर्भिक्ष जुल अन्न बांलाक उत्पन्न मजुल
सत्व प्राणिपित नये पित्यागु भयं पेलेयात, उगु समयस
नारद तथागतया शासने च्वंह्म छह्य थावक छगू गामे
भिक्षा विज्याना गथे ह्लापा सिला यंकुगु भिक्षा पात्र ख
अथेतुं (गामं) प्याहाँ विज्यात । अनंलि छगू गामे मनूत
जाकि छमना कापते पो चिना व्वालखे दायका उकियागु
ति जक त्वना जीविका याना च्वन । उगु समयस स्थविर
खना वन्दना याना पात्र कया उगु जाकि जा थुया पात्रे
तया स्थविर यात ल ह्लाना बिल । अनंलि इमिगु शद्वा
यागु बल-प्रतापं व जासि (हानं) जां सम्पूर्ण जुयावल ।
इमिसं व अश्र्व्यं खना आर्ययात दान वियागुया विपाक-
फल जिमिसं थौं हे खन धका मन प्रसन्न याना आपालं
जनतापि मुंका इमित जा नका लिपा थःपिसं नं नल ।
जा का का थासं (हानं) जायां तुं बल । अबलेस निसें
इमिसं व वःपि मनू तयेत दान व्यु व्युं आयू फुना वनेव
देवलोकस बना जन्म कावन । अले व स्थविरं भोजन

कया जिज्ञाना छमा सिमा कवे च्वना भप्यगु शुरू यात ।
 उगु सिमास जन्म जुया च्वंह्य छह्य देवपुत्र जुलसां आहारां
 पोङ्डित जुया भोजन याना च्वंह्य स्थविर खना थःगु
 आत्म भाव तोता बुढा छह्यसिगु भेष कया वया लिक्क
 वया च्व च्वन । स्थविर होस मतसे भोजन याना च्वन,
 देवपुत्रं अन्तिमगु जाप्ये तोता मेगु नय सिधःबले मुसु
 तया थः अन च्वंच्वनागु भाव सीके बिल । स्थविर व
 खना पश्चाताप चाया व अन्तिमगु जाप्ये वया ह्लाते तया
 बिल । अनंलि वं जाप्ये जाना दना चिन्तना यात, जि
 जुलसां ह्लापा गबले श्रमण व्राह्मण तयेत अथवा गरीब
 गरुवा तयेत जूसां अन्तिम रूपं को खिचा तयेत नापं
 आहार दान वियावे मनं ज्वीमा, उकिया निर्मित जि थौं
 देवता जुया नापं जा नये मखना च्वन जि थ्व जप्ये
 स्थविर यात हे दान बी, थ्व जित ता काल तक्क
 हित सुख्या लागी ज्वीफु धका थये जुलसां चिन्तना याना
 जाप्येले आशा याय्गु तोता स्थविर याथाय् लिक्क वना
 स्वामि छलपोलया दासयात थुगु लोक यागु संग्रह याना
 विज्याय् म्वाल, जित परलोक यागु संग्रह याना विज्याहुँ
 धका धया वसपोलया पात्रेतुं तया विल । अनंलि वैगु व
 जाप्ये पात्रे कुत्युंवने मात्र हे स्वंगु* गाउत दुगु थासे दिव्य

* “रतनं तानि सत्त व यद्वि ता वो सत् सभंगाउत मुसभा
 सोति याजनं चतु गाउत” [न्हेकुया छगु यद्वि २० गु
 यद्विया छगु उसम द०, गु उसभया छगु गाउत]

मयगु जा थल खने दया वल । देव पुत्रं स्थविर यात
 न्याकुं जोरेयाना वन्दना याना अनंलि दिव्य भोजन कया
 ह्तापा लाक दान बिया लिपा थमं नल । अनंलि देवपुत्रं कन्हे
 खुनुनिसें स्थविर यात व अन मूँवकको जनतापित नं महा
 दानं ब्यु ब्यु आयूया अन्तस देवलोके जन्म जुया खुगू
 प्रकारया काम स्वर्गस उखें थुखें दिव्य सम्पत्ति अनुभव
 यायां पदुमुत्तर तथागतया पालाय् अनं च्युत जुया वया
 वाराणसो नगरस आपालं धन सम्पत्ति दुह्य मिथ्यादृष्टिह्य
 कुटुम्बिकया छेँ वना जन्म कावन । देव धका वैत नां
 छुना तल । लिपायागु समयस व ज्ञान दया वयेव वया
 मां बौपि मृत्यु जुया वन । वं लुँ माणिकय मोति आदि
 जाया च्वंगु धुकू आदि स्वया जिमि मां बौ पिस मिथ्या
 दृष्टि जूगुलि याना थुकि दान आदि छुं छुं कुशल कर्म
 मयासे परलोक जुया वं बले कानाकौ छःगहे मजबसें वन जि
 जुलसां व जवनाहे वने धका अधिष्ठान याना नाय्खि च्वेके
 बिया गरीब गुरुवा दुःखी दरिद्रत मुके बिया न्हेनुया दुने दक्को
 सम्पत्ति दान रूपं बिया जङ्गले द्वाहाँ वना ऋषि प्रब्रज्यास
 प्रब्रजित जुया कसिण ध्यान बृद्धि याना न्यागू अभिज्ञा^{३०}

^{३०} न्यागू अभिज्ञा धैगु -

१. इद्धिविध,
२. परचित्त विजानन,
३. पुब्बे निवासान स्मृति,
४. दिव्य चक्षु,
५. दिव्य श्रोत ।

च्यागू समापत्ति^७ साक्षात्कार याना क्या आकाशं वने
 फुह्म जुलं । अले उगु समयस पदमुत्तर धैह्य तथागत
 हसवती धैगु नगरे वास याना देव ब्रह्मापिसं चाहुयेका
 प्यंगु सत्यं युक्तगु धर्म देशना याना विज्याना च्वन । उगु
 समयस व तपस्वी आकाशं वना च्वंबले आपालं मनूत
 मुना च्वंगु व तथागतया शरीरं प्याहाँ वया च्वंगु खुगू
 रंगया राश्म खना थव छुर्थे धका आश्र्वय चाया आकाशं
 क्वाहाँ वया तधंगु बुद्ध लोलां विराजमान जुया धर्म देशना
 याना विज्याना च्वंह्य तथागत खना प्रसन्नगु मन याना
 धर्म परिषदया अन्तस च्वना धर्म श्रवण याना भगवान
 तथागत यात वन्दना याना थःगु आश्रमेतुं ल्याहाँ वन ।
 अनंल व अन आयु दत्तले च्वना आयु फुना वसेंलि तावर्तिस
 देव भवनस जन्म क्या स्वीगू कल्प तकक दिव्य सम्पत्ति
 अनुभव याना खुगू काम स्वर्गस पालंपा चाह्यु ह्युं न्यी
 छगू आत्मभाव देवराज इन्द्र जुया जन्म काल न्यी छगू
 आत्मभाव चक्रवर्ति जुजु जुया मनुष्य सम्पत्ति अनुभव याना
 थुगु बुद्धोत्पाद समयस तथागत परिनिर्वाण जुया विज्याय्

---

७ च्यागू समापत्ति धैगु -

१. प्रथम ध्यान	२. द्वितीय ध्यान	३. तृतीय ध्यान
४. चतुर्थ ध्यान	५. आकाशानं चायतन	६. विज्ञानं आयतन
७. आकिञ्च ज्ञायतन	८. नैव सैज्ञा नासज्ञा यतन ।	

धुंसेलि श्रावस्ती नगरस छगू कुले जन्म कया, न्हेदै दुबले
 छह्य भिक्षुं धर्मदेशना याना च्वंगु खनालि वसपोल याथाय्
 बना धर्म श्रवण याना अनित्य भाव साक्षात्कार याना
 कया अन च्व च्वंहे अरहन्त जुया विज्यात, अनंलि वसपोल
 प्रतिसम्भिदास थंकः विज्याना थह्यं याना वयागु पुण्य
 कर्म स्व स्वं वसपोलं पूर्वचिार्यंपि भिक्षुपिनि दर्थवी प्रकाश
 याना धया विज्यात । उकिं (धया तल) :-

१. नारदो किर सम्बुद्धो पुढ्बे आसि नरूतमो ।
 लोकं दुक्खा पमोचेऽतो ददन्तो अमतं पदं ॥१॥

निर्वाण पद व्यु व्युं लोकजनपित (ससार) दुःखं
 मुक्त यायां मनूतमध्ये उत्तम जुया विज्याकह्या नारद धैह्य
 सम्यक् सम्बुद्ध ह्लापा जुलसां प्रेकट जुया विज्यात ॥१॥

२. तस्मि तु समये तस्स सावको छिन्नबन्धनो ।
 चिकित्सा दीपके लद्धमाहारं परिभुंजितुं ॥२॥

उगु समये जुलसां भव बन्धनं मुक्त जुया विज्याह्य
 वसपोल (नारद तथागतया) शिष्य छह्य द्वीप छगुली
 भिक्षा विज्याना प्राप्त जूगु आहार भोजन भप्यत ॥२॥

३. रुक्खमूलमुपागंछि तत्था'सि रुक्खदेवता ।
 बुभुकित्ता उदिक्खन्ति अद्वासि तस्स सन्ति के ॥३॥

सिमा छमाया क्वे विज्यात अन सिमाय् च्वंह्य
 देवता छह्य जुया च्वनाह्य (जि) उगु सममस नये पित्याना

च्वनां च्वने मफया वसपोलया लिकक वना दना च्वं
वना ॥३॥

४ अदाति मे भत्तपिण्डं करुणापूरितन्तरो ।
गहेत्वान ठितो गिण्डं सहमानो खुद तदा ॥४॥

दया - करुणां बिलि बिलि जागु हृदय दया
बिज्याकह्या (वसपोलं) जितः जाप्ये छप्ये विया बिज्यात
उगु समयस व जप्ये छप्ये जि कया नये पित्यागु सह
याना दना (थथे चिन्तना याना) ॥४॥

५. अदिन्नता भयाबुब्बे किञ्चिदानं सुपेसले ।
जिधच्छापीलितो होमि जातोपि देवयोनियं ॥५॥

जिं ह्रापा - ह्राया शीलबानर्पित छुं छगु वस्तु
इत्यादि दान याना मवैगुलि याना देव योनी उत्पन्न
जूमानं नये पित्याका च्वने माल । ५।

६ अज्ज खेतं लुलद्वं मे देय्य घम्मोपि विज्जति ।
बोजमेत्थ च रोपेमि भवतो परिमुक्तिया ॥६॥

जित थौं पुण्य क्षेत्र बांलाक भेटेजुल दान बीगु
वस्तु नं लहाते दु थ्व संसार दुख मुक्त ज्वीया लागि
थुगु पुण्य क्षेत्रस पुसा पो त्यना ॥६॥

७, इति विनितय बन्दित्वा सामि वो ! दासिया अलं ।
सङ्गहं इध लोकस्त्र करोय पारलोकिकं ॥७॥

थुलि चिन्तना यास्थ बन्दना याना स्वामी-भन्ते
छःपिनि दासयात् थुगु लोकसंग्रह याना विज्याय् म्वाल
परलोकया लागी सग्रह - उपकार याना विज्याहुँ ॥७॥

८. इति वत्वा अदासा हं भुंजि सोपि वदापरो ।
तेनाहं पुञ्जकम्भेन सुधश्शमक्षिं खणे ॥८॥

जि थुलि धया (व जाप्ये वसपोल याततुं) प्रदान
याना वसपोलंनं दया-करुणा पूर्वकं भपा विज्यात् जित
जुलसां उगु पुण्य कर्म याना तुरन्त हे दिव्य भोजन प्राप्त
जुल ॥८॥

९. हतो चुतो छद्वेषु विन्दन्तो महांति सिरि ।
विर कालं वर्सि तथ वेत्रिद्धिहि समझ्ननो ॥९॥

अनं सिना वना खुगु देवलोकस तःघंगु दिव्य ऐश्वर्य
सम्पत्ति अनुभव यायां देवतापिनिगु ऋद्धि बलं संयुक्त जुया
अन ताकाल तक्क वास याना चवना ॥१०॥

१०. सत सहस्रे इतो कर्पे पदुमुत्तरनामको ।
उप्पज्जि लोकनयनो धम्मराजा तथागतो ॥१०॥

युगु कल्पं छगु लाख कल्प ह्लापा लोकजन पिनि
मिखा समान जुया विज्याकह्य धर्मया जुजु जुया विज्याकह्य
पदुमुत्तर नां जुया विज्याकह्य तथागत लोकस उत्पन्न जुया
विज्यात ॥१०॥

११. महिद्धिको तदा आसि तापसो कानने दने ।
सम्पत्तपञ्चाभिज्ञो आकासेन चरामहं ॥११॥

उगु समयस जि न्यागु अभिज्ञास थ्यंह्या जुया तःधंगु
ऋद्धि दुह्य जुया महानगु वन जंगलस तपस्वी छ्ह्या जुया
आकासं वना च्वनाबले ॥११॥

१४ तदाकासेन गच्छन्तो रम्मे हंसदती पुरे ।
बुद्धरंसो परिकिखत्तं केतुमालाविलासितं ॥१२॥

उगु समयस आकासं वना च्वच्व रमणीयगु हंसवती
नगरस बुद्धरश्म छचाखेरं फैले याना ध्वाय् माथें बांलाना
च्वंगु ॥१२॥

१३. देवसङ्घं परिबूल्हं देसेष्टं अदृसं जिनं ।
ओतरित्वान नभसा टितोहं परिसंगतके ॥१३॥

देवता संध पिसं चाहुयेका (धर्म) देशना याना
बिज्याना च्वंह्या तथागत खना जि आकासं कवाहाँ वया
परिसद पिनि सिथे च्वं च्वना ॥१३॥

१४. धर्मं सुत्वा उदगोहं काल कत्वान सत्थुनो ।
ततो चुतो पपन्नोस्मि तावर्तिसे मनोरमे ॥१४॥

जि तथागतया धर्म न्यना च्वे थ्यंगु मन जुया
सिन वना - हानं अननं च्युत जुया वना बांलागु तावर्तिसं
देवलोकस वना उत्पन्न जूवना ॥१४॥

१५ तिस कर्पण सहस्रानि चरन्तो देवमानुसे ।

दुर्गति नामिजानामि लभामि विपुलं सुखं ॥१५॥

स्वी दोल कल्प तक्क देव मनुष्य लोकस चा चा
ह्यु जुया तःधंगु (देव मनुष्य) सुख प्राप्त जुल जि दुर्गति
धंगु सिहे मसिया ॥१५॥

१५. एकपञ्चासतिकछत्तं देवरज्जमकार्यं ।

अथेक बीसतिकछत्तं चक्रवत्ती अहोसहं ॥१६॥

जि जुलसां न्ये छको देवलोके राज्य याना हानं
न्यी छको चक्रवर्ति जुजु जुया जन्म क्या ॥१६॥

१७ पदेसरज्जमकासाहं बहुकछत्तुं तर्हि तर्हि ।

इमस्मि भद्रके कर्प्पे निबुतेसुतथागते ॥१७॥

जि उगु उगु थासे आपालं वार प्रदेश राज्य याना
वया थुगु भद्र कल्पस तथागत महापरिनिवर्ण जुया
विज्याय धुकुस्येलि ॥१७॥

१८. चोदितो पुञ्ज कम्मेन सावत्थि पुरमुत्तमे ।

उपरज्जित्वा कुले सेहु जातिया सत्तवस्सिको ॥१८॥

पुण्य कर्मया बलं ध्वाका उत्तमगु श्रावस्ती नगरस
अति श्रेष्ठगु कुलस जमकया उत्पन्न जुया न्होदै दया
वस्येलि ॥१८॥

१९ सुत्था धम्मं कथेन्तस्स मिक्खुस्सञ्जतरस्संहं ।

भवस्स तं करित्वान अरहत्तमपापुर्णि ॥१९॥

जि जुलसां धर्मदेशना याना विजयाना च्वंहा छह्या
मिक्षुयागु (उपदेश) न्यना भव ससार यागु अन्त याना
अरहन्त भावस थ्यंकः वना ॥१६॥

२०. सुदिन्नं मे तदा वामं सुस्सुतं धम्ममुत्तमं ।
दुक्खसस्त अकासा'हं तस्स कम्मस्सवाहसा'ति ॥२१॥

उगु समयस जि दान बांलाक याना वया उत्तमगु
धर्म बांलाक न्यना वया, जिगु उगु पुण्य कर्मया विपाक
यागु हेतुं याना (संसार) दुःख अन्त याना छवया ॥२०॥

थुगु प्रकारं जुलसां धया आपाल जनतापित कुशल
कर्मस लगे याना विल ।

२१. दानेनपेबं चर्दिमायपिण्डया,
सबणाय धम्मस्स मुहुत्तकेम ।
लभन्ति सत्ता तिबिधम्पि सम्पदं
फलं वदे को बहुदायकस्स भो ॥२१॥

भो सज्जनपि ! थुगु प्रकारं अन्तिमगु जाप्ये छप्ये
जक दानयाना नापं हान क्षणभर जक धर्म श्रवण यानामुलि
नापं सत्व प्राणपित् (दिव्य मनुष्य निवारण) स्वंगु प्रकारया
सम्पत्ति नापं लाभ जुल । आपालं दान ब्यूपित प्राप्त
ज्वीगु फल विपाक यागु खँ सुनां जक ह्लाय् फै ? ॥२१॥

देवपुत्रया बाले

नवम-गुप्त

(८०)

सीवर्लि स्थविरया बाखनस

थ्व छसिनिसेया आनुपूर्वी कथा

थनि जुलसां छगू लाख कल्प ह्वापा धर्मदेशनाद्वारा
सत्व प्राणिपित अमृत महा निर्वाणस छवया बिज्याइह्वा
पदुमुत्तर धैह्वा शास्ता तथागत लोकस उत्पन्न जुया बिज्यात ।
उगु समयस तथागतं हंसवती नगरस जुजु सहितगु परिसद
विनिगु दध्वी छह्वा भिक्षुयात लाभ सत्कारपिनि दध्वी दक्ले
अग्रगु पदबी तया बिज्यात । उगु समयस जुजुं व खना
उगु पद इच्छा याना बुद्ध प्रमुख भिक्षु संघपित महादान
विया भगवान तथागतया पालिक्वे छ्यल चुया भ्वसुना
च्वन, अनंलि वैत तथागतं “अनागत काले गौतम तथागतया
शासनस उगु पदवि (छंत) लाभ ज्वी” धका धया भविष्यवाणी
याना विज्यात । व खैं न्यना प्रसन्न जूह्वा जुजु पुण्य कर्म
याना देवलोके बना जन्म कावन । अन लिपायागु समयस
वाराणसी, नगरस महाजन पुत्र जुया दोछिह्वा प्रत्यक बुद्धपित
जन्मकांछि प्यंगु प्रत्ययद्वारा सेवा सत्कार याना देवलोकस
जन्म कया तःधंगु सम्पत्ति अनुभव याना अनं च्युत जुया
बया विपस्स तथागतया समयस बन्धुमती नगरस छगू
कुल गृहस जन्म जूवन । व उगु समयस सेनापति यागु थासे

(६१)

च्वना थ मालिक यागु ज्या याना च्वन । उगु समयस
 नगरे च्वंपि उपासकपिंसं विपस्सी सम्यक् सम्बुद्ध याथाय्
 वना वन्दना याना भन्ते भगवान श्रावकपि सहित जिमित
 अनुग्रह याना विज्याहुँ धका कन्हे खुनुया लागी भोजन
 यात निमन्त्रण याना महादान विया सकले छगू मत जुया
 भगवानयालागी अत्यन्त योग्यगु महा परिवेण-विहार दयेके
 विया परिवेण उद्घाटन उत्सवस महानदान विया च्ववले
 दान विया च्वंथाय् थव वस्तु छगूला मदुका धका धाय् मफक
 दान तैयार याके विया दान ब्यूथाय् वना स्वया न्हूगु
 धौ व कस्ति मखना मनूतयेत सःता दोछि दां विया
 धौ कस्ति याकनं माला हति धका छवया विल । इपि
 दोछि साई दां ज्वना वना धौ कस्ति उगु उगु थासे
 वना मा जुजुं नगरया ध्वाका याथाय् वना च्वं च्वं
 वन । उगु समयस थव सेनगुप्तं जुजुयात भोजन सहित
 धौ कस्ति ज्वना वना च्वं च्वं (नगरया) ध्वाकाय् थयंकः
 वन । अले इामसं धौ कस्ति खना भो पुरुष ! दां कया
 थव जिमित ब्यु धका याचना यात । वं बीमखु धका धाय् व
 दां बढेयाना यंकु यंकु दोछि तकक विया हति धाल ।
 अनंल सेनगुप्तं थुमिसं आपा मूमवंगु वस्तु यात दोछिमछि
 दां विया हति धाल छिमित थव छु यायत धका न्यन ।
 इमिसं सम्यक् सम्बुद्धया लागी धका धाय् व अथे जूसा जि
 हे दान बी धका जी चुं मले चुं सहित साखः कस्ति
 फाणित अदि नापं तया दान ब्यूथाय् यंका विल । व

शास्त्रायागु आनुभावं याना बुद्ध प्रमुख स्वीच्यादोह्य भिक्षु
 पित समेत गाना वन । अनंलि व उगु पुण्य कर्म याना देव
 मनुष्य लोकस सम्पूर्णत अनुभोग याना लिपा यागु समयस
 की भगवान बुद्धया समये कोलिय नगरस महा लिच्छवि
 जुजुया तरफ सुप्पवासा धैह्य वडामहारानीया गर्भे जन्म
 कावन । व जुलसां न्हेदैं तकक मांया गर्भे च्वना न्हेनु तवक
 मचा ब्बीमफया महान दुःख कष्टसिल । मांया गर्भ प्याहाँ
 वःह्य वयात वया माँ बौ पिसं सीबली धका नां छुना
 तल । शुगु प्रकार महान पुण्यवानह्यस्या थुलिमछि सम्प
 तकक मांया गर्भे च्वना दुःख सीमागु थमं याना वःगु
 पापया कारणं हे खः । वं जुलसां अतीत समयस जुजु
 जुया थः शत्रु जुजु नाप लडाई ल्वाल्वां माँम्हनाप
 सल्लाह यात । माँम्हस्यां नगरया छचाखेरं घेरा विया
 शत्रु जुजु यात ज्वना काय् फईधका उपाय स्यना बिल ।
 व जुजुं नं वया माँया वचनं नगरया छचाखेरं घेरा
 विया न्हेनु दुखुनु (शत्रु जुजुयात) ज्वनाकाल । उगु
 पाप कर्मथा बलं याना माँ काय् निम्हसित नं धथिज्यागु
 महानगु दुःख सीमाल । अनंलि व महारानीं पुत्र
 उत्पन्न ज्वीतेका न्हेनु दुखुनु भगवान तथागतयात अनुस्मरण
 याना सुखपूर्वकं बोझं मुक्त जुल । संतोष जुया व (महारानी)
 न्हेनु दुखुनु बुद्ध प्रमुख भिक्षुसंघपित महादान बिल । अनंलि
 वया काय् न्हेदैं दुबले छें पिहाँ वया शास्ता खना
 प्रवज्या एवन । शास्ता तथागतं सारिपुत्र स्थविरयात

लःल्हाना विल । अनंलि सारिपुत्र स्थविर उपाध्याय
 मौद्गल्यायन स्थविर आचार्य जुया प्रब्रजित जुल । अनंलि
 व छ्यँले च्वंगु सँ खाय् साथ हे अरहन्त जुया विज्याना
 बुद्ध शासन यात शोभायमान याना विज्यात । वसपोल
 न्हापा याना विज्यागु पुण्ययागु आनुभावं याना महान
 प्रजावान जुया विज्यात । लाभीपिति दध्वी दकले अग्र-
 उत्तमह्य जुया विज्यात । अनंलि छगू समयस तथागत
 रेवत स्थविर नापलायत खदिर वन विहारे विज्यायत
 स्त्री दल भिक्षुपि नाप स्त्रीगू योजन दुगु वांछव्या तःगु
 रेगिस्तनस ध्यंकः विज्यात लः मदुगु स्वल्प भोजनगु (रेगिस्तन
 जुया च्वन) आपालं याना देवतापि सीवली स्थविर खना
 प्रसन्न जू उक्ति तथागत सीवली स्थविरयात न्ह्योन्ह्यो तथा
 चारिका चाह्यु विज्याई देवतापिसं दयेका व्यूगु विहारे
 वासयाना देवता पिसं तथार याना व्यूगु भोजन अनुभव
 याना रेवत स्थविर दुथाय् ध्यंकः विज्याना वनागु ज्या
 सिधेका जेतवन विहारेसतुं ल्याहाँ विज्याना (वसपोल सीवली
 स्थविर यात) लाभी पिति मध्ये दकले अग्रगु पदवी तथा
 विज्यात उक्ति अपदानस थथे ध्यातलः-

१. पदुमुत्तरो नाम जिनो सब्बधम्मेसु चक्खुमा ।

इतो सतसहस्रमिह कप्ये उप्पजिज्ञ नायको ॥१॥

थनि छगू लाख कल्प ह्लापा सकल (ज्ञेय) धर्मस हृदय चक्खु
 दया विज्याकह्य, लोकया नायो जुया विज्याकह्य, पदुमुत्तर वैगु
 नां जुया विज्याकम्ह तथागत लोकस उत्पन्न जुया विज्यात ॥१॥

२. सीलं तस्स असङ्केष्यं समाधिबजिरूपमो ।

असंखियं जाणवर विमुक्ति च अनोपमा ॥२॥

वसपोल पदुमुत्तर तथागतया शील (निनां नीमफेक)
असंख्येयं जुया च्वन, समाधि जुलसां वज्ञायुध समान जुया
च्वन, उत्तमगु ज्ञान अप्रमाण जुयाच्वन, विमुक्ति नं उत्तमा
बियां बोथाय मदया च्वन ॥२ ।

३. मनुजामरनागानं ब्रह्मानं च समागमे ।

समणदाहृणाकिणे धूमं देसेति नायको ॥३॥

लोकया स्वामि जुया विज्याकहा वसपोल सर्वज्ञ
तथागत श्रमण ब्राह्मणपिसं चाहुएका मनुष्य देव नागतयेगु
व ब्रह्मापिनिगु समागम सभास धर्मदेशना याना विज्यात ॥३॥

४. ससावकं महालाभिं पुञ्जवन्तं जुतिग्धरं ।

ठपेति एतदगम्भिः परिसामु विसारदो ॥४॥

विशारद प्रज्ञा दया विज्याकहा वसपोल सर्वज्ञ तथागत
(जुजुर्पि सहितगु) परिसद पिनि दध्वी पुण्य दया विज्याकहा
(शोल समाधि रूपी) तेजस-ज्योति दया विज्याकहा
आपालं लाभ सत्कार दुह्य श्रावक यात एतदगम पदविस
तया विज्यात ॥४॥

५. तदाहं खतियो भासि भगरे हंससङ्घये ।

सुत्वा जिमस्त तं वाक्यं सावकस्त गुणं वहुं ॥५॥

उगु समयस जि हंसधतो धैगु नगरस क्षत्रिय जुग
च्वना (पदुमुत्तर) तथागतया उगु वच्चन वसपोल श्रावकयागु
अपालं गुण न्यना ॥५॥

६. निमन्तयित्वा सत्ताहं भोजयित्वा ससाधकं ।

मदा दानं ददित्वान तं ठानमभिपत्थयि ॥६॥

श्रावकपि सहित (पदुमुत्तर तथागत) निमन्त्रणा
याना न्हेनु तवक भोजनयाका महा दाननं विया उगु (अग्र
श्रावक) पदवि प्रार्थना याना ॥६॥

७ तदा मं विनतं पादे दित्खान पुरिसासभो ।

सरेन महता वीरो इदं वच्चन मब्रुवो ॥७॥

उगु समयस पुरुषोत्तम जुया विज्याकह्य वसपोल
सर्वज्ञ तथागत (थःगु) चरण कमलस वन्दना य ना च्वनाहु
जि खना (ब्रंहा) स्वर पिकया विज्यरय थुगु वच्चन
आज्ञा जुया विज्यात ॥७॥

८. ततो भिनस्त वच्चनं सोतुकामा महा जना ।

देवदानव गन्धब्बा ब्रह्मानो च महिद्धिका । ८॥

अनंलि पञ्चमारयात त्याका विज्याहु-जिन तथागतया
वच्चन न्यने योपि आपालं जनतापि व देव दानव गन्धर्वत
व महान ऋद्धि दुर्पि ब्रंहा देवतापि न ॥८॥

९ समण ब्राह्मणाचापि नमस्त्वंसु कतञ्चन्निः ।

नमो ते पुरिसाजडव नमो ते पुरिसाजड ॥९॥

श्रमण ब्राम्हण पिपंनं ह्ला विन्ति याना पुरुष श्रेष्ठ
जुया विज्याकम्ह छलपोलयात नमस्कार, पुरुषोत्तम जुया
विज्याकम्ह छलपोलयात नमस्कार ज्वीमा धका धया
नमस्कार याना च्वन ॥६॥

१०. खस्तियेन महा दानं दिन्नं सत्ताहिकंमिष्व वो ।
सोतु कामो फलं तस्स व्याकरोहि महामुने ॥१०॥

महामुनि जुया विज्याकम्ह भो तथागत ! जुजु
पिसं ह्लेनु यंकं महादान विल व दानयागु फल-विपाक
न्येनेगु इच्छा याना च्वना आज्ञा जुया विज्याहु । १०।

११. ततो अद्वेष्याभगवाः सुणाथ मम भासितं ।
अप्पमेय्यम्ह बुद्धस्मि ससङ्घम्हि पतिद्विता ॥११॥

अनंलि तथागतं आज्ञा जुया विज्यात जिगु वचन न्यो
अप्रमाणन् (मुण दुर्मि) संबर्पि सहित बुद्धयात (गुगु दक्षिणा-
दान) प्रतिष्ठित जुल । ११।

१२. विद्युत्तमय को वत्ता अप्पमेय्याफला हिसा ।
अषि चेस्महुः भोगो ठानं पत्थेति मुत्तम ॥१२॥

१३. लाभी विकुल लाभी नंवाना मित्तिकु सुखस्सनो ।
तथाहुम्हि मवेय्यम्हि लच्छासे तं अनागते ॥१३॥

उगु दक्षिणा-दान सम्बन्धि (आनिसंस-विपाक,
सुनांजका वयान याफु फे ? (फैहेमाखु) गुकिया निर्वित उग
दानयान अप्रमाण (प्रमाणहे मदुगु) फल विपाक दुगु जुल

(उकिया निर्मित) मेगुनं सुदर्शन भिक्षु गथे ख अथे हे
जिन आपालं (चतुर्प्रत्यय, लाभिपिति दध्वी अग्रह्य लाभ
दुह्य ज्वोदयमा धका एव महानगु भोग सम्पत्ति दुह्य जुजुं
व उत्तमगु अग्र पदवि प्रार्थना यात भविष्य समग्रस व
अग्रग पदवि (थुगु दानया प्रभावं) छ साक्षात्कार याना
काय् फै

॥१२-१३॥

१४. सतसहस्रे इतो कर्पे ओककाक कुलसम्भवो ।
गौतमा नाम नामेन सत्था लोके भविस्सति ॥१४॥

थर्ति छगू लाख कल्पलिपा इक्षाकुवशस उत्पन्न जूह्य
नाम गौतम नां जुयाच्वह्य शास्ता-तथागत लोके प्रकट
ज्वी तिनि

॥१४॥

१५. तस्स धर्मेसु दायादा ओरसो धर्मनिर्मितो ।
सीबली नाम नामेन हेससति सत्थु सावको ॥१५॥

वसपोल तथागतया नव लौकोत्तर धर्मस अस दुह्य
कुशल धर्मया हेतु-कारण जुया च्वंह्य बुद्धपुत्र सीबली नां
जुया च्वंह्य तथागतया श्रावक-शिष्य ज्वोतिनि ॥१५॥

१६. तेन कर्मेन सुकरेन चेतनापणिष्ठोहि च ।
जहितवा मानुसं वेहुं तावर्तिसूषणो अहुं ॥१६॥

भिकथं याना वयागु उगु कुशल कर्मयाना व चित्तया
प्रतिज्ञां याना जि मनुष्य शरीर त्याग याना तावर्तिस देवलोके
वना जन्म कावना

॥१६॥

(८८)

१७ ततो परस्मि समये बाराणसिपुहस्तमे ।

सेद्विपुत्तो अहं आसि अड्डपत्तो महा धनो ॥१७॥

अनं भक्ता लिपा जि ज्ञात्सां बाराणसी उत्तमयु
नमहस् आपालं धन सम्पत्ति दुद्ध अधिपति साहु महाजन
छम्ह जुया च्वच्वना ॥१७॥

१८ लहस्समत्ते पञ्चेकत्रायके च विभित्तव ।

मधुरेनन्नपानेष सन्तप्त्येष्टि तदा दरो ॥१८॥

उगु समयस दोषिद्विति प्रत्येक बुद्धर्पि निमन्त्रणा
याना मधुरगु-सागु अन्नपान भोजनं आदर - गौरवपूर्वकं
दोहल्लपा ॥१८॥

१९. ततो चुतो छ कामगे अनुभौंसि महायस ।

देवचक्षरा वरिवुतो पासादे रत्नामये ॥१९॥

अनं सिनावना खुगु काम स्वर्गस रत्नं दयेकातःगु
प्रासाद-द्रवारस देव अप्सरार्पिंसं चाहुवेका तःधंगु यश-
ऐश्वर्य अनुभव याना च्वना ॥१९॥

२०. एवं अचिन्तया दुद्धा दुद्ध धम्मा अचिन्तया ।

अचिन्तये पसंधानं विपाको होतचिन्तयो ॥२०॥

थुगु प्रकारं भगवान बुद्ध चिन्तना यानां याय्
थाकुगु गुण दया बिज्यात, बुद्धं आज्ञा जुया बिज्यागु च्ये
प्यदोगु धर्मस्कल्पयीनं चिन्तना यानां याय् मंकुंगु गुण दर्शा
च्वनं, (हानं) चिन्तना यानां याय् मंकुंगु गुण दुगु त्रिरत्नस

प्रसन्न जूर्पित (प्राप्त ज्वीग) फल-विपाक यागु नं चिन्तना
यानां याय् कैमखु ॥२०॥

२१. एक नवुते इतो कप्ये विषस्ती लोकनायको ।

उष्मज्जिज्ञ चारुदस्सनो सब्ब धम्म विषस्तको ॥२१॥

थर्नि गुंई छगू कल्प ह्लापा विशेष रूपं धमंयात
खका कया विज्याकह्य, स्वेहे ययापुस्य च्वना विज्याकह्य,
विदर्शी धैह्य तथागत (लोकस), उत्पन्न जुया विज्यति ।२१॥

२२ तदाहं बन्धुमतिया कुलस्सञ्जतरस्स च ।

दायतो पत्थितोपुत्तो आर्सि कम्मम्भतध्यावटो ॥२२॥

उगु समयस जि बन्धुमती नगरस छुं छगू कुलया
थःथिति पिसं यागु दया-करुणा दुह्य, माँ बौपिसं प्रार्थना
याना दुह्य, ज्याख्य मामलास लगे जुया च्वनाम्ह पुत्र छम्ह
जुया च्वन । २२॥

२३. तदा अञ्जतरो पूगो विषस्तिस्स महेसिनो ।

परिवेण अकारेसि महम्ममिति विस्सुतं ॥२३॥

उगु समयस छुं छगू तःधंगु जनसमूह विदर्शि तथागत
यात महान-तःधंघका प्रख्यान्त जुया च्वगु परिवेण-विहार
दयेके वियः । २३॥

२४. निट्टुते च महादानं ददं खच्चक संयुतं ।

नवं दधिमधुं चेऽच विचिननेव अहस ॥२४॥

(विहार) सिवेकालि जुलसां न्धगु त्वनेगुलि संयुक्त
जुयाच्चंगु तं धंगु दान बिया च्चनावले (थन क्लु मदु धका)
माला स्वयावले न्हूगु धौ कर्स्त मखना । २४॥

२५. तदाहृतं गहेत्वान् नवं दधि भधुं पि च ।

कम्मसामि धरं गच्छ तमेसन्ना भमद्दुं ॥२५॥

अबले जि व न्हूगु धौ व कर्स्त नापं जोना थः
मालिकया छेँ वना च्चना व (न्हूगु धौ व कर्स्त) मावःपिसं
जितः खंकल ॥२५॥

२६. सहस्रं वि च दत्त्वान् भलभिसु च तथयं ।

ततो एवं विचित्रतेऽसि नेतं हेस्सति ओरकं ॥२६॥

दोछिसाई दां बिलं न व निता (इमित) प्राप्त
मजुल उकि थथे चिन्तनां याना थ्व जुलसा चीघंगु ज्या
मखु ॥२६॥

२७. यथा इमे नाना लठ्ठे सककरोन्मृतयागतं ।

अहृष्टि कारं केरिस्तामि तसंघे लोकमायके ॥२७॥

गथे थुपि सकले भनूत तथागतयात सत्कारं याना
च्चन जिनं श्रावक संघपि सहित लोकया नायो जुया
विज्याकह्य शास्तायात छगु सत्कार याना बी धका ।२७।

२८. तदाहृमेवं चिन्तेत्वा दधि भधुं च एकतो ।

योजेत्वा लोकनाथस्स तसंघस्स अदासहं ॥२८॥

अवजे जुलसां जि थथे चिन्तना याना धौ व कस्ति
व छगुली ल्वाक छ्याना संघर्षि सहित लोकयानाथे जुया
विज्याकहा शास्त्रायात प्रदान याना बिया । २८ ।

२९. तेन कम्मेन सुकर्त्तेन चेतनापञ्चिद्वौहृष्टे ।

जहिस्वामानुसं वैहं तावतिसं मर्गंच्छेह ॥२९॥

भिमु याना वैगु कुशल कर्म याना व चित्तयागु
अधिष्ठानं याना मनुष्य शरीर तोता जि तावतिस देव
लोकस वना ॥२९॥

३०. पुमाहं वाराणसिं राजा हृष्टव भृत्यसी ।

सत्तु कस्तस तदा रुद्गे द्वाररोध अकारयि ॥३०॥

जि हान वाराणसी नगरया आपालं यश ऐश्वर्य
सम्पति दुम्ह जुजु जुया जन्म कवा उगु समयस शत्रु
जुजु छम्हसित तम (नगरं प्याहाँ वये मजाक) घ्वाका
प्वा तिना बिया ॥३०॥

३१. ततो सप्ताहं नी चक्षा सत्ताहं रविष्वता अहुँ ।

ततो तस्त विपाकेन पापं तं विरयं भुसं ॥३१॥

अनंलि जिमिसं (नगरं प्याहाँ वये मजीक) प्वातिना
तयाम्ह शत्रु जुजुयात न्हेमुतक्क (गुरुक याना नगरं पिने
वये मजीक} पा, च्वं च्वना उकि-उगु अकुश्मल विपाकं
याना क्वातुगु-कर्कषगु व नरक महानगु दुःखस ध्यंकः
वना ॥३१॥

३२. पच्छमे च भवेदानि जातो हं कोलिये पुरे ।

सुप्रवासा च मे भाता महालि लिच्छवी

पिता ॥३२॥

जि आ ध्व अन्तिमगु जन्मस कोलिय नगरे जन्म
जुया जिमि मांया नां सुप्रवासा (महारानी) खः बौ
महाली लिच्छवी जुजु खः ॥३२॥

३३. खत्तिये पुञ्ज कम्मेन द्वार रोधस्स वाहसा ।

सत्तावस्सानि निवासि मातुकुचिष्ठम्हि

दुक्षितो ॥३३॥

कुशल कर्म याना क्षत्रिय कुलस (जन्म जुया)
नगर ध्वाका तिना बियागु अकुशल कर्म याना न्हे दं
तकक दुःखी जुया मांया प्वाथे वास याना । ३३॥

३४ सत्ताहं द्वारमूल्हो हं महादुक्षितसमप्पितो ।

भाता मे छन्दवानेन एवमाति सुदुक्षिता ॥३४॥

जि जुलसां न्हेनु तकक गर्भ भुले जुया तःधंगु दुःख
युक्त जुया चेन्ना जिमि माँ नै (नगर ध्वाका तीत) राय
ब्यूगुलि धाना थुगु प्रकार तःसकं दुःख कष्ट सी माला
वन ॥३४॥

३५. सुवत्तिथतो हं निक्षन्ता बुद्धेन अनुकम्पितो ।

निक्षन्तदिवसेयेव पद्मिनि अनगारियं ॥३५॥

बुद्धं “सुप्तवासा कोलिय धीता सुखिनी अरेगा
 अरोगं पुत्तं विजायतु” इत्यादि धया विजग्रासे कनुकम्पा
 तया विज्याय् व जि सुखपूर्वकं (मांया प्तार्थ) प्याहाँ वया
 (गृहस्थ भावं) प्याहाँ वंखुनु हे गृहस्थ जोवनं मुक्तगु
 प्रब्रजित जूवना । ३५॥

३६. सप्तज्ञकासारिपुत्तो मे मोगमह्लानो महिद्धिको ।
केसे ओरोपयभ्तो मे अनुसासि महामति ॥३६॥

जित सारिपुत्र स्थविर उपाध्याय जुया विज्यातः
 महान ऋद्धि दया विज्याकह्य तःधंगु प्रज्ञा दया विज्याकह्य
 मौद्गल्यायन स्थविरं जिगु सँ खाना विज्यात जितः
 अनुशासन नं याना विज्यात । ३६॥

३७. केसेसु छिज्जमानेसु अरहत्तमपापुणि ।
देवा नाना मनुस्साच पच्चयेमुपनेन्ति मे ॥३७॥

सँ खाय् धुने साथं (जि) अरहन्त भावस थ्यंकः
 वना देवतापिंस, नामतय्सं, मनूतय्सं प्यंगू प्रत्ययद्वारा जित
 उपस्थान सेवा सत्कार यात । ३७॥

३८. पदुमुत्तर माथञ्च विपसिञ्च विनायकं ।
सम्पूजयिं पमुद्दितो पच्चयेहि विसेसतो ॥३८॥

पदुमुत्तर बुद्ध व विपश्ची तथागतपित प्रसन्नगु मन
 याना विशेष जुमा च्वंगु प्यंगू प्रत्यद्वारा बालाक पूजा
 याना । ३८॥

४९. ततो तेसं चिसेसेन कम्मानं विपुलुत्तमं ।

लाभं लभामि सम्भवत्थ बने गामे जले थले ॥४९॥

अनलि उगु (कुशल) कर्मया विपाकं याना जंगले
गामे लखे भूमि दबको थासे महानगु उत्तमगु (प्यंगू प्रत्यय
यागु) लाभ विशेष रूपं प्राप्त याना कया ॥४६॥

५०. रेवतं दस्समत्थाय यदा याति बिमायको ।

तिसक्षिक्खु सहस्रेहि सह लोकमानायको ॥५०॥

गबले जुलसां लोकया नायो जुया बिज्याकह्य सम्यक
सम्बुद्ध तथागत स्वी दोल भिक्षुपि नाप रेवत स्थविर
नापलाय्या लागी बिज्यात ॥५०॥

५१. तदा देवो पनीतेहि ममत्थाय महामति ।

पञ्चयेहि महाबीरो सहस्रो लोकनायको ॥५१॥

५२. उपद्वितो यथा बुद्धो गन्त्वा रेवतमहस ।

ततो जेतवनं गन्त्वा एतदगे ठपेस मं ॥५२॥

उगु समयस जिगु प्रयोजनया लागी देवतापिसं हःगु
प्यंगु प्रत्ययद्वारा महानगु प्रज्ञा दया बिज्याकह्य महावीर
जुया बिज्याकह्य संघर्षि सहित लोकया नायो जुया बिज्याकह्य
तथागत याति रिंज उपस्थान याना, रेवत स्थविर नापलाना
अनलिपा जेतवने बिज्याना जितः अग्रगु 'एतदग्ग' पदविस
तया बिज्यात ॥५१-५२॥

४३. लाभीनं सोवलो अग्नो मम तिस्सेमु मिक्खद्वि ।
सब्बलोकहितोसत्था कित्तयि परिसामु मे ॥४३॥

सकल लोकजनपित हित याना विज्याईह्य शास्ता
तथागतं भिक्षुगणपि ! जिह्य शिष्यपिनि दध्वी लाभ जूर्णि
भिक्षुपिनि मध्ये सोवली स्थविर दकले अग्र-श्रेष्ठ धका
परिसदपिनि बिच्चे जितः प्रकाशित याना विज्यात ॥४३॥

४४ किलेसा कापिता मध्यं भवा सब्बे समूहता ।
नागो'व बन्धनं छेत्वा विहरामि अनासबो ॥४४॥

जि (सकल) क्लेशयात भस्म याना छ्वे धुन सकल
भव संसार नाश याना छ्वे धुन बन्धनं मुक्त जूह्य किसि
थें (कामादि) आस्त्रं रहित जुया वास याना च्वना ॥४४॥

४५. सागतं बत मे आसि बुद्धसेद्धस्स सन्तिकं ।
तिस्सो विज्ञा अनुप्पत्ता कत बुद्धस्स सासनं ॥४५॥

श्रेष्ठह्य बुद्धया समीपस निश्चय नं बांलाक थयकः
वया (पूर्व निवासानुस्मृति ज्ञानादि) स्वंगू विद्या छर्सिनिसें
साक्षात्कार याना काय् धुन, सर्वज्ञ तथागत बुद्धया
(अववादानु शासनरूपी) शासनस (अहंत मार्ग ज्ञानन)
सफल याना काय् धुन ॥४५॥

४६. पटिसमिभवा चतस्सो'पि विमोक्षा'पिच अट्टिमे ।
छलभित्त्वा सच्चिद्वक्ता कतं बुद्धस्स
सासनमिति ॥४६॥

(अर्थ प्रतिसम्भदा निरुक्ति प्रतिसम्भदादि) प्यंगू
 प्रतिसम्भदा व (प्यंगू मार्ग प्यंगू फलया रूपं) च्यागू
 विमोक्ष धर्म व (ऋद्धि विधि, दिव्य श्रोतादि) खुगू अभिज्ञा
 धर्म नं जिं साक्षात्कार याना काय् धुन (उक्ति) बुद्ध
 तथागतया शासनस (अहंत मार्ग ज्ञान लाभ याना काय् गुया
 रूपं) ज्या व्याकक सफल याना काय् धुन ॥४६॥

आयुष्मान सीबली स्थविरं थुगु प्रकारं जुलसां थुपि
 गाथात आज्ञा जुया विज्यात ।

४७. सुत्त्वान एतं चरितं महूभुतं,
 पुङ्गानुभावं च सिरिसिरिमतं ।
 हित्वा कुसीतं कुसलं करोष भो,
 कामत्वं कामं भव भोगनिम्बुतिगति ॥४७॥

भो सज्जनपि ! महान आश्र्वयंगु थुगु (सीबली)
 चरित्र (थर्थि ज्यापि) श्रीमान पिनिगु पुण्य महिमा व
 श्रीसम्पति नं न्यना भवभोग सम्पत्ति व निवणि सम्पत्ति
 समेतं इच्छा यानागु खःसा आलसि भाव तोता एकान्तं-
 निश्चय याना कुशल कर्म याय् गु सो ॥४७॥

सीबली स्थविरया बाखं
 दशम-छिमु

महासेन जुज्जुया बाखनस

थ्व छसिनिसेया आनुपूर्वी कथा

भगवान् तथागत महापरिनिर्वाण जुया विजयाय
घुंकुसेलि पाटलि पुत्र नगरस धार्मिक धर्म राज्य याना
चवंद्वय महासेन धैहृत्य जुजुं राज्य याना विजयाना चवन ।
वसपोल जुजु जुलसां थः बौ बाज्या आदि पिनिगु धनरासि
खना ‘थुमिसं थ्व सम्पत्ति धन दौलत (व्याकक थनंतुं)
तोता मृत्युया म्हुत्वी लावन, अहो सस.रिक मनूतयेगु
अज्ञानता, धन तोता थःगु विनाश व थःत तोता धनयागु
विनाश ज्वीगु भाव मस्यू खनी सम्पत्ति दया वैगु व विनाश
जुया वनीगु सकल चिन्तना याना धर्म श्रवण याना श्रद्धा
लाभ याना ह्लि क्षिदो भिक्षुपित मधुरगु अन्नपानं सन्तर्पण
यायां अनेक प्रकारगु पुण्य सच्चय यायां छन्दुया दिनस
एकान्ते याकःचा गुप्तगु थासे चवना थथे चिन्तना याना
विज्यात । “थुगु प्रकारं जुजु जुया हुक्म चलेयाना जनता
पित पोडा बिया, बियागु दानया सिकं थःगु ह्लाति हे
ज्या याना प्राप्त जूगु धनं बियागु दानस महान फल
महान आनिसंस दै धका, जि थथे याय् माल” धका ।
वसपोलं थ विश्वसिहृ मन्त्री छहृसित राज्य लःह्लाना

थः किजा छह्य बोना सुनानं मसोक सुनानं ह्यमस्यूगु भेष
 कया नगरं प्याहीं वना उत्तरमधुर धैगु नगरस विज्यात ।
 अन आपालं धन सम्पत्ति दुह्य महाजन छह्य बास याना
 चवन । इपि महाजनया थाय् वना दना च्वं वनेव वं छुया
 निर्मित वयागु धका धाय् व जुजुं छंगु छ्वे च्यो ज्या याय् या
 लागी वयागु धका धाल । अनंलि व अनुमति वोका सो दँ
 तक (अन चवना) च्यो ज्या यात । अनंलि छन्हुया दिनस
 महाजनं इमित सःता “छिपि सापहे सुकुमार अथे जूसां
 थुगु छ्वे ज्या याना च्वगु आपा दये धुकल थुलिमछि
 समयया दुने छुं हे आलसि भाव छुं ज्यायसं खने मदु
 आचरण मभि धैगुला छखे हे ति जा व यागु-जाकवाति
 बाहेक मेगु छुं छिमित जि वियागु मदु, छुया निम्त छिमिसं
 थथे ज्या याना च्वनागु धका” न्यन ।

जुजुं वैगु वचन न्यना “थुगु जनपदस वा बालि
 बांला धागु आपासिके न्यना तयागु दु, उकिं वा या लागि
 जिर्प थन वयागु” धका धाल । व खँ न्यना इपि खना
 खुशि जुया महाजनं चायागु दोछिगू गाडा विल । जुजु
 वा प्राप्त याना क्या महाजनयात थथे धाल, भो महाजन !
 श्व (वा) थुलि जिमिगु नगरे थ्यका व्यु । व खँ न्यना
 महाजन ज्यू धका धया वां बिलिविलि जाःगु दोछिगू गःडा
 जुजुया शहरे थ्यका विल । जुजु थःगु शहरे वना अनेक
 रगिचांगु वस्त्रं व लुँ वह आर्दि गाडा जायेका लित
 विया छवया मैत्रीभाव स्थिर यना हःगु वा व्याकं दरवारे

छथाय संग्रह याका बिज्यात । अनंलि निनु प्यनु दयेका
 जुजुं थःगु ह्लाति हे लुसि ज्वना वा सुया बिज्यात । सुई
 धुका वा केहेह्यस्यां हाया बिल । थुगुप्रकारं निह्यस्यां
 जाकियागु तःधंगु द्वै दयेका सिँ ल आदि नं (थःमं
 हे) हाया पाउँगु जा थुया राजदरबारे न्यासःगु आसन
 लाय्के बिया समय घोषणा यात “अनुकम्पा तथा आर्यपि
 जिगु दरवारे बिज्याना भोजन याना बिज्याहु” धका ।
 व (घोषणा) न्यना न्यासःह्य भिक्षुपि आकासं बिज्यात ।
 जुजुं वसपोलपित माक्को भोजन याका बिज्यात । अनंलि
 वसपोलपिनि दथ्वी पियगु द्वीपे वासयाना बिज्याह्य छह्य
 महासोब स्थविर घैह्यस्यां जा कया थुमिसं जित खनेमा
 धका अधिस्थान याना आकासं पियंगु द्वीपे बिज्याना जा
 न्यासःह्य भिक्षुपित इना बिया भोजन याना बिज्यात । व
 जुलसां वसपोलया आनुभावं याना सकलसित पर्याप्त जुया
 वन । थुगुप्रकारं भतिचा जक जूगु व्युगु दान जूसां सत्पुरुष
 पिसं दाता पिनिगु मन प्रसन्न याना प्रतिष्ठा याना बिज्याई
 उकि धया तलः-

१. अप्पकेन पि मेघाद्वी दायकानं मनं पति ।

सद्वं वड्डेभित चाह्वो व रंसिना खोरसागरं ॥१॥

(थःगु शरीरयागु) रश्मि समूहं दुरुयागु समुद्रयात
 (ज्वाला ज्वालां थिका च्वंगु) चन्द्रमाथें स्थानोच्चित प्रज्ञा
 दया बिज्यापि (आर्य श्रावक) पित स्वल्प जकगु जूसां
 दानं याना दायक पिनिगु मनस श्रद्धा वृद्धि याई ॥१॥

२ अटु ने न मियोजन्ता करोन्ता तेव सम्भिंदि ।
परिभ्रोत्रयाकर्मन्त्र देव लक्ष्मेन्त्र परम्परां ॥१॥

स्थानं मरु लाला । (मुक्तशीलपिंड वन्ह विगुबीथःगु
धन) लगेमयासे (धनयात) मुका जक तयेगु न मयासे
(थःम), अनुभोग, न मयासे प्यंगु प्रत्यय (रूपी धनयात
अर्थेतु) नाश याना छ्वेगु योग्य मजू ॥२॥

३. न पापेन्ताव थेयस्स न करोन्ता तथेदिण ।
विभजन्ते सुसीलेसु सयं हृत्वान सीलवाति ॥३॥

इपि थेय परिभोग न मयापि अथेहेतुं ऋण परिभोग
न मयापि थ थमं शीलवान जुया च्वना बांलाक शील
दुर्पित (व दान वस्तु) वितरण याई ॥३॥

अनंलि जुजु केहेंह्य नाप अन हे च्वना पियंगु द्वीप
यापि भोजन याना बिज्याना च्वंपि क्षीणाश्रव भिक्षुपि
न्यासःह्य खना हर्ष जुया अत्यन्त प्रसन्न जुल । अले हानं
इपि भचालिपा थमं याना वयागु उत्तमगु दान लुमंका
याकनं निह्य हे स्रोतापत्ति जुया बिज्यात ।

४ न गणेन्तात्तनो दुखं विहाय महृति तिरि ।
आयति भव मिच्छन्तासुजनेवं समेरता ॥४॥

थुगुप्रकारं थःत (जुया वंगु) दुःखयात वास्ता
(पर्वा) मयासे सत्पुरुषपिं मनूतयसं तःघंगु ऐश्वर्य सम्पत्ति
तोता लिपायागु भव सम्पत्ति इच्छा याना भिंगु ज्या यायगुलि

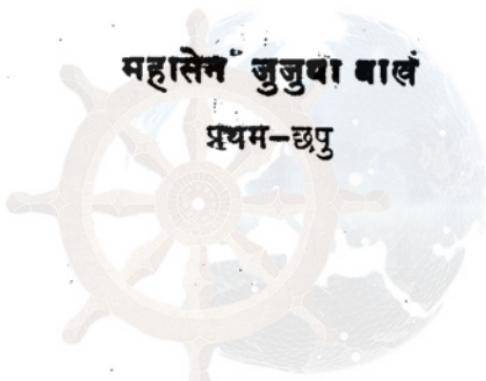
(अथति पुण्य यायगुलो) लगे जुवा च्वनो ॥४॥

५. आयसेन कतं पुञ्जं महात्मकशदावकं ।

इति मर्त्याव भेदावी सहस्रेष्ठ त करेति ॥५॥

यःगु ज्ञारीरं हे दुःख कष्ट सिया यानागु पुण्य
महानागु फल-विपाक वीगु सोका प्रज्ञावानपिंसं व पुण्य
थःगु ह्लार्ति हे यायगु सो ॥५॥

महासेन जुजुवा बालं
प्रथम-छपु

Dhamma.Digital

सुवण्ठ तिलकया वासनस

अथ छर्सिनिसेया आमुपूर्वी कथा

लंका द्वीपे जुलसां अनुराधपुर नगरस छह्य मिसा
श्रद्धा प्रसन्न जुया सदानं अभयगिरि चेत्ययात् स्वां छाया
पूजा याना च्वन । अनंलि छन्हुया दिनस व मिसां थः
म्हाय् नाप उगु चेत्ययात् स्वां छाया पूजा याय् धका
वना स्वां छाय् गु आसनस ल मखना म्हाय् ह्यसिगु ह्लाते
स्वां धकि तया लघः जोना पुखू पाखे वन । अनंलि व
मिसा मचां माह्य ल्याहाँ मवयेकहे सिलामतःनिगु स्वां
छाय् गु आसने स्वां कले ज्वना छचाखेरं पूजा याना प्रार्थना
यात । उकि धालः—

१. महाबोरस्स श्वीरस्स सयम्भुस्स महेतिनो ।

तिलोकगगस्स नाथस्स मगवन्तस्स सत्थुनो ॥१॥

अत्यन्त बीर जुया बिज्याकह्य महानगु वैर्य दया
बिज्याकह्य, थःथमहे ज्ञान साक्षात्कार याना कया बिज्याकह्य.
महान ऋषि जुया बिज्याकह्य, स्वंगू लोकया अग्र-उत्तम
जुया बिज्याकह्य, अनाथापनि नाथ जुया बिज्याकह्य, भाग्यवन
जुया बिज्याकह्य शास्ता तथागत यात ॥१॥

२. यम'हं पूजयि पुष्पं तस्स कम्मस्स वाहसा ।

रूपीन् पवरा हेस्सं भारोहु परिणाम्य ॥२॥

जि गुगु स्वां छाया पूजा याना उगु कुशल कर्मया
प्रतिपं याना रूप बांलापिनि दध्वी अत्यन्त उत्तमगु आरोह
परिणाह लक्षण दुम्ह ज्वादयेमा ॥२॥

३. मं दिस्वा पुरिस्ता सब्बे मुच्छन्तु काममुच्छन्ता ।

निच्छरन्तु सरीरा मे रंसियाल्पेष रंसियो ॥३॥

सकल मिजंत नि खनेव कामास्त्रं याना मुच्छा
जुया वनेमा, ज्वाला ज्वालां थी ह्य सूर्य मण्डल समान
जिगु शरीरं रश्मि फैले जुया वनेमा ॥३॥

४. हृदयज्ञमा कण्णसुखा मञ्जु भाणि सुभानम ।

सिन्धरानं थथा बाणी एषमेव पवत्ततौति ॥४॥

किन्नरितयु वाणि-सःथै, हानं अथेहेतुं हृदयज्ञमगु
अर्थात् सकलसिगु मन साला काय् योगु, अत्यन्त हे न्यने
ययापुस्य च्वंगु, मनोज्ज जुया च्वंगु मधुर वाणि-सः जिगु
म्हुतुं प्याहाँ वये द्यूमा ॥४॥

अनंलि वया मांह्य वया सिलामतःगु आसने स्वां
छाया तःगु खना चण्डालि छं छाय् सिले मधुनिगु आसने
भगवानयात स्वां छाया छं अयोग्यगु ज्या यात धका धाल ।
व अथे धागु न्यना वं मां खना तं चाया छहे चण्डालिनी
खः धका बोबिल व मिसा मचां थुलि पुण्य व अपुण्य

याना लिपायासु समयस अनं सिनः वना जस्त् द्वीपस
 उत्तरमथुरा नगरस छहु चण्डालिनी गन्धर्व ब्राह्मणीया
 म्हाय जुर्या जैन्म जूवने । अस्यन्ते बैलीगु रूपे सर्पसि
 दुर्बृद्ध जुले । वैमु शैरोरहै वै मुख्यहै नहै गु खीलालं द्विजुलि
 चमके जूथें रश्मि प्याहाँ वै चवन । छचाखेरं प्यकु पाकक
 शरीरयागु प्रकाशं याना अन्धकार मदया वन । महुतुं
 पलेस्वांयाग वासना वः । शरीरं श्रोखण्डयागु बास वया
 दुरुप्वः निष्वःया दध्वी लुयागु वर्णं दुगु ती छणः दुमु
 जुर्या चवने । उक्ति नक्तिनि लूहुं सूर्योर्यागु रश्मि थे
 चवंमु प्रकाश प्याहाँ वया चवन । आपालं याना वैत खंपि
 सकलें वये थे जुया काम मदं याना मुख्या-मुख्या है
 जुया वनीगु अहो आश्र्ये कुशलाकुशल यागु आनुभाव ।
 उक्ति धया तलः-

५. येन सा कोधसा मातु चण्डालि इति भासि च ।
तेन सा असि चण्डालि जेगुचक्षा हीन जा तया ॥५॥

व. मिसा मचां गुकिया निम्ति मां यात चण्डाली
 धका बो विया वल, उमु कारणं याना व (मिसा मचा)
 चृणितंगु हीन जाति जुया चवंमु चण्डालिनी जूवन ॥५॥

६. सरलवस्त्रवान सम्बुद्धगुणं पूजासि येन सा ।
तेन पुञ्जानुभावेनासि सुरूपी भनोरमा ॥६॥
 व. मिसा मचा सम्बुद्ध गुण लुमंका गुगु स्वा न
 (बुद्ध भगवान्यात) पूजायात उगु पुण्यया प्रभावं स्वेहे

यथापुस्य च्वंहा अत्यन्त रूप सौंदर्य दुहा मिसा जूवन । ६॥

७. येन येन पकारेन पुञ्ज पापानि यो करे ।

तस्य तस्य नुरूपेन मोरोब लभते फलं ॥७॥

गुह्यस्यां गुगु आकार पुण्य पापत याई वैत उगु
उगु हे अनुरूपं म्हैखा थे फल-विपाक लाभ ज्वी । ७ ।

८ पापेन च तिरच्छाने जायमित कुःसलेन ते ।

चण्णपोवखरता होति मोरानं कम्ममोदिसन्ति ॥८ ।

व म्हैखात पापं याना पशु योनो उत्पन्न जुल
(अथे जूसां तभि) पुण्य कर्मयागु बल याना वर्ण सौंदर्य
बालाह्य जुल म्हैखातय् कुशल कर्म विपाक थ्वहे जुल । ८ ।

अनंति वया मां बौपिस वयात सुवर्णतिलक धका
नां छुना तल । उगु समयस जुलसां नमरे मनूतय्स वैगु
रूप स्वयाव न्वना (अन) मुंवःसां तभि इव चण्डालया
म्हाय् धका जातं हेला याईगु भयं (सुनान) व्याहा याना
मका । तदनन्तर उगु नगरस थकालिह्य चण्डाल ब्राह्मण
या कायनं वया लागी वया मां बौपि थाय् वस्त्र, तिसा,
सुगन्ध माला अदि बीके छ्वया सुवर्णतिलक यात जिमित
ब्यु धका (धायके छ्वत, इमसं उगु समाचार वैत कन ।
वं वयात घृणा याना हेला याना छ्वत । अनंति ब्राम्हण
पुत्रं लज्जा चाया जुजु याथाय् वना बीणा आना म्ये
हाहां थथे धाल:-

९. लल माम नामी चल लोचनामी,
 तहजारणानि चलिता धरणी ।
 मनुजोहि यो नेत्र पियंकरोति,
 स तु नीचजातीमपि मो जहाति ॥११॥

व मनुष्य द्वया मिसातय् दधी (लवसां तंतःशुलुं
 थे ज्वाला ज्वालां थीगु) ख्वादुह्य लीलां चा चाहला च्वगु
 मिखादुह्य ल्यासे जुया बांलाना च्वंहा सना च्वंगु ह्याउसे
 च्वंगु म्हुतुसि निबाला दुह्य (बांलागु शरीर अङ्ग प्रत्यङ्ग
 दुह्य) गुकिया निर्मित थ्व मिखा निगःयात यया च्वनी व
 अज्याह्य मिसा जुलसां नीचगु कुले जन्म जू वसां तंभ
 तोत्तम छ्वे मज्यू ॥१२॥

व सु खः धका जुजुं न्यनेव धालः—

१०' समेति किं देव छमाय मत्तिका,
 कदाचि चामीकरणातिकाय ।
 सिगास धेनू अपि नीचजाति या,
 समेति किं सीहृष्टरेत देवाति ॥१०॥

भो महाराज ! लुँ बागु जात व बैंस च्वंगु चा
 गवलेसं हे गथे समान ज्वी फैला ? भो महाराज ! हानं
 (पशुत जूसानं) नीचगु जात दुह्य मिसाह्य धोंचा उत्तमह्य
 सिह राजनाप गबले समान ज्वी फै ? (गबले हे ज्वी
 फैगु खँ मखु) ॥१०॥

थथे जुलसां धया महाराज ! युगु नगरे सुवर्णतिलक
 घैम्ह अम्ह चण्डालया म्हाय् दु । वं थः समान जातया
 म्हस्यां छोया हःगु भेट बस्तु छुं मका । त.धंगु कुलदुम्ह
 हे जक इच्छा याना च्वनं । गबले जुलसां मिसभिंह को
 सुवर्ण हंम नाप समान ज्वो फे ? महारंज ! धका
 (विन्ति यात) जुजुं व खैं न्यना वया बौम्ह सित स तके
 छ्वया व खैं कना, अव सत्य खःला धका न्यन । वं ने
 खः महाराज ! वं जाति कुल बालाम्ह हे प्रार्थना याना
 च्वन धका विन्ति यात । जुजुं अथेजूसा सेवक ! पञ्चमधुर
 नगरस उदाल ब्राम्हण घैम्ह दु व जुलसां मां बौ निम्हस्या
 पाखेन उच्च कुलयाम्ह खः, जातिवाद आदिपाखें निन्दा
 चर्चा याना मतःम्ह नं खः । धृणा याय् योग्यपि प्रतिकूलपि
 थज्यापि मिसातय् नाप मच्वं, थःगु छे राजदरवारस वनी
 बले नं ल्याहाँ वै बलेनै फिखुगः घः दुरु लख हा हा याका
 मिसात खनेव जि कालकंणित खन धका दुरु लखै खौ
 सिलो । छं म्हाय् वयैं नीपि च्वनै फुला ? ईं खैं छं
 म्हाय् यात धा धैको धैले । वं अव खैं न्यम्ह छुं वना
 म्हाय् यात सःता जुर्जु बाज्ञा जूयैं तुं वैत न्यै कल ।
 व मिसां अव खैं न्यना जि उदाल ब्राम्हण नाप च्वने ।
 छिमिसं छुं चिन्ता याय् म्वा मेगु छुं कङ्कट नं याय् मागु
 मदु (जि) कन्हे सुथ त्वापां हे कने धका धायव वया
 बौम्हस्यां जुलसां दोछिद्दैं वंगु विचित्रगु गा व लनं थः
 म्हाय्या शरीरे न्येका वीणादि बाजं ज्वंका म्हाय्म्ह नाप-

यात्रा या वन । लैंस वना च्वं च्वं लैंया विच्चे छगु नगरे
 जुजु याथाय् म्ये हाला बाजं थाना क्यना च्वंबले म्ह्याय्ह्य
 सित छखे लिकक फेतुका थःगु गन्धर्व विद्या क्यना च्वन ।
 अनंलि वया ल्यूने पाखे फेतुना च्वंह्या सुवर्णतिलक मिखा
 कुंचां दृष्टपात् याना रससहित याना वैत स्वया फिना
 तःगु लं भचा हटे याना (थःगु) शरीरयागु प्रभा खने
 दयेका बिल । जुजुं जुलसां वैगु शरीरयागु रश्मि व रूप
 वांलागु नं खना काम क्लेशं आत्तुर जुया होस हवास हे
 उडे जुया वन । भचा लना हानं होस दयका व भात
 दुह्यला मदुनिह्यला धका न्यना घण्डालया म्ह्याय् धैगु न्यना
 लोक निन्दा चर्चायागु भयं वैत हये मजिया थंधिज्याम्ह
 रूपर्वण यौवन सम्पूर्णम्ह स्त्रीरत्न प्राप्त मजूम्ह जि म्वाना
 च्वनाया छु प्रयोजन धका शोकयाना विलाप याना काम
 तृष्णां मुछ्चर्चा जुया थुगु याय् त्यो थुगु याय् मत्यो धंगु
 मसिया खड्ग कया थःगु छ्यों थःमंतुं त्वाह्लाना सिना
 वन । थुगु प्रकारं लैंया विच्चे न्याम्ह जुजुर्पि रूप सम्पत्ति
 यात दमन याय् मफया खड्गं छ्यों त्वाह्लाना मृत्यु जुया
 वन । थथे हे निश्चयनं सत्व प्राणिर्पि लुँ वह दास दासि
 काय् कला प्रिय-योगिनिया निर्मित काम तृष्णां मुछ्चित
 जुया आपाल दुःख कष्ट र्यू वनीगु जुया च्वन, उर्कि
 तथागतं धया तल:-

११. पियतो जायती सोको पियतो जायती भयं ।

पियतो विष्वमुत्तस्स नत्थि सोको कुतो भयं ॥११॥

प्रिय-योगुलि याना शोक उत्पन्न ज्वी (रूपकामादि
यात) येकेगुलि याना भय-त्राश उत्पन्न ज्वी (कामादि
पाखे) यो धैगु मदुहृसित शोक धैगु दै मखु भय गनं
दै ? (दै हे मखु) ॥११॥

१२. पैमतो जायती सोको पैमतो जायतो भयं ।

पैमतो विष्पमुत्तस्स नत्थ सोको कुतो भयं ॥१२॥

प्रेमं याना शोक जुया वै प्रेमं याना हे भय जुया
वै, प्रेमं मुक्तजूहृसित शोक दै मखु भय गनं दै ? (दै हे
मखु) ॥१२॥

१३. रतिया जायती सोको रतिया जाययो भयं ।

रतिया विष्पमुत्तस्स नत्थ सोको कुतो
भयं ॥१३॥

रागं याना शोक उत्पन्न ज्वी रागं याना भय-त्राश
दया वै राग मदुम्हसित शोक दै मखु भय गनं दै ?
(दै हे मखु) ॥१३॥

१४. कामतो जायती सोको कामतो जायतो भयं ।

कामतो विष्पमुत्तस्स नत्थ सोको कुतो
भयं ॥१४॥

काम तृष्णां याना शोक उत्पन्न ज्वी कामं याना
भय दया वै काम तृष्णां मुक्त जुया च्वंम्हसित शोक ज्वी
मखु भय गनं ज्वी ? (ज्वी हे मखु) ॥१४॥

१५. तण्हीय जायते शोकं तण्हावं कार्यतो भयं ।
तण्हीय विद्यमुस्तस्सं नृत्यं शोको मुखो

भयन्ति ॥१५॥

तृष्णां बाना शोक उत्पन्न जबी तृष्णां याना भय-
प्राश दया वै, तृष्णा है मदुम्हसित शोक दै मखु भय
गमं दै ? (दै है मखु) ॥१५॥

अनंलि व छसिनिसें पश्चमधुर नगरस वना थः
वयागु समाकार जुज्जुयति धायके छ्वथा वं अनुपति श्वीव
धनी जुज्जुयागु दशनं यासे, उगु समयस उद्दालं ब्राह्मण
जुज्जुया सत्तिक कम्बल लाया तःगु उत्तमगु आसनस फेतुना
च्वंगु जुया चत्तन, गन्धवं ब्राह्मण नं म्ह्यायद्दृ नाप म्ये
हा हां फेतुना च्वन । उगु क्षणस बौद्धस्या ल्यूने फेतुना
च्वंह्य सुर्वर्णतिलकं उद्दाल ब्राह्मण गुह्य धका न्यना उगु
उत्तमगु आसने फेतुना च्वंह्य वहे खः धका न्यना वच्चुगु
रंग दुगु मिखा निगलं वैत स्वया दर्शनं सर्वैस रूपाक ज्यागु
अर्थन्ति श्वाउसि चक्षेगु शुहुसि निधालां शुद्धहु त्विला वैत
स्वया न्ययातःगु गा भचा हटेयाना शरीरयागु प्रभा तोता
छ्वत ब्राह्मणं व खना वै थे जुया शोक डाह जूगु शरीर
शुहु जुया क्वागु फसं जागु म्हुतु न्ह्याय दुम्ह जुया रूपवि
प्यशु मिखा दुम्ह जुया बेहोस जुया वन । अनंलि वं
क्षणभर आश्रय प्राप्त जूम्ह रोगियें जुज्जुया धासं दना वया
थःगु छे वना थःत हित याइपि संकेत तथैत संता इमेत
थथि धाल । थन गाधोद्वारा धया तल:-

(१११)

१६. यो आपदे समुपर्वे उषतिद्रुति सन्ति के ।

सुखदुख से समो होति सो मिसो सोच

जातको ॥१६॥

गुम्ह जुलसां विपत्ति-दुःख जुया वै बले सत्तिक
चं च्वनो सुख दुःख निगुलीसं समान जुया चं च्वनी व
धात्येयाम्ह पासा खः वहे धात्येयाम्ह थःथिति न खः ॥१६॥

१७. यो गुणं कासते यस्स अगुणभा निगूहति ।

पठिसे धेतक्तव्या सो मित्तो सोच जातको ॥१७॥

गुम्ह जुलसां गुम्ह मित्रयागु गुण प्रकाश याई अवगुण
नं सुचुकबो याय् अयाग्यगु ज्या रोके याका बी अज्याम्ह
मित्र हे जक मित्र ज्वो अज्याम्ह हे जक थःथिति नं
ज्वी ॥१७॥

१८. सुवर्णतिलका नाम लसना काम लालसा ।

नोलविखचण्डकण्डेहि विखण्डेसि मनोभम ॥१८॥

कामस लालसा दुम्ह सुवर्णतिलक नां जुया चंम्ह
विशेषम्ह स्त्री छम्ह, वच्चुगु वर्णगु मिखा दया चन्द्र रश्मि
फैले जुया चंम्हस्यां जिगु मनरूपी शरीरयात खण्डित याना
चूर चूर याना बिल ॥१८॥

१९. तस्सा मुखम्बुजे उत्ता भम नेत्तमधुबता ।

अप्पम्पि न सरत्ता मं तस्थेवाभिरमन्ति ते ॥१९॥

व मिसाया ख्वा रूपी पलेस्वांस आसक्त जुया च्वंपि
जिगु मिखारूपी भंबःत भतिचा जक हे मैं 'जित' लुममंकुसे
अनहे जक इपि भंबःत भुले जुया आनन्द ताया च्वन ॥१६॥

२० सहैव तेहि मे चित्तं गतं उर्लंषियुद्धतो ।

लज्जागम्भीरपरिकं धितिपाकारकुगतं ॥२०॥

इपि मिखारूपी भंबःत नापं हे जिगु एक मन
लज्जारूपी अत्यन्त गावंगु धः व ताजामूक दना तःगु वैर्य
रूपी पःखा (तिन्हुया) च्वंपुला वन ॥२०॥

२१. सम्मुद्धामि वमुद्धामि सडवा मुद्धमिति दि दिशा ।

तस्स मे सर्वं होथ करोथ मम सम्मुद्धमिति ॥२१॥

मोहित जुया, अत्यन्त मोहित जुया, जि सकल दिशा
मोहं याना भुले जुया च्वन व जित शरण जूवा, जितः संग्रह
(=उपकार) याना व्यूवा (धका विलाप यागु जुल) ॥२१॥

व खै न्यना इमिसं थये धालः-

२२. यं त्वमाचरिय पत्थेति चण्डाली सा भस्मम् ।

किम् जीलहेन संयोगो चादनस्त कदा

सिया ॥२२॥

हे आचार्य ! छःपिसं गुहा स्त्री इच्छा यात व
जुलसां उत्तमगु जात नाप च्वने मज्यूहा चण्डालिनी ख
गये असुचि मूत्र नाप श्रीखण्डयागु मेल गबले ज्वी फै ?
(ज्वी फै हे मखु)

॥२२॥

२३. अगमगमना याति वरानं दूरतो सिरी ।
कित्ति चायु बलं बुद्धि अयसं च स गच्छतीति ॥२३॥

वने अयोग्यपि असू बने गुलि याना (उत्तम जात
यापि) मनूतयेगु श्री लक्षण व कीर्ति व आयु व शरीर
बल व बुद्धि समेतं तापाना वनी हानं पर्याप्त निन्दा चर्चा
नं जूवनी ॥२३॥

अनंलि इमिति ब्राह्मणं धालः—

२४. न परिच्छजति सोको'यं अमेज्जे मणिसुत्तमं ।

थीरतनं सुवाणी च बुद्धकुला अपि
गाहियाति ॥२४॥

थव संसारे असुचि-खो च्वंगु उत्तमगु रत्न यात
त्याग याना छ्वै मखु (वर्थेतुं) बांलागु न्यने हे ययापुसे
च्वंगु वचन—सःबुह्य स्त्री रत्न नं नोचगु कुलयाह्य जूसां
ग्रहण याना काय् योग्य जू ॥२४॥

थथे जुलसां धया व मिसा भाति बुह्य मदुह्य सोका
ब्रा धका धाल । इमिसं अथे यात । अनंलि ब्राह्मण वयात
छेँ हसेंनिसें प्यला तकक जुजुया चाकरिस वना मविल ।
व ब्राह्मण याथाय् जुलसां न्यासह्य राजकुमारपि अनेक
प्रकारयागु शिल्प विद्या सथेकः सीकः वैगु जुया च्वन ।
इमिसं उगु कारण सोका सुवर्णतिलक दत्तलेयात छी शिल्प
विद्या सयेकेगु ज्यास बाधा ज्वी छुं छगू उपाय याना वैत

स्याना छूवे माल धका चिन्हना याना इमिसं किसि मागः
 यात सःता धूस विया थथे धाल— “किसियात अयेला
 त्वं का आयका सुवर्णतिलकयात स्याना छूवे” धका ।
 अनंलि इपि सकले राजगृह नगरे छथाय मुना दूत छवया
 बिल कि “आचार्य यागु दर्शन याय माल” धका । अनंलि
 ब्राम्हण वया फलुना चत्वनेव बुँखै ह्लाना भो आचार्य आचार्यनो
 स्वैमोसे वया चत्वन धका धाल । तदनन्तर व सुवर्णतिलक
 यात थन बोना हति धका मनूत छवया बिल । इमिस
 अथे यात । अनंलि इपि लँया विक्षेप थ्यनेव किसिं तीर्ता
 हल व किसि सोथ भूमी दात्तु दाया बैंबौं बैंबौं सोथं
 वयात लुचुक लह्नां थँगु छधैले केतुकले । अनंलि जुजुया
 मनूत्यसं वैत अथे याना स्याय मङ्कया कन्है खुमु चान्हे
 मनूत छवया स्याके छ्वत । ब्राम्हण नं अर्थिज्याम्ह मिसा
 मदेकं जि जक म्बाना च्वनां छुयाय वरु सिना वनेगु हे भि
 धका शोक याना बिलाप याना जुजुया दरवारया न्ह्योने
 सि यागु चिता दयेके विया उकि मि तया मी द्वाहाँ
 वना सिना वन । थुगु प्रकारं मिसा तयेगु बसे वनेव
 महानगु अनर्थ दुःख व मरण नं समेतं जुया वने यो ।
 उकि तथागतं धया विज्यातः—

२५. मया वेता मरीचीव सोको रोगचुपद्वो ।

खराव बन्धवा चेतामच्छुपासो गुहासयो ।

तासु घो बिस्ससे बोसो सो नरेसु

नराधमोति ॥२५॥

थ्वं स्त्री धयापि (मिजंतयेत भुले याइगु) माया—
जन्दु समान खः मृग तृष्णासमानं खः, शोक समान खः,
रोग समान खः, उषद्रव समान नं खः, थ्वं मिसा धयापि
कडागु बन्धन समान खः, मृत्युपास समान खः, (भालुत
च्वनीगु) गुफा समान खः, अज्यापि मिसातय् नाप गुह्य
मिजंनं विश्वास याई व मिज मनूतये दथ्वो अधम-नीचह्य
मनू जूवनी ॥२५॥

२६. अयोनिसो सा पुरिमाय जातिया,
पुञ्जं करित्वा भलभीदिसं गति ।
धीसम्पयुता कुशलं करोत्ता,
निर्बाणं मेवाहिमुखं करोथा'सि ॥२६॥

व सुबर्णं तिलक ह्वापायागु जन्मे शुद्ध मज्जीक पुण्य
याना वःगुलि याना थर्थिज्यागु गति ज्वीका च्वने माल
(उर्कि) ज्ञानं-बुर्द्धि युक्त जुया कुशल कर्म यायां निर्वाण
हे जक प्रार्थना-आशिका याय्गु स्व ॥२६॥

सुबर्णे तिलकया बाखं
द्वितीय-निपु

कृपण-दरिद्रया वाखनस

अथ छत्तिनिसेया आनुपूर्वी कथा

भगवान् तथागत महापरिनिर्वाण जुया बिज्याय्
 धुंकुसेलि जम्बूद्वीपस अन च्वर्पि भिक्षु भिक्षुनीर्पि व उपासक
 उपासिकार्पि नं जयमहाबोधियात वन्दना यःय् धका आपालं
 याना जनतार्पि वना वन्दना यानी । लिपायागु समयस
 आपालं भिक्षुर्पि मुना महाबोधिस वन्दनायाय् या लागी वना
 चव च्व छ्यू गामे भिक्षा बिज्याना आसन शालास वना
 भोजन याय् सिघेका भचा विश्राम याना च्वना बिज्यात ।
 उगु समयस अन छ्हृहु कृपण-दरिद्रहु मिसा छ्हृहु अथे
 फतुना च्वर्पि भिक्षुर्पि खना न्होने वना भोसुना वन्दना
 याना छ्खेलिकक फेतुना आर्यपि गम बिज्याय् गु धका न्यन ।
 भिक्षुपिसं व खँ न्यना आनुभाव दुगु जयमहाबोधि यागु
 वन्दना याय् त थःपि वना च्वनागु खँ कँकं थथे आज्ञा
 जुया बिज्यातः-

१. यस्थासिनो जिनो जेति ससेनं मकरद्वजं ।

हन्तवा किलेस सेनं च बुद्धो आसिनिरुत्तरो ॥१॥

गुगु सिमा क्वे च्वना सर्वज्ञ बुद्ध भगवान् सेना

सहित मारयात व क्लेश सेना यातनं नाश याना वसपोलया
सिनं उत्तमपि सुमदुह्मा सम्यक् सम्बुद्ध जुया विजयात ॥१॥

२. यं पूजेति भृहाद्रीरो छिद्रो पद्मकोषयं ।

सत्तरत्तिन्दिवं नेत्तानीलनीरजरंसिना ॥२॥

अत्यन्त महान वीर जुया द्विज्याकह्या सर्वज्ञ तथागतं,
श्रीपाद-तुति लुई ध्वी भजुसे दना जक विजयाना न्हेचा
म्हेनु यंकं गुगु सिमायात वःगु मिखां प्याहाँ वःगु वैचुगु
रश्मिं पूजा याना विजयात ॥३॥

३. सुरासुरनरादोनं नेत्तालिपालिपातना ।

नेचकाकारपत्तेहि सिखण्डी विय भाति यो ॥४॥

गुगु वंगल सिमा जुलसां देव दैत्य मनुष्यपिनिगु
तेत्र रूपी भंबःतयसं भुना च्वंगुलि, हानं (म्हैखातयेगु)
मिखापा समानगु हःलं याना म्हैखाराज समानं शोभायमान
जुया बांलाना च्वंगु ॥५॥

४. सुरपादपो व सत्तानं यं तिटुति भहितले ।

इघ लोके परस्थ च ददर्तो इच्छालिङ्गिष्ठं ॥६॥

गुगु वंगल सिमा थुगु लोक व परलोके नं सत्व
प्राणिपिंत थः यःयःगु वस्तु बीगु कल्पवृक्षमा थे पृथ्वीले
खडा जुगा च्वन ॥७॥

५. यस्स पुराणपणद्विष घृतिं यो नरो इघ ।

पूजेति लस्स सो देति भद्रमोगं भहीरहो ॥८॥

गुगु वंगल सिमाया हाया वःगु पुलांगु हःयात नापं थुगु
लोकस मुह्य मनूनं पूजा याई व बोधिबृक्षमां वयात भवभोग
सम्पत्ति प्रदान याना विजयाई ॥५॥

६. सम्पत्तिहि सलिलेहि वसुपत्रति लदा लरो ।

अङ्गस्तां च बहिद्वा च दुरितं तेन हठन्नति ॥६॥

(गुह्य) मनूनं गुगु बोधिबृक्ष सिमा यात सुगच्छ
स्वामा आदि, (सुगच्छ दुगु) लखं न्ह्याक्लेसं उपासना याई
(= पूजा याई) व बोधिबृक्षमां (वैगु) आध्यात्मिक वाञ्छ
यागु उपद्रव शान्त याना वो ॥६॥

७. यो देति इह सोकत्यं यो देति पारलोकिकं ।

सम्पदं जया बोधि तं भोति गच्छाम वसिदतुन्नित ॥७॥

भो सञ्जनह्य मिसा ! गुगु बोधिबृक्षमां (=वंगल
सिमां) थुगु लोकयागु सम्पत्ति बिया च्वन गुगु बोधिबृक्षमां
परलोकयागु सम्पत्तिने बिया विजयाईगु, उगु जय श्रीमहा
बोधिबृक्षमायात वन्दना यायथा लागी वनेनु (घका छ्याए
विजयात) ॥७॥

व खूँ न्यता उत्तेजित जूगु प्रसन्नगु मन याना भिक्षु
प्रित थथे धाल भन्ते जि करपिनिगु छ्ये च्योजया याना
दुःख कष्ट सिया जीविका याना च्वना । जिके कन्हेया
लागी जाकि छ्यमना नापं मदु । मेगु धनयागुला खै है
ह्याय मापु मदु । (जिके) थवहे गाछपु सिवेत मेगु याने
मदु । छ्याय धासा जि ह्यापा पुण्य याना वयागु मदुगुलि

याना, उक्ति भन्ते जिगु उपरे दया करुणा तथा इव गाढ़पु
स्वोकार याना कया विज्यासे बोधिवृक्षया छचाखेरं ध्वाय्
य ना चिना विज्याहुँ धका याचना याना गा हिया शुद्ध
याना वसपोलपित बिल । भिक्षुपिसं नं वैत अनुकम्पा तथा
व (ग) कया अनं विज्यात । व मिसा गा चहे याना
अत्यन्त प्रमुदित हृदय जुया छें वना उखुन्हुहे चाहे दथु
यागु यामस शस्त्रक धैंगु फसं कया सिना वना, इपि
भिक्षुपि वना च्वंगु लँया बिच्चे छगू अत्यन्त रमणीयगु बन
खण्डे, भूमि च्वनीह्या देवतानी जुया जन्म कावन । अनंलि
व मिसाश्रा पुण्ययागु प्रतापं याना स्वगू योजन दुगु थासे
दिव्य कल्पवृक्षमा उत्पन्न जुया वल । उगु थासे अनेक
प्रकार रंग दुगु ध्वज पताका य खाया तल, देवपुत्रपि व
देव धीतापि नं सकल तिसा वसतं तिया छाय्पा अथेहेतुं
ध्वजा पताकादि ज्वना ह्यिता च्वन, म्ये हालेगु, प्याखं
हुयेगु आदि अनेक प्रकारयागु आश्र्वयेगु ज्या याना क्यना
च्वन । अनंलि कहे खुनु इपि भिक्षुपि नं बोधिमण्डलसं
वना च्व च्वं संक्षाकाती उगु थासे थ्यका थौं थन इवहे
बनखण्डे बासं च्वना वने माल धका अन वना बासं च्वं
वन । अनंलि इमिसं चान्हे अनेक रंग दुगु ध्वाय् व
देवतापिसं प्रयोग याना च्वंगु म्ये हागु बाजं थागु आदि
व स्वंगू योजन दुगु थासे कल्पवृक्षमात नं इव व्याकं
देवतापिनिगु ऐश्वर्य वैगु प्रतापयागु आनुभावं उत्पन्न जुया
वःगु भाव खना आश्र्वय चागु मन जुया देव धीतायात

स.ता गुगु कर्म याना थम वया उत्पन्न जूवया धका न्यन ।
व (देवघीता) वया भिक्षुपित ह्ला बिन्ति याना दना
चवना भन्ते जितः ह्यसिया मविज्याना ला ? धका न्यन ।
भिक्षुपिसं जिमिसं ह्यमसिया केहेै मयेजु ! धका धया
विज्यायव वं थःगु परिचय ब्यु ब्यु थथे धाल:-

८. हीयो आसनसालायं निसीदित्य समागता ।

तुम्हाकं सन्तिकागम्म या वराकीभिवादयि ॥८॥

ह्यिगः आसन सालास मुना विज्यापि (छलपोलपि
सकलेंहे) फेतुना विज्यात व छलपोलपिनि सत्तिक गुह्य
अत्यन्त गरीबह्य गृहस्थ मिसा छह्य वया छलपोलपित
वन्दना यावल मखुला ? ॥८॥

९. या बोधि पूजनत्थाय एत्यकं पद्धिपादयि ।

साहं हीयो चुहा आदि रस्तिं व्याधिपीलिता ॥९॥

गुह्य मिसां महाबोधिबृक्ष वन्दना याय्या लागी
काप छक् तैयार याना ब्यूह्य व जि ह्यिगः चाह्वे रोग
पोडित जुया अनं च्युत जुया वया ॥९॥

१०. नामासम्पत्तिसंयुता नामा भूसण भूसिता ।

विमाने रत्नाकिणे जाताहं एत्यकामने ॥१०॥

जि अनेक प्रकारगु दिव्य सम्पत्तिं संयुक्त जुया
च्वंगु, अनेक प्रकारगु दिव्य तिसां तिया थुगु जंगले अनेक
प्रकारगु रत्नं चाहुला च्वंगु विमाने उत्पन्न जूवया ॥१०॥

११. हीयो पस्सथ मे गतं रजोजल्लेहि संकुलं ।

अजज पस्सथ मे गत्तं वच्छवन्तं पभस्सरं ॥११॥

हिंगः धुले बुत्तु बुला च्वंगु जिगु शरीर खना
बिज्यात्, आ थौं वर्ण दुगु प्रभाश्वरगु (= ज्वाला ज्वालां
थिना च्वंगु) जिगु शरीर स्वया विज्याहुँ ॥११॥

१२ हीयो पस्सथ मे भन्ते निवत्थं मस्तिष्ठरं ।

अजज पस्सथ मे भन्ते दिव्यमम्बरमुत्तमं ॥१२॥

भो भन्ते ! हिंगः जि न्यया चवनागु हाकुक खिति
थागु गा खना बिज्यात्, भो भन्ते ! थौं जिगु उत्तमगु
दिव्य वस्त्र स्वया विज्याहुँ ॥१२॥

१३. दिक्षिण फौलतम्गेहि केसेहि विरलाकुलं ।

ऊका यूथपटिवकूल हीयो आसि सिरं मम ॥१३॥

हिंगः जिगु छ्योले सँ चिच्चा दना स्वत्तु स्वया
भुलुमुलु दना सि पाँय् पाँय् दाया दुर्गन्ध दया स्वय् हे
घच्चायापुसे च्वंच्वन ॥१३॥

१४. अजज तं परिवस्तिवा मम पुञ्जानु भावतो ।

सुनीलमुदुष्मिमलं कुसुमा भरण भूसितं ॥१४॥

थौं व परिवर्तन जुया जिगु पुण्ययागु प्रभावं अत्यन्त
वच्चुसे च्वना नाइसे च्वंगु सपः दया अने अमेगु दिव्य
स्वां न छायपा तल ॥१४॥

१५ पुरा भी सक्सेसेन वहितं दारुदकाइकं ।

पुठजेनाहं अहम मालामारं सीसेसमुद्गहे ॥१५॥

जि ह्रापा थःगु छ्यलं सिं लः इत्यादि लह्यया जुया
(ह्रिगः याना वयागु) पुण्यं याना थों (व जिगु) छ्यले
दिव्य स्वामा लह्नना च्वना ॥१५॥

१६ धजत्थाय यथा हीयो पदिन्नं थूलसाटकं ।

अजजनिद्वात्त में भन्ते महन्तं दिब्बसंपदं ॥१६॥

भो भन्ते ! ह्रिगः (जय महाबोधिवृक्षयात्) ध्वाँय्
ब्वेकेया लागी जि तःपुगु गा छ्पु प्रदान याना (उकि)
थों तःघंगु दिव्य सम्पत्ति जित उत्पन्न जुया वल ॥१६॥

१७. जानमानेन कृत्तद्वं दानादिसु महप्फलं ।

देवलोक मनुस्सेसु सुखदं दानमुत्तमन्ति ॥१७॥

दान ब्रीमु आदिस तःघंगु फल दु धैगु स्थूपिसं
देव मनुष्य निगू लोकेसं सुख बीयोगु उत्तमगु दान याय्
फय्केमा ॥१०॥

व खौं न्यना सकल भिक्षुपिं आश्र्वयं अद्भुत चाया
बिज्यात । व देव कन्यां उगु चा कटे जुया वनेव सकल
भिक्षुपित निमन्त्रणा याना दिव्य नयेगु त्वनेगुलि थःगु हे
ह्लाति नका त्वंका वसपोलपि नापतुं वना लैं जोळि दान
ब्यु ब्युं वना महाबोधिस थ्यंका सकलसिनं ध्वाँय् पताका
आदि व अनेक प्रकारयागु रंगीविरंगी सुगन्ध दुगु स्वां व

प्रदीप धूपं नं बोधिवृक्षयात् पूजा याना भिक्षुपित्त चीवर
या लागी दिव्य वस्त्र दान याना ल्याहाँ वया वहे बन-
जङ्गले वास याना च्वं च्वं अनेक प्रकारगु पुण्य याना
तावर्तिस देवलोके वना जन्म कावन । भिक्षुपिसं न उगु
आश्र्वय थाय् थासे प्रकाश यायां आपालं जनतापित्त पुण्य
कर्मस लगे याना विज्यात ।

१८. एवं विद्यापि कपणा जिनसासनम् ।

कृत्या प्रसादमथथलकुचेलकेन ।

पूजेत्वा दिब्दविभवं अलभोति जर्त्वा,

पूजापरा भवथ वत्थुसु तीकु सम्माती ॥१८॥

थुगु प्रकारं गरीब-दरिद्रहृ गृहस्थ जूसां बुद्ध
शासनस प्रसन्न जूगुलि याना अनंलि हाकुगु पुंलागु गा छपु
(श्री महावोधिभृक्षयात) पूजा याना दिव्य ऐश्वर्य (कन्हे
खुनु हे) लाभ जुल धका सीका स्वगूरत्नस बांलाक पूजा
(= सत्कार) यायुग स्व ॥१८॥

दरिद्रत्यसिया बाखं

तृतीय-स्वप्न

(१२४)

इन्द्रगुप्त स्थविरयागु वासनस

अथ छसिनिसेया आमुपूर्वी कथा

क्षी भगवान गौतम बुद्ध महापरिनिर्वाण जुया बिज्याय्
धुंका गुलीँछि समय बिते जुया वसेंलि जम्बूद्वीपस जुलसां
पाटली पुत्र धैगु नगर छागु दया च्वन । अन महान श्रुद्धि
दुह्य—महान आनुभाव दुह्य आणा चक्रवर्ति धर्मशोक धैह्य
जुजुं राज्य याना बिज्याना च्वन । च्वे आकासे व क्वे
जमीने छागु योजन तक क सकल जम्बूद्वीपस वसपोल यागु
हुकम—आज्ञा च्ले जू । उगु समयस सकल जम्बूद्वीपस च्वर्पि
चयेष्यदोह्य जुजुर्पि व थः थः पिनि सेना पल्टन बोना
वया धर्मशोक महाराज यागु सेवास हाजिर जूवैगु जुया
च्वन । उगु समयस देवपुत्र नगरस देवपुत्र धैह्य महाराज
थः सेना पल्टन बोना (अशोक) महाराजया सेवास वःगु
जुया च्वन । धर्मशोक महाराजं देवपुत्र महाराज नाप
लाना मधुरगु कुशल वार्ता खें ह्लाना छिमिगु देशे बहुश्रुत,
सकल त्रिपिटक अध्ययन याना तःपि महान गुणहुर्पि आर्ये
(भिक्षुर्पि) दुला धका न्यया बिज्यात । व खें न्यना देवपुत्र
जुजुं दु महाराज ! उगु नगरे सिंहगूम्बक धैगु विहार
छागु दु । अन दोलंदो भिक्षुर्पि बास याना च्वन वसपोलर्पि

(१२५)

शोलवान, अल्पेक्ष (= आपा इच्छा मदुर्पि, संतोषी एकान्त
 प्रेमिपि जुया बिज्याना च्वन । वसपोलपिनि मध्ये अर्थकथा
 सहित त्रिपिटक धारण याना बिज्याह्य इन्द्रगुप्त स्थविर
 धैह्य वसपोलपिनि आचार्य-नायो जुया बिज्याना च्वन ।
 वसपोलं अनेक प्रकारं मनुष्यपि सहित देवतापित व भिक्षु
 पित धर्म वर्णना याना बिज्याई । गुणवान जुया थःगु
 गुणया कारणं याना संसारस प्रसिद्ध जुया बिज्याना च्वंगु
 दु महाराज ! धका (विन्ति यात) । व खँ न्यना
 (धर्मशोक) महाराज संतोष जुया प्रसन्नगु मन याना
 बिज्यासे स्थविर भन्ते नाप लाय्‌गु इच्छा जुया हे पासा !
 छ हे वना स्थविर यात प्रार्थना याना थन बिज्याका हयाव्यु
 धका आज्ञा जुल । व खँ न्यना देवपुत्र जुजुं थःगु ह्लाते
 दुगु बल वाहन सेना-पलटनं चाहुएका इन्द्रगुप्त स्थविरया
 समीपस वना वन्दना याना आर्य छ्लपोलयात धर्मशोक
 महाराजं नाप लाय्‌गु इच्छा याना बिज्यात धका विन्ति
 यात । स्थविरं ज्यू धका स्वीकार याना बिज्यात । जुजुं
 स्थविरं स्वीकार याना बिज्यागु समाचार धर्मशोक महाराज
 याथाय् छ्वया विल । अनंलि धर्मशोक महाराजं प्रसन्न
 जुया थःगु हुक्म चले जूथाय् तक्क जुजुपिंथाय् सकलसिनं
 स्थविर बिज्याईगु लँ छाय्‌पाति धका समाचार छ्वया
 बिज्यात । अनंलि इपि जुजुपिसं सन्तुष्टगु मन याना थःथःगु
 नगरे नाय्‌स्त्रिं च्वेके विया देवपुत्र नगरं पाटली पुत्र नगर
 तक्क उलिया बिच्चे न्येन्यागु योजनया लँ मार्थ मवंगु मार्थ

त्रंका देवतापिनि दिव्य लैं थें च्वंक छाय्‌पा धर्मशोक आणा
चक्रवर्ति महाराजयात थुगु प्रकारं समाचार छ्वा विल,
थन थये धयातलः-

१. इन्द्रगुत्तमहाथेरसामिनोगमनय नो ।
मगगं अलङ्कुरोभूति महाराजेन वेसितं ॥१॥

इन्द्रगुप्त महास्थविर (पाटलीपुत्र नगरस) विज्याकेया
लागी लैं छाय्‌पाति धका (धर्मशोक) महाराजं छ्वया
हया विज्यागु (समाचार न्यना) ॥२॥

२. ततो ते अपमेत्वानपासानकण्टकादिकं ।
विसमं समं करित्वान सम्भज्जित्वान साधुकं ॥२॥

उकिया निर्मित इमिसं लोहँ कं आदि हटे याना
गावंगु थासे बराबर याना गाह्लाना समान याका बांलाक
बँ पुका ॥२॥

३. धोतमुत्तासमाभासा ओकिरित्वान वालुका ।
उस्सापता तत्थतत्थ दुस्सतोरणप्रभित्यो ॥३॥

सिला सफा याना तःगु मोति थें तुयूगु फि लाया
उगु उगु थासे कापः यागु ध्याका दयेका को को लाक
थना तल ॥३॥

४. कलधोतहेमरम्भादि नानातोरणप्रभित्यो ।
तथा पुण्यमयानेकतोरणूपरितोरणा ॥४॥

वहयागु ध्वाका लुँयागु ध्वाका केरामा आदियागु
ध्वाका नाना प्रकारयागु ध्वाका छोलं व स्वांनं दयेका
तःगु अनेक प्रकारयागु ध्वाकाया द्योने ध्वाका अथेहेतुं (को
को लाकक थना तल) ॥४॥

५ तेसु तेसु च ठानेसु सञ्चन्ता कुसुमग्निधका ।
तथेष गन्धतेलेहि दीपिता दीपपच्छित यो ॥५॥

अथेहेतुं उगु उगु थासे अमूल्यगु स्वांनं छाय्‌पा तल,
सुगन्धित चिकनं च्याका तःगु मत को को लाकक च्याका
तल ॥५॥

६. पद्ममुष्पलसंनोरपुष्पपल्लब्दलङ्घुता ।
ठपिता घटमालायो पुण्णा सोगन्धवारिहि ॥६॥

पलेस्वां उत्पल स्वां नैक्यामायागु स्वां वांउसे च्वंगु
सिमाहः आदि छाय्‌पा तःगु सुगन्ध दुगु लखं सम्पूर्ण जुया
च्वंगु पूर्ण कलस घः को को तया छाय्‌पा तःगु ॥६॥

७ नोल पीतादि सम्भन्नपताकाहि धजेहि च ।

मरगस्स उभतो पस्से बनमा'सि समाकुलं ॥७॥

लँया निखेर पाखें बन-जङ्गल वँच्चुगु ह्मासुगु आदि
अनेक प्रकारया वर्ण दुगु पताका व ध्वाचं आकुल व्याकुल
जुया च्वंगु ॥७॥

८. केतदो उगगता तत्थ मन्दमन्द समोरणा ।

अव्यूयन्ता'ब सोमन्ति ब्रह्मोरगसुरादयो ॥८॥

अन बुलुंबुलुं वावया च्वंगु फसं याना च्वे वेयेका
तःगु (फिरफिर सना च्वंगु) ब्रह्मा नाग दैत्य आदिपित
ह्लासंका थनवा थनवा धया च्वंथे च्वंक शोभायमान जुया
च्वन ॥५॥

९०. नाग चम्पकपुश्चाग केतकीवकुलादिही ।

पदुमुप्पलादिजलजेहिमालती कुसुमादिही ।

माला दामेहि नेकेहि मरगमासि विचित्तकं ॥९॥

नाग सिमा, चम्पा स्वांमा, पुश्चाग सिमा, केतकी
स्वांमा, वकुल स्वांमा आदि (जमीने बुया वैगु सिमा—
स्वांमा) व पलेस्वां उत्पल स्वां आदि लखे बुया वैगु स्वां
आदि व दाबास्वां आदि (दयेका तःगु) अनेक प्रकारयागु
स्वांमालं लैं विचित्ररूपं छाय्‌पा तःगु जुया च्वन ॥६॥

१०. पत्थरित्वा पादपटे सित्तसम्मट्टभूमियं ।

लाजादिपञ्च पुष्कानि विकिरिसु मनोरमं ॥१०॥

सिचुगु ल होला माथं वंका तःगु भूमिस बसा
लाया उकिया द्योने टाय् व न्यागू प्रकारयागु स्वां स्वेहे
ययापुसे च्वंक होला तल ॥१०॥

११. अलङ्करित्वा हृत्थस्ता कुसुमाभरणादिहि ।

मरगालङ्करणत्थाय ठपितांसु ततो ततो ॥११॥

स्वांयागु अलङ्कार आदि छाय्‌पा किसि सलत लैं
बांलाकेया लागी अन अन उगु उगु थासे थना तया तःगु
जुया च्वन ॥११॥

१२ तेसु तेसु च ठानेसु भेरिमण्डलमजङ्गा ।

नचचन्ति चतुरा नारो रसभावनिरन्तरा ॥१२॥

अन अन उगु उगु यासे नं (ताल विसरे मज्बीक थाना चवंग) वाजं मण्डलया विच्चे वना च्वंपि (प्याखं ह्वीगुली) अत्यन्त दक्षपि मिसात न्हून्हूगु तालं रस प्याहाँ वयेक प्याख हुया च्वन ॥१२॥

१३. कंसवंसादि पश्चात् वज्जेभ्या नेकतन्त्रियः ।

गायन्ति मधुरं गीतं गायतेत्थ लयन्वितं ॥१३॥

(गुह्यं गुह्यं) केयागु वाज ह्लातं जोना थाना च्वन (गुह्यं गुह्यं मिसात) अनेक प्रकारयागु सितार थाना म्ये हाला च्वन, थन (हानं गुह्यं गुह्यं मिसात) स्वंगु रागं संयुक्त ज्वीक राग कया न्यनेहे ययापुसे च्वंक मधुर ज्वीक म्ये हाला च्वन ॥१३॥

१४. मग्गो सो साधुबादेहि भेरीनं निनदेहि च ।

करीनं कुञ्चनादेहि हयान हेसितेहि च ।

नेकाविद्व्वासद्व्वेहि सोकरीहि समाकुलो ॥१४॥

व लं (मिसा मिजंतयेगु) साधुकार व्यूगु शब्दं याना व वाजं थागु सलं याना नं किसि तयेगु कुञ्चनादं याना व सलतयेगु हागु सल नं अनेक प्रकारयागु वसत तिया प्याखंमो तयेगु समूह व नाना प्रकार यापि किसि तयेसं व लं आकुल व्याकुल जुया च्वन ॥१४॥

१५ मग्गस्स उभतो पस्से देव कञ्जूपमा सुभा ।

मालाकलापे पग्गयह तिटुन्ति तुट्टमानसा ॥१५॥

लैया निखेपाखेर देवकन्या समानर्पि बां बां लार्पि
(ल्यासे ल्यासेपि) मिसातसें स्वां कले कले ज्वना प्रसन्नगु
मन याना वया दना च्वंवल ॥१५॥

१६. तथा पुण्णघटे गयह पदुमुप्पलसंकुले ।

अटुमझ्जलमुगयह तिटुन्ति पमदातर्हि ॥१६॥

अथेहेतुं (ल्यासेपि) मिसात पलेस्वां उत्पल स्वांनं
संयुक्त जुया च्वंगु पूर्ण कलस ज्वना उकी अष्टमझ्जल अंकित
याना अन अन उगु उगु थासे वया दना च्वंवल ॥१६॥

१७. सोत लूदकसम्पन्न पपाहि समलझ्जता ।

सिनानस्थं खता आसुं पोकखरञ्जो तर्हि तर्हि ॥१७॥

उगु उगु थासे र्खाउसे च्वंगु लः बावया च्वंगु
क्षरनां, बांलाक अलंकृत जुया च्वंगु मो ल्हुयेमुया लायी
(उगु थासे) पुखू न म्हुईका तःगु दुगु जुया च्वन ॥१७॥

१८ तर्हि तर्हि कता आसुं दान साला मनोरमा ।

निवितासुमनेकानि दानेपकरणा तर्हि ॥१८॥

उगु उगु थासे अत्यन्त बांलाना स्वेहे ययापुसे च्वंगु
दानशाला दयेका तल अन अनेक प्रकारगु दान बीगु बस्तुत
नं द्वैचिक मुंकातःगु जुया च्वन ॥१८॥

१९ एवं नेकविद्या पूजा अम्हेहि पटिपादिता ।
 ठपेत्वान महागङ्गं तं जानातु
 महोपतीति ॥१९॥

(चन्द्र भाग धैगु) तधंगु खुसि छगू तोता जिमिसं
 थुगु प्रकारं अनेक प्रकारयागु पूजा जोरे याना तथा पृथ्वीया
 मालिक जुगा बिज्याकह्य भो महाराज ! व खुसि छाय्प्यगु
 छगू छलपोलं स्वया याका बिज्याहुँ ॥१६॥

व खँ न्यना धर्मशोक महाराजं खुसि अलङ्कार
 याना छाय्पाब्यु धका फिखुह्य लाखेत छवया बिज्यात ।
 इपि थः थः परिवारपि नापं अन वना थःगु आनुभावं
 खुसिया दुने स्वंगु गाउत दुगु थासे जग लोहँ तये यंकल ।
 अथे जग स्वाना उकि द्योने थां थना धर्लि लाया हिमालयं
 ह्याउँगु श्रीखण्डसार कया हया सिपू फाया (धर्लिया द्योने)
 लाया बिल, अनेक प्रकारगु पूजाविद्यानं छाय्पा जुजुयात
 थथे समाचार छवया बिल ।

उकि थन थथे धया तलः

२०. यमत्थाय मयं सब्बे महाराजेन पेसिता ।
 अम्हेहि'दानितं सब्बं कतमेव सुणोथ तं ॥२०॥

महाराजं गुगु ज्याया लागी जिपि सकलें छवया
 हया बिज्यात आ जिमिसं व ब्याकं ज्या याय् सिधेके
 धुन उगु समाचार न्यना बिज्याहुँ ॥२०॥

२१ गावुत्तायगम्भीरं षड् योजनदित्थतं ।

थम्भे पतिदृपेत्वान अनग्धरत्तचन्दनं ॥२१॥

स्वंगु गाउत तक क गावंथाय छगु योजन ब्यादुगु
(चन्द्र भाग) खुसी थांस्वाना अत्यन्त मूवंगु रक्त चन्दन
(= ह्याउंगु श्रीखण्ड) (हया) ॥२१॥

२२. हिमवन्ततो हरित्वान सेतुं तत्थ सुमापितं ।

तोरणा च उभो पस्से रत्नेहि सुनिम्निता ॥२२॥

हिमालय पर्वतं निसें हया अन खुसीस ता बांलाक
दयेका निखेर पाखें रत्नं दयेका तःगु तोरण-ध्वाका (नं
दु) ॥२२॥

२३. पुण्णकुम्भद्वजाचेव पदोपावलियो तथा ।

उभोपस्सेसु रतनानि मापेत्वा लक्ष्म नानिच ॥२३॥

अथेहेतुं पूर्ण कलस व ध्वाय न (बोयेका तये धुन)
झो झो लाक मतनं (च्याका तये धुन) तां या निखेर
पाखें (ध्वाखाय) यातां प्यातां खाया च्वंगु (न्हेगू) रत्नं
खाया तये धुन ॥२३॥

२४. सुवण्णमणिमुत्तादिवामेहि समलङ्घता ।

बालुकरथाय ओकिणा धोतमुत्तापभस्सरा ॥२४॥

लुं माणिक्य मोति आदिया मालां (युगु प्रकारं
खुसि यात) बांलाक छायपा तये धुन फि होले माथाय
ज्वाला ज्वालां च्वंगु सिलातःगु मोति होला तया ॥२४॥

२५ तेसु तेसु च ठानेसु ठपितासुं महामणि ।
मानारागवितानेहि सोभितं सेतुनोपरि ॥२५॥

अन उगु थासे ततःगोगु माणिक्य रत्न तया तयागु
दु ताया च्वे अनेक रंगिचंगिगु इलां प्यना तःगु नं शोभायमान
जुया च्वन ॥२५॥

२६ ओलम्बितासुं तस्थेव दिव्यादिकुसुमादयो ।

निद्वितं इध कातब्बयुत्तं पूजाविधिन्तु नो ।

देवो तं पटिजानातु इति वत्वानपेसयुन्ति ॥२६॥

व हे इलामे दिव्यमय स्वांत यातां प्यातां खाया
च्वंगु दु, जिमिसं थन याना बोमागु पूजाविधि जुलसां
सिधेका बो धुन भो महाराज ! ध्व कारण सीका बिज्याय्
माल थुलि च्वया समाचार पत्र छ्वया विल ॥२६॥

व समाचार नं न्यना धमशिक महाराजं छिमिसं
हे स्थविर यात थन बिज्याका हृति धका इमित जवाफ
पत्र छ्वया बिज्यात । ईमिसं ज्यू हवस धका इन्द्रगुप्त
स्थविर याथाय् बना वन्दना याना भन्ते पाटलिपुत्र नगरस
बिज्याकेगु समय जुल धका बिन्ति चहे यात । अनंलि
स्थविर ख्वीदोलति भिक्षु संघपिसं चाहुएका न्ये न्यागु योजन
दुगु लँस बिज्याय् गु प्रारम्भ याना बिज्यात । अले देवपुत्र
नगरे च्वंपि मनूतयेसं अनेक प्रकारयागु स्वांमा सुगन्ध लुँ
यागु ध्वजा पताका आदि अनेक प्रकारगु ताल प्याख त्वीगु,
प्याखं व म्ये हालेगुलि, बाजं थाय् गुलि नं पूजा याना तः

वःगु जुया च्वन । अनेलि स्थविर तःधंगु पूजा विधान
 सहित जम्बूद्वीपस च्वंपिसं पूजा सत्कार याका छसेनिसे
 चन्द्र भाग खुसी ता याथाय् थ्यंका अन अत्यन्त तःधंगु
 पूजाविधि स्वया थथे चिन्तना याना विज्यात थुगु प्रकारं
 थपाय्-जि तःधंक पूजाविधान थौं तक जम्बूद्वीपस मेर्पित
 स्वितं हे मजूनि थव थपाय्-च्वगु पूजा जितः हे जक यात
 थन जिहे जक उत्तम जिगु समानर्पि सुं मडु, थुगु प्रकारं
 जि उत्तमयासिनं अत्यन्त उत्तम-श्रेष्ठहु खः धका अभिमान
 पिकया च्वं च्वना विज्यात । उगु क्षणस छहु क्षीणाश्रव
 स्थविर वसपोल अभिमानं व्याप्त जुया च्वंगु चित्तं च्वं
 च्वंगु दिव्य चक्षुं खना वसपोलयाथाय् वना वन्दना याना
 स्थविरयात उपदेश ब्युब्युं थथे धया विज्यात । उर्कि धालः—

२८. मा मानस्स वसि हेथ मानं भन्ते वसकीतं ।

अनत्थदो सदा होति पातेत्वाम भवावटे ॥२८॥

भो भन्ते ! अभिमानया बसे विज्याय् मते अभिमान
 या छः-पि बसे विज्यात धासा संसार चक्रस आपालं अनर्थ
 जक सिद्ध जूवनी

॥२८॥

२९. मानोपलालितोसन्तो तण्डापटिघसङ्गतो ।

मक्कहोरगसोणादि हुत्वामायति जातिसु ॥२९॥

अभिमानं बुलुसे च्वंगु (मन दु ह्यस्या) तृष्णा द्वेष
 निगुली थ्यंकः-वंह्य सत्व प्राणिर्पि जन्म जन्मपत्तिकं माकः,
 सर्प, खिचा आदि जुया जन्म जूवनी

॥२९॥

१०. मा मानं सामि पूजेहि अस्तानं परिसोघय ।

अपरिसुद्धासयो भिक्खु दायक न परितोसति ॥३०॥

भो स्वामि भन्ते ! अभिमानयात प्रोत्साहन बिया
बिज्यायमते थःत परिशुद्ध याना बिज्याहुँ परिशुद्ध मजूगु
मनदुह्य भिक्षुं दातार्पित सन्तुष्ट याय् फइमखु ॥३०॥

१०. ददन्तानं सरन्तानं पूजेन्तानं सचे तुवं ।

महप्फलं महाभूर्ति कामतथ होथानिब्बणाति ॥३१॥

छलपोलयात (प्यंगु प्रत्यय) दानयार्पित व (नां)
स्मरण यार्पित व पूजा सत्कार यार्पित महान फल महान
आनिशंस दय्का विज्यायगु जूसा अभिमान मुक्त जुया
विज्याहुँ ॥३१॥

व खँ न्यना स्थविर संसार खना घृणा चाया अनहे
च्वना (अनित्य, दुःख, अनात्मा) स्वंगु लक्षण भावनायाना
थव कर्म दैवःगु शरीरयावारे विचार विमर्श याना प्रति
सम्भदा सहित अरहन्त भावस थ्यंकाहे जक अनं प्याहाँ
विज्यात । अनंलि धर्मशोक महाराज सेना-पह्टनं चाहुयेका
तःधंगु पूजाविधान नाप लँ सो बिज्याना वन्दना याना
वयासिनं निदुगं पूजा सत्कार याना आपालं भिक्षुसंघपि
सहित स्थविरयात थःगु नगरे बोना यंका वसपोल यागु
धर्म देशना न्यना प्रसन्नगु मन याना पञ्चशीले प्रतिष्ठित
जुया तःधंगु विहार दयेके बिया स्थविर नाप बिज्यार्पि
ख्वीदोल भिक्षुर्पित प्यंगु प्रत्ययद्वारा उपस्थान-सेवा याना

(१३६)

बिज्यात । अनंलि स्थविरं अर्थकथा सहित स्वंगु पिटक
प्रकाश यायां अनन्तकाल तक क च्वना बिज्याना अन हे
परिनिवाणि जुया बिज्यात । अनंलि जुजुं परिषदपि सहितं
वसपोलयागु शारीरयात अभिनि संस्कार याके बिया धातु
क्या हया तःगोगु चैत्य दयेके बिया दिज्यात ।

३२०. पुरा कतानं भुवि पुञ्जकम्मिनं,
गुणानुभावेन महेभित एवं ।
सदेवका नं मनसि करोन्ता
पुञ्जं करोथायतने सदादराति ॥३२१॥

थ य संसारस ह्वापायागु जन्मे पिना बयागु पुण्य
कर्म दुष्पिनिगु शीलादि गुण धर्मयागु प्रतापं याना देवतापि
सेहित लोकवासिपिसं थथे थुगु प्रकार पूजा सत्कार याई
(उकिया निर्भित) उगु पूजा सत्कार मने ल्वीकूपिसं स्थविरं
या उपरे न्द्याबलें आदर सहित याना पुण्य कर्म यायगु
सो ॥३२१॥

इन्द्रगुप्त स्थविरया बाखं
चतुर्थ-प्यपु

(१३७)

शाकमाला पूजायाम्हसिगु बाखनस

थ्व छसिनिसेया आनुपूर्वी कथा

यो भगवान तथागत फ़िगू पारमिता पुरेयाना
छसिनिसें तुसित भवनस जन्म क्या देवतापिसं प्रार्थनायाका
शाक्य राज कुलस जन्म क्या मांया प्वाथं प्याहां वया
छसिनिसें परम अभिसम्बोधिस थ्यंका अबलेसंनिसें पीन्यादैं
तत्रक च्वना बिज्यासे चयप्यदोगू धर्मस्खण्ड देशना याना
बिज्याना निनां नी मफेक सत्व प्राणिपित भवसंसाररूपी
रेगिस्तानं तरेयाना बिज्याना सकल बुद्ध कार्य सिधेका
बिज्याना कुशीनगरया सर्त्तक मल्ल जुजुपिनि शाल वनस
शाल वृक्ष छजोया दथ्वी उत्तर पाखे फुस लाका लाया
तःगु खाताय् बैशाख पुही खुनुया दिने जवपाखें फिलिं
च्वना स्मृति बांलाक तया बिज्यासे गबलें दिने म्वागु शैय्यास
गोत्तुला बिज्याना पश्चिमगु पहरास भिक्षुपित अववाद याना
बिज्याना घो तुयू तुयू धाय् न्ह्यो महा पृथ्वी कम्पमान
याना अनुपादि शेष निर्वाण धातुस परिनिर्वाण जुया बिज्याय्
लोकनाथ भगवान तथागत महापरिनिर्वाण जुया बिज्याय्
घुंका जुलसा आनन्द स्थविर मल्ल जुजुपिथाय् बिज्याना
थुगु समाचार न्यंकः बिज्यात । अनंलि कुशीनगरे च्वर्पि व

(१३८)

देव ब्रह्मापि नं मुवया प्याखं हृयेगु म्ये हालेगु बाजं थाय् गु
 व स्वांमा सुगन्ध आदिं नं सत्कार यायां गौरव यायां
 माने यायां पूजा यायां कापःयागु इलां प्यना भगवान
 तथामतयागु शरीर नगरया दध्वी गन कि मकुटबन्ध धैगु
 मल्लतये चत्य दुगुख अन यंका चक्रवर्ति जुजुपिनिगु शरीर
 थेंतुं न्हूगु वस्त्रं हितुहिना अनंलि (सचिछको) प्यना तःगु
 कपाचं हिना थुगु प्रकारं न्यासः जो कापतं हितुहिना नै
 यागु चिकंदुगु नांचाय् (= थले) तया मेगु नै यागु थल
 छगुलि त्वप्पुया सकल सुगन्धं चिता दयेका भगवान यागु
 शरीरयात चिताया द्योने तल । अनंलि महाकाश्यप स्थविरं
 भगवानया पाली छधलं वन्दना याय् मात्रं देवतापिनि
 आनुभावं याना चिता छगुलि छगूपाखं हे मि च्यात भगवान
 यागु शरीर भस्म ज्वो धुंका दाबास्वां धू समानगु धातु
 बाकि जुया च्वन । उगु समयस कोसल जुजुया जनपदस
 च्वंह्य छह्य गामानो भगवान परिनिर्वाण जुया उकियागु
 अन्तिम संस्कार उत्सवया लागी वया च्वच्वं लैया बिच्चे
 थःगु शरोरे उत्पन्न जूगु वातरोगं कया अन्तिम संस्कार
 उत्सवस थ्यंकः वने मफया लिपा दीपे वना भगवानया
 धातु शरीरस शाक स्वां स्वफो छाया प्रसन्नगु मन याना
 भवस्सुना वन्दना याना वना उखुन्हुहे चान्हे दथुयागु पहराय्
 मृत्यु जुया वना तावर्तिस देवलोकस स्वीगू योजन दुगु लु
 यागु विमानस वना जन्म जूवन । वैगु ह्लापायागु पुण्य
 कर्म प्रकाश याय् या निर्मित घःचापाय् चागु शाकस्वां अन

उगु थासे यातां प्यातां खायातल । झिक्हि सकल विमान
 छगुर्लि प्रकाश प्याहाँ वया च्वन । उक्कि सुगन्ध दुगु कलस
 समान नं जुया च्वन वं जुलसां थःगु सौभार्यं प्राप्त
 जूगु आत्मभाव व विमान सम्पत्ति व पारवार सम्पत्ति नं
 खना आश्र्यं चागु मन याना ह्लापा जि छुं पुण्य कर्म
 याना वयागुर्लि याना थ्व सम्पत्ति प्राप्त जुल ज्वी धका
 विचा याना स्वया भगवान्यै धातु शरीरस पूजा याना
 वयागु स्वफो शाक स्वां खना प्रसन्नगु मन याना थःचा
 पाय् चागु शाक स्वांया माला ह्लार्ति ज्वना धातु पूजा
 याय्या लागी वन । उगु समयस अन मुना च्वंपि मनू
 तयेसं वैगु रूप सम्पत्ति व ह्लात्ते ततः चागु शाक स्वांमा
 खना आश्र्यं चागु मन याना भो मयेजु ! छ गन च्वं
 च्वनाह्य ख ? थज्यागु स्वां गन कायगु दु ? धका न्यन ।
 व खँ न्यना देव कन्यां थमं भगवानया धातु शरीरस पूजा
 याना वयागु शाक स्वां स्वफोया आनुभाव याना थःत प्राप्त
 जूगु सम्पत्ति व दिव्य विमान व ह्लापा सीना वयागु
 शरीर नं सकतां इमित क्यना धर्म देशना याना धर्म
 देशनाया अन्तस धाल:-

१ समागता भगवन्ता भो ! पस्सन्तु मम सम्पदं ।

कतमप्येन कारेन सम्मासम्बुद्ध धातुया ॥१॥

भो सज्जनपि ! (थन) मुंवःपि पुण्यवानर्पि छिपि
 सम्यक् सम्बुद्ध तथागतया धातु शरीर यात याना वयागु
 भतिचा जकगु पूजा सत्कारं याना (प्राप्त जूगु) जिगु थ्व

समर्पिति स्वया का

॥१॥

२. शाकमालानि तीर्णेषु हीयोहैं मुनिधारुया ।

पूजयितवान् सन्तुष्टा निवत्ता ताय रस्तिया ॥२॥

जि ह्यिगः सर्वज्ञ तथागतया धातुयात शाक स्वांसा
स्वमालं पूजा याना संतुष्ट जुया ल्याहाँ वया उखुनु हे
चान्हे ॥२॥

३. अरभ्नो खरवातेन तथाहं चुच्छिते सर्दि ।

तेनाहं पुञ्जकम्मेन तावर्तित्तूषगा अहुं ॥३॥

कडागु वातया वेदना जुया सिना वंह्य जि (जि
यानागु) व भिगु चरित्रसुकर्म लुभंकागु उगु पुण्यकर्मणा
प्रताप याना जि तावर्तिस देवलोकस वना जन्म जूबना ॥३॥

४. तथ्य मे आसि पासादो द्विस्योऽनन्तरुगतो ।

कूटागारवरकिणो साकमदलोऽस्ति विस्मृतो ॥४॥

अन देवलोके जितः स्वीगू योजन ताःजागु उत्तमगु
कूटागारं छचाखेरं चाहुला च्वंमु शाकमाला धका प्रसिद्ध
जुया च्वंगु (जिगु) प्रासाद-विमान जुया च्वम ॥४॥

५. यथा सब्बसुगम्धेहि करण्डं परि भावितं ।

तथा दिब्बसुगम्धेहि गम्धितं भवने भम ॥५॥

सकल सुगन्धं सुगन्धित यानातःगु ताँफ गथे खः
अथेहेतुं जिगु देव विमान दिव्य सुगन्धं ह्वाला ह्वालां
सुगन्धं बास वया च्वन ॥५॥

६. चक्रमत्ता साकपुष्का तथ तत्थूपलम्बरे ।

दिव्यगम्भा पवायम्भि मधुब्रह्मनिसेविता ॥६॥

भम्बतयेसं नित्य सेवन याना च्वंगु धःचा पायचागु
शाक स्वांत अन उगु उगु थासे यः खाया तल, दिव्य सुगन्ध
नं ह्वाला ह्वालां बास वया च्वन ॥६॥

७. भस्सन्ति एकपुष्कस्मा तुम्बमत्ता हिरेणवो ।

तेहि पित्तजरित्ता ईवा कीलन्ति च ललन्ति च ॥७॥

छफोस्वांनं तुम्बापाय्गोगुः रेणु बुँ क्वाहाँ वना
च्वन व रेणु-बुँयानिर्मित याना प्याहाँ वया च्वंगु पिंगु-
ह्याउगु लुँ यागु वर्ण दुर्पि देवतापि ह्यिता च्वन (धःगु)
लीला वयना च्वन ॥७॥

८. पित्तन्धित्वान मालायो दिव्याभरणानि च ।

सहच्छरा देवपुत्ता नच्चगोत्तादि व्याषटा ॥८॥

देव अप्सरापि सहित देवपुत्रपि भिर्भिगु बांबांलागु
दिव्य तिसां व, दिव्य स्वामा आदि कवखाया प्याख ह्वीगु
म्ये हालेगुली व्यस्त जुया च्वंपि ॥८॥

९. पस्सथेमं भुजङ्गा भो ! सत्ता मोहेन पारुता ।

हीयो मत पविद्धं मे पूतिभूतं कलेवरं ॥९॥

१०. पुलवेहि समाकिण्णं भविखकागणकीलितं ।

काकसोणादिसत्तानमाहारं कुणपालयं ॥१०॥

मोहं त्वप्पुया च्वंपि भो धूर्तं जनपि ! तु वायां
 वायां दाया च्वंगु भुजि पुचःत हिता च्वंगु, को खिचा आदि
 सत्व प्राणिपिनि आहार जुया च्वंगु लाशया आकार जुया
 च्वंगु हिगः सीहू (उक्किहे पिने वां छवया तःगु घवगिना
 च्वंगु जिगु थव (मृत) शरीर (बांलाक) स्व ॥६. १०॥

११. पत्थेष्ठित पुरिसा पुढ्बे अनेकोपायनेम लं ।

दट्ठुम्पि दानि मिच्छन्ति तण्हायङ्गाणता

अहो ॥११॥

त्वपा पुरुषतयसं अनेक प्रकारगु उपाय याना व
 शरीर (लाभ यायगु) आशिका याई आ जुलसां (उगु
 शरीर) छको अथेक स्वेगु हे नं इच्छा याई मखु तृष्णाया
 कारणं याना ज्वीगु अज्ञानभाव अहो ऐश्वर्य खः ॥११॥

१२ लोकपञ्जोतकस्साहं बिमलस्स यससिसनो ।

धातुं होयो महि सम्मा अज्ज सगे

१३ति'दुता ॥१२॥

हिगः जि निर्मलगु यश ऐश्वर्य दुगु स्वंगू लोक
 यात ज्वाला ज्वालां यिका बिज्याहू तथागतयागु शरीर
 धातु बांलाक पूजा याना (उगु पुण्यं याना) थों स्वर्गस
 प्रतिष्ठित जुया (जन्म जूवया च्वना) ॥१२॥

१३. हित्वा नेत्रादिसं कायं लद्धं दानि ममेदिसं ।

दिव्वत्तमादं सोमाहि मासमानमुदिव्वत्तम ॥१३॥

अज्यागु (घृणितगु) शरीरयात त्याग याना आ
प्राप्त जुया च्वंगु थव अज्यामु शोभां जाज्वल्यमान जुया
थिना च्वंगु जिगु देवत्व भावयात स्व वा ॥१३॥

१४ भासमानाय मे बाचं सुणोथेत्थ समागता ।

नस्थे'वाक्तपुड्डस्स अशुमत्तं भवे सुखं ॥१४॥

थन मुना चर्विंपि (महान जनतापिं) धया च्वनाह्य
जिगु वचन न्यावा पुण्य मयापिंत थव संसारस भतिचा
जक जूसां सुख देहे मखु ॥१४॥

१५. विश्वु मत्तम्पि यो पुञ्जबोजं रोपेऽत सासने ।

नभानश्तफलं होति याव

निबद्धाणपत्तियाऽति ॥१५॥

गुद्यास्यां जुलसां शासनरूपी (बुँस) छफुति जक
जूसां पुण्ययागु पुसा पी (वयात व पुण्य) निर्वाण मध्यं
तल्ले आकाश समानं अनन्त फल प्राप्त जुया च्वनी ॥१५॥

थुगु प्रकारं व देव कन्यां थःत प्राप्त जूगु देवता
पिनिगु विभव सम्पत्ति क्यना जनतापिंत अववाद उपदेश
याना दिव्य शाक स्वानं सर्वज्ञ धातुयात पूजा याना मनू
तयेसं स्वया च्वंकं च्वंकं हे विमान नापं देवलोके तुं
ल्याहां वन । व (अथे जूगु) खना आपालं जनतापिं दान
आदि पुण्य याना देवलोक जायेकः वन ।

१६ एवं हि सा पुण्यमत्तेन धातुं,
 पूजेत्वा देवेसु अलत्थ भूति ।
 तुम्हेषि भोन्तो तिद्विवेसु सातं,
 कामत्थ चे कर्त्थ पूङ्जानि साधुति ॥१६॥

थुगु प्रकारं जुलसां व मिसां स्वां मात्र (सर्वज्ञ
 शारीरिक) धातुयात पूजा याना (उगु पुण्यं) देवतापिनि
 दथ्वी महानगु दिव्य सुख लाभ याना काल (उकिया
 निर्मित) भो सज्जनपिं छिपिनं देवलोकस दिव्य सुख इच्छा
 यात धासा बालाक पुण्य यायगु स्व ॥१६॥

शाक स्वांमा पूजायाह्यस्या वाखं
 पञ्चम-न्यापु

Dhamma.Digital

मोरिय ब्राह्मणया वासमस

अथ छांसिमिसेया आनुवूदो कथा

यी भगवान तथागत महापरिनिर्वाण जुया विज्याय धुंका ममध राष्ट्रस मचल धंगु तःधंगु गा (छगु) दया चवन । अन श्रद्धावानह्य (त्रिरत्नम् उपरे) प्रसन्ननु चित्त दुह्य मोरिय धैह्य ब्राह्मण छह्य वास याना चवन । वया सेना नांजुय्य छवंह्य कलाह्य छह्य दु । व नं त्रिरत्नस श्रद्धां प्रसन्नगु चित्त दुह्य खः । इर्पि निह्य मिले चले जुया खुशि प्रसन्न जुजुं भिक्षुसंघर्पित निमन्त्रण याना न्ह्यावलेसं दान बीगु ज्याया चीवर आदि प्यंगु प्रत्ययनं उपस्थान सेवा याना शील रक्षा यायां उपोसथ कर्म यायां दिन बिते याना चवन । अनंलि वया छें सम्पत्ति आपालं याना दान आदि ब्युब्युं फुना वन । अले ब्राह्मणनीनं स्वामि छोगु छें धन दुगु फ्वी धुंकल आ छोसं गय्याना दान बीगु चालु याना चवनेगु धका ब्राह्मण यात धाल । अनंलि ब्राह्मण हे प्रिये ! छं चिन्ता याय मते न्ह्यागु उपाय यत्न याना जूसां दान बीगु ज्या स्यंके बीमखु स्थिरहे याना तये धका धया वैत थःगु उत्साह प्रकट याना धालः-

(१५६)

१. ज्ञानाम्बोधिर्विद्या इन्द्रेण फलं इति ।
ज्ञानाको बुद्धीमेतु अपवित्र दिव्यमहात्मि ॥१॥

दानयागु थर्ज्यागु विषाक-फल छका स्वर्णिसं एव
संसारसं सुन्न चक बांबागु शोलदुर्घित हित्यं इवत्प जक
शूलो (दान) मधीपि दे ? (बिहे बी) ॥१॥

२ सम्भालोकनिवानामि दानानि भविमा इथ ।
को हि न्यम नरो लोके न ददेय त्रितीयति ॥२॥

शुगु ब्रोकस जांदुहा थः व हित यायगुलि लगे जुया
चक्कुहा सु प्रदूनं चक स्वर्ण लोक (सम्पत्ति सिद्धयाना बीत)
निष्ठय तं हेतु-कारण जुया चक्कुंगु दान मबो ? (बिहे
बी) ॥२॥

अथ जुलसां भयह प्रिये ! ज्ञेद्वाहां वना अनेक प्रकारगु
ह त्रुप्तस्त्रुप्त द्वाहां ज्ञायक माला हया व मिया जूसां
दान बीमु हुते यस्त्रु मखु झका झया अबलेसंनिस्ते वन-
जाङ्गले वना हः व फलकुल कमा हया व मिया जूसां
दान बीमु ज्ञाटुते मयासे बास याना च्वन । हानं झट्टु
क्रह्मम ब्लेद्वाहां बना (लप्ते) सिमा हः व फलफुलं दात्या
ज्ञाम्भका छम्भेत तया छें ल्याहां वया च्वंबले स्वां फल
सिमाक्त्वा (बोल) कोछुना चक्कुंगु अनेक प्रकारगु सिमा
सम्भद्ध यिष्पा यिष्पा जुया चक्कुंगु (फल दस अनुभव यायगुलि)
सन्तुष्ट जुया चक्कुंपि अनेक प्रकारयापि रुगः सम्भह व प्यपा
तुलि दुर्भिं प्रसूतयेष्ट सेवव यात्वा चक्कुंगु (अन उगु थासे)

फैले जुया च्वंगु अनन्त स्वां सिमा हःलं व (स्वांथागु) केसरि ल्वाक ज्यागु तुयूगु फि ब्व दुगु न्ह्याना क्वब्बां वया च्वंगु सिच्चुसे च्वंगु निर्मलगु ल बावया च्वंगु दु । म्यातना मदुगु छसिनिसे ताजाः जुजुं वना च्वंगु बांलागु घाटं याना रम्य जुया च्वंगु पुखू छ्यू खना दाला पुखूसिथे तया (पुखुली) क्वाहाँ वना मोल्हुया च्वन । उगु क्षणस अन सिमा छमास अधिग्रहित जुया च्वंह्या देवपुत्र छह्यस्यां वैत अन मोल्हुया च्वंगु खना गथेख इव मनू भिगु मनशोभा दुह्य खःला अथवा पापिगु मन दुह्य मनूला धका दिव्य चक्षुं परोक्षा याना स्वया इव मनू जुलसां आश्र्वर्यह्य मनू खः थः गरीब जूसानं तभि थःगु दान परम्परा दुते ज्वीगु भयं वने वया लप्तेहः व फलफुल यंका दुःख कष्ट सिया (थःगु) जीविका चले याना दान धर्म दुते मयासे याना च्वं च्वन धका चिन्तना याना वैगु गुण धर्मया कारणं याना दालाय् च्वंगु लप्तेहः व फलफुल सकतां लुँ ज्वीमा धका अधिष्ठान यात । तदनन्तर वैगु आनुभाव-प्रतापं याना (दालाय् च्वं को) व्याकक लुँ जुया वन । हानं व देवपुत्रं लुँ जागु दालाया द्योने लुँ पुचःया दध्वी लाकक इच्छा याकको व्याककं पुरे याना बीगु तःगोगु चिन्तामणि रत्न छ्यगः नं तया अन्तरध्यान जुया वन । अनंलि ब्राह्मण मोल्हुया पुखुलि थाहाँ वया दालाय् जाय्क लुँ यागु ज्वाला ज्वालां थ्वीगु प्रकाश अनेक रंगबिरंग रस्म जाज्वल्यमान जुया च्वंगु माणिक्यरत्न खना इव छुथें वैगु शंका परिशंका

जुया दालाया लिक्क वना ह्ला चक्कंका काय्‌गु साहस
मदया अथें दना च्चन । वं अथे याना च्वंगु खना देवपुत्रं
थः शरीर क्यना छ ग्याय् म्वा ब्राह्मण आम व्याकं जि
याना वियागु खः ज्वना हुँ धका धाल । अनंलि ब्राह्मणं
देवपुत्रयागु खै न्यना थव देवपुत्रं थूपि (लुँ) ज्वना हुँ धाल,
थव लुँ व्याकक थःगु आनुभावं ब्यूगुला अथवा जि यानागु
पुण्यकर्म याना दया वःगुला धका वैके जि न्यने माल धका
ह्ला बिन्ति याना देवपुत्र याके न्यन्यं धालः-

३ पुच्छामि पञ्जलीदानि देवपुत्रमहिद्विक ।

ददासि मे सुवर्णं च कामदं मणिमुत्तमं ॥३॥

आपालं ऋद्ध दुह्य हे देवपुत्र ! ह्लाबिन्ति याना
आ (जि छके) न्यना च्चना जित लुँ व यो योगु वस्तु
बीगु उत्तमगु माणिक्य रत्न विल ॥३॥

४. मापि भो नो तुवं जाति न मित्तो नोपकारको ।

कि त्व अत्थवसं दिस्वा मम दज्जासिमं धनं ॥४॥

भो देवपुत्र ! छं जिपि थःथिति मखु पासानं मखु
उपकार यानातयाह्य नं मखु छ छु प्रयोजन खना जितः
थव धन विया च्चनागु खः ? ॥४॥

५. केन तपेन सोलेन केनाधारगुणेन च ।

येन दज्जासि मे देव ! कि मे सुचरितं चितं ॥५॥

भो देवपुत्र ! गुगु कारण याना जितः (थव धन
राशि) विया विज्यानागु ? (जि याना वयागु) गर्थिज्यागु

तपस्याया कारणं, गथिज्यागु शीलया प्रभावं याना, गथिज्यागु
शिष्टाचार गुण धर्मया कारणं याना खः (थव धन जित
विया विज्यानागु) जि मुका वयागु छु सुचरित्र या कारणं
खः ? (थव वर्तु जित वियागु ?) । ५॥

६. किन्नुपुरातनं कम्मं केन कव्येन दस्सति ।

अथ वा तविद्विया देसि तं मे अबडाहि

पुच्छिष्ठतो'ति ॥६॥

अथवा पूर्वं जन्मस याना वयागु (मेगु छुं कुशल)
कर्मया कारणं यानाला, गुगु कर्मयाना (थव धन) जितः
विया च्वना अथेनं मखुसा छःपिनिगु ऋद्विया वलं जक
वियागुला ? जि यनागु उगु कारण (छःपिसं) जितः
कना विज्याहुँ ॥६॥

अनंलि देवपुत्रं हे ब्राह्मण ! जिपि देवता धका
जुलसां मेपित छुं छगु वीमफु छं ह्लापा यानावःगु सुचरित्र
यागु प्रतापं हे उत्पन्न जुया वःगु खः धका धया दिव्य
चक्षुं वेगु ह्लापा यानावःगु कर्म खना वैत प्रकाश याना
धालः-

७ कस्सपे लोकपञ्जोते सम्बुद्धे परिनिबुते ।

सद्बत्थ पथठटं आसि तस्स बुद्धस्स सासनं ॥७ ।

लोकपित प्रदीप जुया विज्याकह्या काश्यप सम्यक्
सम्बुद्ध महापरिनिर्वाण जुया विज्याय् धुंकुसेलि वसपोलया

शासन (जम्बूद्वीपस) सकल थासे फैले जुया वन ॥७॥

८. तडा पहचन्त्समे गामे त्वमासि कुलदारको ।

सद्धो आसि पसन्नो च दायको कुसलेषतो ॥८॥

उगु समयस छ प्रत्यन्त गामे छह्य कुलपुत्र जुया
च्वन श्रद्धा दुह्य (संघर्षि खना) प्रसन्न चित्त दुम्ह कुशल
यायगुली लगे जुया च्वम्ह (हान) दाता न जुया च्वम्ह
(खः) ॥८॥

९. तदा पब्बजिज्ञतो एको गच्छन्तो अन्तरापथे ।

चोरेहि अनुबद्धोसि अच्छन्नपत्त चोवरो ॥९॥

उगु समयस लँया बिच्चे विज्याना च्वम्ह छम्ह
भिक्षुयात खुँतयेसं लिना यंका (वसपोलयागु) भिक्षा पात्र
व चीवर लाका काल ॥९॥

१०. साखाभङ्गं निवासेत्वा पाहपेत्वा तथेव तं ।

अन्तोगामं पश्चिट्ठासि एसमानो पिलोतिके ॥१०॥

सिमा कजां (लाज त्वष्ट्रीत धोतिथे) चिना अथेहेतुं
(सिमा हःह्वना) उकियागु गां न्यया म्वाथःगु कापः मामां
गामे दुने विज्यात ॥१०॥

११. ततो त्वं चरमानं तं दिस्वा कम्पितमानसो ।

वत्थयुगं अदासि त्वं सद्हहं दानतो फलं ॥११॥

अनंलि छं (अथे) चाह्य जूम्ह व भिक्षु खना
हृदय कम्पमान ज्वीका, दानं (प्रात ज्वीगु) विपाक फल

विश्वास याना वसः छजो छं (वयात) बिल ॥११॥

१२. पत्थोदनेन तं भिक्खुं परिविसित्वा यथा बलं ।

पेसेसि अभिवादेत्वा सद्ग्राय सुद्धमानसो ॥१२॥

शुद्धगु मन याना थःगु गच्छे अनुसारं (साधारण)
जा छसा व भिक्षुयात श्रद्धापूर्वकं भोजन याका वन्दना
याना छवया बिल ॥१२॥

१३ इमं त्वं अकरी पुञ्जं तु यहेतं चरितं इदं ।

तस्म ते पुञ्ज कम्मस्स अमुख फल

मोदिसमिति ॥१३॥

- छं (अबले) इव पुण्य याना वल छंगु उगु (ह्रापा
यागु) चरित्र खः छंगु उगु पुण्य कर्मया इव प्रधान मखुनिगु
विपाक थथे खः (धका न्यंकल) ॥१३॥

थथे जुलसां धया हे ब्राह्मण ! इव छंगु धन खः
जुजु आदिपिंसं काय् मफेक याना बो धुन छं छुं हे शंका
मयासे कया यंका थःत मागु ज्यास प्रयोग या हुँ । इव
माणिक्य रत्न जुलसां छं मने वःवगु व्याकं इच्छा पुरे
याना बो थुकियागु आनुभावं न छंगु दान बीगु ज्या टुते
मयासे काय् कलापि पालन पोषणया धका उपदेश बिल ।
व खँ न्यना ब्राह्मणं व (देवतां) धागु अनुसारं भिक्षुसंघ
पित महादान व्यु व्युं शोल रक्षा यायां ताकाल तक
म्बाना च्वना लिपायागु समयस अन च्युत जुया वना देवलोके
वना जन्म जूवन ।

१४. एवं नहीनापि धनेन सम्भवो,
 दानशब्दयं नेत्र परिच्छब्दभित ।
 तस्मा हि जीवस्ति सति ईश्यथावद्भौ,
 मा कत्थ दानेसु प्रमादभावन्ति ॥१४॥

सत्पुरुषपिंसं युगु प्रकारं धन शेष छुहे मदेक हीन
 जूसां तभि (यःगु) दान परम्परायात् गबलेसं हे तोती
 मखु भो सज्जनपि ! उकियानिर्मित हे बी योग्यगु वस्तु
 देवले दान बीगुलो प्रमाद ज्वोमते (= लिपा च्वने
 मते) ॥१४॥

मोरिय ब्राह्मणयागु बाखं

षष्ठम-खुपु

Dhamma.Digital

काय्यागु बासनस

छ्व छ्सिनिसेय आनुपूर्वी कथा

छगु समयस जुलसां लंका द्वोपे च्वंपि र्खीह्यति
भिक्षुपि जय महाबोधिबृक्ष वन्दना यायगु इच्छा जुया
सकस्यां छकोलं सह्ना याना महातीर्थ जहाजे च्वना जम्बू
द्वोपस थका तार्मालत्तपट्टन धैगु तीर्थे क्वाहाँ वया छ्सिनिसें
छोलाक वया पाटलिपुत्र नगरे थ्यकः विज्यात । अनंलि
उगु नगरस भिक्षा काः विज्यापि इपि भिक्षुपि छ्ह्य गरीबह्य
मनून् खना “ताकाल लिपा जि बुद्ध पुत्र भिक्षुपि खना”
धका प्रसन्नगु मन याना कलाह्यसित सःता प्रिये ! शुपि
आर्यपित दान बीगु इच्छा जुया च्वन ह्यापा कीसं पुण्य
याना मवंगुलि याना आ थौं झो गरोब दरिद्र जुल थुपि
पुण्ययागु बुँस (कुशलयागु) पुसा पी मफत धासा हान
थथे हे (गरीब-द्ररिद्र) जूवने माली धका धया जिगु
छेँ छु दान बी योग्यगु वस्तु दु ? धका न्यन । कलाह्यस्यां
व खैं न्यना स्वामिः झोगु छेँ आर्यपित दान बी योग्यगु
वस्तु छुं मखना तथापि जि काय्यात स्याना दान ब्यूसा
जक बी फै, वं वैगु खैं न्यना प्रिये ! काय् यात स्याना
छु दान बीगु ? धका धाल । कलाह्यस्यां व खैं न्यना

(१५४)

गथे स्वामि छिमस्युला कोकाय् सित्र धायव दृष्टान्त खना
 नुगः मच्छिपि थःथितिपिसं व पासा भाईपि कीथाय् वैवले
 छु भति भति कोसेलि ज्वना वै कीसं व कौसेलिद्वारा
 दान बो धका धायव उपासकं ज्यू अथेसा अथेहे या धका
 (व ज्या) मांहूसितं तुं तोता बिल । मांहूरयां थ काय्
 स्यायगु साहस मदया धाल । उकिं थन थथे धया तलः-

१. किच्छा लद्धं पियं पुत्तं अस्म'म्माति पियं बदं ।

सुनीलनेत्तं सुभमुं को पक्कमितुमिच्छति ॥१॥

(वैचुगु पलेस्वां समानगु मिखादुह्म वांलागु मिखा
 फुसि बाला छजो दुह्म योमा योमा धका प्रियगु वचन खं
 ह्लाइह्म दुःख कण्टसिया दुह्म प्रिय योह्म काय्यात स्याय्
 सुनांजक फे ? (फे हे मखु) ॥१॥

२. मातरा मारियम्भोपि मातरमेव रोदति ।

मारेतुं तं न सक्कोनि हृदयं मे पवेधतीति ॥२॥

मामं (काय्यात) दा सानं (योमा योमा धका)
 मांयागुहे नांकया सःता खवई (उकिं) व काय्यात स्याय्
 फैमखु जिगु हृदय कम्पमान जुया च्वन ॥२॥

थथे जुलसां धया भोस्वामि ! जिं काय्यात स्याय्
 फैमखु छं स्या धका काय्हूसित बौहूसिथाय् छ्वया बिल ।
 अनंलि वं न वैत स्याय् मफया थथे धाल । उकिं धया
 तलः-

३ तायन्ति पितुनो दुखं पुत्ता पुत्ता ति किस्ति ।

पितु दुखं सुखं पुत्ता वायादा होन्ति सबदा ॥३॥

काय् धयापि बौयात जूगु दुःख (पना इमिस)
रक्षा याना बो (उकिया निमित्त) पुत्र धका धया तल
कायपि न्ह्याबलेसं बौया सुख दुःख निगुलीसं अंश थःह्य
जूवनी ॥३॥

४ तस्मा मे सदिस पुत्तं पिलकं मञ्जुभासनं ।

न सबकोमि अहं भद्रे जोविता तं वियोजितुं ॥४॥

भो प्रिये ! उकिं मधुर ज्वीक खँ ह्लाईह्य जि
समानह्य व हिसिचा दुह्य मचाचाह्य पुत्रयागु जोवन चण्फुई
जिं फे मखु ॥४॥

५ अयसं च अकिर्ति च पर्पोति पुत्तघातको ।

पाणातिपातकम्मस्ति कामं सो फुसते नरोति ॥५॥

काय् स्याह्य मनूया अबश व अकीर्ति नं फैले जूवनी
व पुत्रघात याह्य मनू प्रणघात यागु (अकुश्ल) कर्मनं
निश्चयन स्पर्शं यावनी (उकियाना नरक आदि अपायस
जन्म जूवनो) ॥५॥

थथे जुलसां धया वं छं हे छंकाय् यात स्या धका
छ्वया बिल थथे वं धाय्व काय् स्याय्गु उपाय् मामां
थथे धाल कीयिं निह्य स्यानं धवयात स्याय् फे मखुत की
छेँया ल्यूने तःघंगु कुमिचिगु चा दोँ दु उकी नागराज
छह्य चं चवंगु दु कुमारयात अन छ्वया बी वं वयात

नयना इयना वी एव खासागु उपाय स्तः धका चिन्तना
 बाना कुमारयात् सःता अजले उईका झुल्यों न्होका छाथ्या
 दया है ते भकुंद्रारा तेया पुता ! श्रिया ल्यूने कुमिक्षिगु
 चा दो याथाय् वेना व्हिता च्व है धका छ्वया विल
 अनंलि मचा वना भकुंद्रारा माप म्हितु म्हितुं चा चर्वीचिया
 प्वाले भकुंद्रारा द्व हाँ चन्द्र । अले व्र न्वां भकुंद्राल
 पिकाय धका चा दोषोच्चिया प्वाले ह्वा हुक छ्वरा अनंलि
 नाग तंचाया सूसू कुम्हास्म पिक्स्म ल लंगु फ्लण पिक्स्म प्वालं
 द्वध्यों पित हया मार देवतायगु ह्वातं त्पेता हुःशु स्पेच्चिपाय
 थें स्वया च्वन । अनंलि कुमारं छु मसिया नागया गःपते
 क्वात्क ज्वन अले वया मां वौ पिनिगु श्रद्धावलं नागराजां
 कुमारया ह्वाते च्वना य यगु वस्तु बीथोगु गःपते च्वर्गु
 नागमणि कुरुका बिल । कुम्परया मां वौपि निघं लुखा
 याथाय् च्वन्न वैगु व्र सहस्रिगु ज्या खना उगु माणिक्य
 रत्न नं खना याननं वना मचायातं बुया कया ह्वातं
 मणिरत्न न काल । अनंलि इमिसं व नाग मणिरत्न
 परिशुद्धगु आसने तया शुक्ल लक्ष्मी याना जिमित थज्या
 थज्यागु वस्तु व्यु कधा धग्रा शुद्धगु ल हया हा हा यात ।
 अले इपि मणिरत्नयागु आनुभावयाना छें या न्होने पिला
 लख्वी तःघगु मण्डपदयेके बिया इलां अदि व्यना मण्डप
 यात छायेपा भिक्षुपित आसन आदि लाया इपि ख्वीह्यति
 भिक्षुपित फेतुका तःघंगु दान विल । अनंलि नगरे च्वंपि
 मनूत मणिरत्नयागु आनुभाव न्यना (अन) मूंबल । अले

इमिदध्वी थःगु श्रद्धा बल याना मणिरत्नं लाभं जूगु भावं
 प्रकाशं याना थवं जुलसां दानया लागी हे परित्यागयाय्
 त्यना धका छगु थासे प्रतिष्ठापनायाना उकियागु आनुभावं—
 प्रतापं जन्म भर तवक दानं बिव्युं शीलं रक्षा यायां आयु
 फुना वसेलि देवलोके बना जन्म जूवन ।

६. छेत्वानं पेमं अपि अत्रजेसु,
 ददन्ति दानं इधं आनुसेव ।
 न ददाति को नाम नरो समिद्धो
 दानं हि दानस्सं फलं सरन्तो'ति ॥६॥

थुगु प्रकारं थन थुगु मनुष्यलोकस (गुह्यं गुह्यं
 श्रद्धावानपि) मनूत थः काय्या उपरे नापं प्रेम—स्नेहं याय्यु
 तोता (स्वर्गं मोक्षं सुखं प्रार्थना याना) दानं बी, दानयागु
 फल—विपाक अनुस्मरण याना धनं दौलत आपाल दुर्पि सु
 जकं मनूनं दानं बीगु इच्छा मयाई (अवश्यनं याई) ॥६॥

काय्या चालं

सप्तम—न्हेपु

स्वह्न फुकी कस्ति वंजातयगु बास्वनस

थव छतिनिसेया आनुपूर्वी कथा

अतीत समयसे जुलसां वाराणसीनगरे स्वह्न दाजु
किजपि मिले चले जुया कस्तियागु छ्यापार याना काय
कलापि पालन पोषण याना चवन । अनंलि इपि मध्ये
छह्य प्रत्यन्त (गां गामे) वना मलय प्रदेशे चवंपिनिगु
ह्लार्ति कस्ति मीहःगु न्याना काई, छह्यस्यां न्याको न्याको
कस्ति नगरे ल्हया हया बो । मेम्ह छम्हस्यां वं ल्हया
हको हको कस्ति वाराणसो चवना किया चक्नी । उगु
समये गन्धमादन पर्वतस छम्ह प्रत्येक बुद्ध घा जूगु रोग
आत्तुर जुया विज्याना चवन । अले मेम्ह प्रत्येक बुद्ध
छम्हस्यां वयात कस्ति दःसा लाया वनी घका सीका
गन्धमादन पर्वते हे चवना चीवरं न्यया आकासं विज्याना
नगरया छवाकाय् कवाहाँ विज्याना गन वंसा कस्ति प्राप्त
ज्वी घका विचायाना सोया च्वं चवना विज्याति । उगु
समयस अन मेपिनिगु कुले च्यो ज्या याना जीविका याना
च्वंम्ह भ्लार्ति छम्ह घः कया ल कायत वना च्वं बले
लेया छखे लिकक वना घः तया (प्रत्येक बुद्ध यात) वन्दना
यना छखे लिकक दना चवन । अबले प्रत्येक बुद्धं वे हे

मयजु ! थन भिक्षा वंपित गन वंसा कस्ति प्राप्त ज्वो ?
धका न्यना विज्यात । व मिसां वसपोल यागु खै न्यना
कस्ति बजार खने दु थाय च्चना उखे पाखे लहा छ्वया
क्यना भन्ते हुँ कनका कस्ति बजार धका क्यना यादि
थवस्पोल प्रत्येक बुद्धं थौं बजारे कस्ति प्राप्त मजुल धासा
जिं न्यग्रा च्चनागु गा विया जूसां कस्ति चहो याय धका
अनहे च्चना दना सोया च्चन । अनंलि प्रत्येक बुद्ध छसिन्निसे
विज्याना कस्ति बजारे थ्यंकः विज्यात अनंलि कुटुम्बिक
वसपोल खना ल्लातं पात्र क्या प्यचाले दोने तया कस्ति
यागु घः जोना पात्रे पोंकल अनंलि कस्ति पात्र जाया न
भय विया व्या वै वात, व अथे वागु खना प्रसन्नगु मन
याना व्यापारि थथे प्रार्थना यात, उकिं महा वंसे धया तलः—

१. ततो पत्तस्स बुद्धस्स चाणिजो सो पसादवा ।

विस्सऽदयन्तो मुखतो पत्तपूरं मधुं अदा ॥१॥

अन विज्याम्ह (प्रत्येक, बुद्धयात प्रसन्नगु मन याना
व व्यापारि (पात्रयागु) म्हुतुसिजायक भेविया वयेक कस्ति
(दान) विल ॥१॥

२ पुण्णच्च उपतितच्च पत्तच्च महोतते ।

दिस्वा मधुं पसन्ना सो एवं पणिदहो तदा ॥२॥

वं जुलसां परिपूर्ण जुया भेविया व्या बैस वागु
कस्ति खना प्रसन्नगु मन याना उगु समयस थथे आशिका—
प्रार्थना यागु जुल ॥२॥

३ जम्बुकीये एक रज्जं दानेनानेन होतुमे ।

आकासे योजने आणा भूमियं योजनेति च ॥३॥

छंगु दानयागु प्रभावं याना जि जम्बूद्वीपस एकछत्र-
चक्रवति जुजु ज्वी दयेमा (जिगु) आजा (= हुक्म)
आकासे छंगु योजन तकक व (च्चे) पृथ्वीरे छंगु योजन
तकक (चले ज्वीमा) । ३॥

थषे जुलसां प्रार्थना याना भिक्षापात्र लःल्लाना विल ।
प्रत्येकबुद्ध भिक्षापात्र ग्रहण याना क्या अन हे दमा चत्रना
बिज्य नाः—

४ इच्छतं परिथतं तुयहं खिष्पमेव समिज्यतु ।

पूरेन्तु चित्त सङ्कल्पा अग्नो पश्चारसो यथा ॥४॥

छंगु इच्छा प्रार्थना याकन हे सिद्ध ज्वीमा शुक्ल
पक्षया पुह्ती खुनुया चन्द्रमाथें (छंगु) चित्त यागु संकल्प
(ब्यावकं) सम्पूर्ण ज्वीमा ॥४॥

५ इच्छतं परिथतं तुयहं सङ्कुमेव समिज्यतु ।

पूरेन्तु चित्तसङ्कल्पा मणिजोतिरसो यथा ति ॥५॥

(छं) इच्छायागु (अथेहेतुं) प्रार्थना यागु सक्तां
हे छंत सिद्ध - समूद्र ज्वीमा ज्योतिरस वैगु (मन इच्छा
यागु तकक बीगु) मणिक्य रत्न समानं (छंगु) घनो-
कामना ब्यावकं सम्पूर्ण ज्वीमा ॥५॥

धया विज्यासे मङ्गल कामना याना बिज्यात ।
अनूलि लैया बिचे च्वंच्वंहू लः ल्ह्यइहू भवातिनीनं प्रत्येक

बुद्धया न्होने वना 'कस्ति प्राप्त जूला भन्ते ?' धका
न्यन । वसपोलं प्राप्त जुल केहें मयजु धका धया बिज्याय् व
वं छु धया दान विल ? धका न्यन प्रत्येक बुद्धं फुकं
खँ कना बिज्यात । व मिसां व खँ न्यना जि दासिया उपरे
दया - अनुकम्पा तया थन हे नि भचा च्वं च्वना बिज्याहुँ
धया याकनं छें वना म्वाथगु गां न्यया थःगु गा हिया
हया फुं गखोलयें याना प्रत्येक बुद्धयात दान विल । भन्ते !
गबले जुलसां व कस्ति दान ब्यूह्य जम्बुद्वापे छह्य जकह्य
जुजु ज्वी उगु अवस्थास जि वया अग्रह्य बडामहारानी
ज्वी दयमा धका प्राथना यायां थथे धाल:-

६. यदा ते मधुवो भन्ते भू भुजो होति भूतले ।
तस्स हेसं तवा भाते पिया अगगमहेसिका ॥६॥

भो भन्ते ! गुगु समयस छलपोलयात कस्ति दान
याह्य थव पृथ्वीस जुजु ज्वी उगु समयस (जि) व जुजुया
योह्य अग्रह्य महारानी ज्वी दयमा ॥६॥

७ सुखपा च सुवाणी च सुयसा सुब्बतासुभा ।
असं तस्स पिया चाथ मनापा इच्छदा सदा'ति ॥७॥

वांलागु रूप दुह्य मधुरगु वचन दुह्य तःधंगु यश
ऐश्वर्य सम्पृत्त दुह्य भिगु चरित्र दुह्य अर्थात् पतिब्रताह्य
वया न्ह्यावलेसं मनयात योह्य हान जिगु शरीरं वैत मागु
ख्वाउँगु कवागु स्पर्शं वीफुह्य (वया) शुभ मञ्जलह्य महा-
रानी ज्वी दयेमा ॥७॥

व मिसायात नं उगु समयस प्रत्येक बुद्धं अथे हे
 ज्वीमा धका आशोवदि आज्ञा जुया आकासं गन्धमादन
 पर्वतसं तुं बिज्यात । अनंलि लिपायागु समयस इपि
 स्वहृँ (दाजुकिजापि) छथाय् मुना कस्ति जाँच याना
 रवयायंकूले उगु कस्ति धले च्वगु कस्ति गो धका न्यन ।
 वं थहृं यानागु ज्या ब्याककं कना यदि छिमिसं उकी
 पुण्यानुमोदन यात धासा बेश हे जुल, मखुसा कस्तिया
 मू तुक्को जिगु ह्लाति का धका धया इमिसं अले जिमित
 उकियागु मू मागु मदु व कस्ति गज्याह्यसित विया छ्व-
 यागु धका न्यनेव व खैं न्यना किजाह्यस्यां इमित प्रत्येक
 बुद्ध धका धाई, गन्धमादन पर्वते वास याना बिज्याई,
 काशाय - म्हासुगु बस्त्र धारण याना बिज्याना कुले कुले
 विज्याना भिक्षाचरण याना बिज्याई । वसपोल अत्यन्त
 शान्त शीलवानहृ खः धका कन । अनंलि इपिमध्ये दाजु
 ह्यस्यां ब्राह्मण चण्डालत नं काषायवस्त्र पुना ज्वीयो
 जिला वयात चण्डाल धका सम्फे जुया धका धाल ।
 दथुयाम्ह दाजुह्यस्यां तंचाया लं प्रत्येक-बुद्धयात समुद्रय-
 यंका वांछ्वे यंकि धका धाल । अनंलि इमिगु खैं न्यना
 कस्ति दान ब्यूह्यस्यां छिमिसं महेसारूप्यपि अपालं आनु-
 भावदुपि प्रत्येकबुद्ध आयंपित अथे धायमते छिपि छु अपाय
 नरक दुःख खना मग्याला धका आदि अनेक प्रकार इमित
 सम्फे बुके याना वसपोलपिनिगु गुण प्रकाश यात । व
 खैं न्यना इपि निह्यस्यान अथे जूसा ज्यू असल जुल धका

प्रसन्नगु मन याना (पुण्य) अनुमोदन यात । लिपायागु समयस इपि अनं सिना वना देव व मनुष्य निगूली चाह्यु ह्युं अन अन उगु उगु थासे तःधंगु सम्पत्ति अनुभव याना को (गौतम) तथागत महापरिनिर्वाण जुया बिज्ञाय धुँका निसः दं लिपा थम्हं थम्हं प्रार्थना यागु योग्यगु थासे वना जन्म जूवन । उकि धया तलः-

५ असोको मधुदो 'सन्धिमित्ता देवी तु चेटिका ।
चण्डाल वादी निग्रोधो तिस्सो सो
पारवादिको 'ति ॥५॥

कस्ति दान व्युम्ह सम्भाट अशोक ब्रैम्ह (जुजु जुया जन्म जुल) स्वाति जुलसां असन्धिमित्ता महाराजी जुया (जन्म जुल) चण्डाल धाम्ह (दाजुम्ह) निग्रोध श्रामणेर जुया (जन्म जुल) समुद्रय वांछूव धाम्ह परवादिम्ह व (दध्वो चवंम्ह दाजु लंका द्वीपस) तिस्स जुजु (जुया जन्म कावत) ॥५॥

इपि (स्वम्ह फुकी) मध्ये चण्डाल धका धाम्ह दाजुम्ह व्यापासे बिन्दुसार जुजुया दकले तःधिकःम्ह काय सुमनां राजकुमारया काय जुया जन्म काल । वैगु एव छिसिनिस्ये यागु बाखँ खः - बिन्दुसार जुजु जुलसां (बुढा जुया दुर्बल जुया) वःगु समये हे अशोक कुमार थःत प्राप्त जूगु उज्जेन राज्य त्वता वया सकल नगर थःगु ह्लात्य कया सुमनराजकुमार यात जोना यंकल ।

उखुनुया दिनें हे सुमन राजकुमारया जहान सुमना धैर्य
 राज पुत्रिया सम्पूर्ण जूगु गर्भ दया छवना। व मिसा जुलसां
 भेष बदले याना सुनानं मसीक दरवारं प्याहाँ वया सत्तिक
 हे च्वांगु चण्डाल-पोहे तयगु गां पाखे स्वया वना च्वं
 बले चण्डालतय् नायोहास्या छें सत्तिक बरमा छमा दु।
 व सिमास अधिग्रहित जुया च्वंहा देवतां 'भुखेर वा सुमना'
 धका धांगु सःताया वया लिक्क बूळले बृक्ष देवतां षःगु
 आनुभावं छगूशाला - सतः दवेका (छ) थन च्वं धका
 विल। व राजकुमारी अन द्वाहाँ वन, द्वाहाँ वं खुनु हे
 काय् बीकल। वं वयात निग्रोध देवतां रक्षा याह्य जुया
 निग्रोध धका हे नां छुना तल। नायःह्य चण्डालं खैं
 खुनुं निस्यें वैत यः मालिकया म्हायथें समर्के जुया
 ह्ति ह्ति वैत मा मा-मागु सेवा सत्कार यायमागु उपकार
 व्याककं याना विल। राजकन्या अन न्हेदैं तक्क च्वं च्वन।
 निग्रोध कुमार नं न्हेदैं दुह्य जुया वल। उगु समयस
 महावरुण स्थविर धयाह्य छम्ह अरहन्त भिश्मं व मचाया
 हेतु सम्पत्ति स्वया च्वच्वं आ व मचा न्हेदैं दया वल धयात
 प्रब्रजित यांगु समय त्यल धका चिन्तना याना बिज्यासे
 राजकन्यायात चित्त बुझे याके बिया निग्रोध कुमारयात
 प्रब्रजित याना विल। कुमार जुलसां संखाके मात्र हे
 अरहन्त जुया बिज्यात। उक्कि महा वंसे थथे धया तःगु
 दुः-

१ तं महावरुणो थेरो तदा दिस्या कुमारकं,
उपनिस्सय सम्पन्नं अरहा पुच्छं मातरं ।
पदबाजेसि खुरगे सो अरहन्तमपापुणोति ॥१॥

उगु समयस अरहन्त जुया विज्याकम्ह महावरुण
धैम्ह स्थविरं अरहन्त ज्वोगु हेतु सम्पन्नम्ह व कुमारयात
खना (प्रब्रज्या याय्या लागी) मांम्ह सिके न्यना विज्यासे
(व कुमारयात) प्रब्रज्या याना विज्यात व कुमार जुलसां
बुसं खाय् वं हे अग्नहन्त भावस थर्यकः विज्यात ॥६॥

व (निग्रोध श्रामणेर) जुलसां छन्दुया दिनस सुथ
ह्लाप्पां शरीर कृत्य याना आचर्य उपाध्यापयात यायमागु
नियमानुसार सेत्रायाना पात्र चीवर कया मांह उपासिकाया
छेँया लुखा क्वे वने धका (विहारं) प्याहाँ वया मांम्ह
सिगु छेँया दक्षिण पाखेयगु धवाकां नगरे द्वाहाँ वना
नगरया विच्च वना पूर्वं पाखेयागु धवाकां प्याहाँ वने मागु
जुया च्चन् । उगु समयस जुलसां धर्मराज अशोक पूर्वं
पाखेयागु पतांगिरि क्षाले इरुथिरु जुया विज्याना च्चन् ।
उगु क्षणे हे निग्रोध श्रामणेर शान्तगु इन्द्रिय शान्तगु मन
याना प्यकु पावक जक सोया इरियापथ सम्पन्न जुया
दरवारया न्होने थर्यकः विज्यात । (व श्रामणर खना
जुजुया मत्तो थथे वन “थव जनतापि सकले विक्षिप्तगु
चित्तदुपि ग्याम्ह चला समानं (चञ्चल जुया च्चन) थव
मत्ता जुलसां मिखां क्वे जक स्वया उखें थुखें मसो थवयागु
चलचलन ह्लातुति संकीगु आचरण स्वभाव गुलि वांला ॥”

जुजुं श्रमणेरयात् खने मात्रं हे मन प्रसन्न याना विज्यात्,
प्रम उत्पन्न जुल, छाय् धासा ह्लापा जुलसां पुण्ययागु वखते
जुजुया तःधिकःम्ह दाजु (कस्ति) व्यापारी जुया वःम्ह खः
थव । उकि धया तल:-

१०. पुब्बे व सन्निवासेन पच्चुपन्नहितेन वा ।

एवं तं जायते पेम उपलंब्यथोदकेति ॥१०॥

उत्पल पलेस्थां जूसां (मेमेगु कुमुद्र आदि लखे
उत्पन्न ज्वीगु स्वां) गथे लखे उत्पन्न ज्वी ल नप सम्बन्ध
दु अथेहेतुं (सत्व प्राणिपिनं) ह्लापा ह्लापायागु जन्मे छथासं
च्वना नाप नाप्यं वास याना वःगुलि व थुगु आत्मभावस
(याना वःगु) हित उपकारं याना जूसां उगु प्रेम स्नेह
उत्पन्न जुया वै ॥१०॥

अनंलि जुजुं प्रेम-स्नेह उत्पन्न याना अभिमान सहित
श्रामणेरयात् सःता हृति धका मन्त्रीपित छवया विल ।
तःसतं विस्तार जुल धका हानं निह्न स्वम्ह मन्त्रीपि याकनं
वा धका (सतके) छवया विल । श्रामणेर थःगु चालं हे
हथाय् मचासे बुलुं बुलुं विज्याना च्वन । जुजुं छंत योग्यगु
आसन स्वया फेतूहूँ धका आज्ञा जुया विज्यात् । वसपोलं
उखें थुखें चाकःछि स्वया आः थन जियासिनं थकालिपि
भिक्षुपि सुमदु धका सीका इवेत छत्रं कवीका तःगु राज
सिहासनेया लिवक वना थःगु पात्र का धैगु आकार जुजुयात
वयना विज्यात जुजुं राजसिहासन पाखे विज्याना च्वंगु खना

विस्तना याना विज्यात - थोः आः थथें हे श्व श्रामणेर मत्वा
 श्व छेँया इश्वर-स्वामि ज्वीगु जुल धका । श्रामणेर जुजुया
 ह्लाते पात्र विद्या राजसिहासने विज्याना फूट विज्यात । जुजुं
 थःया लागी दयेका तःगु सकल प्रकारयागु याःगु भोजन इत्यादि
 व्याककं चहे याना विज्यत । श्रामणेर थःत मात्रकी जक
 ग्रहण याना कया विज्यत । भोजन यायगु ज्या सिध्सेंलि
 जुजुं धाल तथामत शास्तानं छिमित व्यूगु उपदेश स्यूला ?
 छुं छकूचा सीका तयागु दु महाराज ! । पुता ! अथे
 जूसा व उपदेश जिमित न्यंके माल । ज्यू महाराज !
 धका धया जुजुयात लोगु धम्मदे चवगु अप्रमाद वर्ग
 अनुमोदनया लागी देशना याना विज्यात । जुजुं जुलसां
 “अप्रमादो अमत पदं पमादो मच्चुनो पदं” धागु न्यने
 मात्र सिल सिल पुता धर्म देशना सिधेका छ्व धका
 धया विज्यात । श्रामणेर अनुमोदना सिधेका विज्याय व
 स्वोनिहृ भिक्षुपिनिगु नित्य भोजन प्राप्त जुया कन्हे खुनु
 स्वीक्षिहृ भिक्षुपि बोना जुजुया राजनिवासस द्वाहाँ विज्यना
 भोजन याना विज्यात, जुजुं मेर्पिनं स्वीनिहृ भिक्षुपि बोना
 कन्हे छःपि थन भोजन याः विज्याहुं धका (आज्ञा जुया)
 थुगु प्रकारं ह्लि (स्वोनिहृ स्वोनिहृ), बढेयाना यंकु यंकुं
 ख्वीदोल ब्राह्मण परिब्राजकपिंत बीगु भोजन मदयेका छ्वया
 (थःगु) दरवारे ख्वीदोल भिक्षुपित निग्रोध स्थविरया उपरे
 जूगु प्रसन्नतां याना नित्य भोजन दान बीगु याना विद्या
 विज्यात । निग्रोध स्थविरं परिसदपि सहित जुजुयात स्वंगू

शरणस व पञ्चशीलस प्रतिष्ठापना याना बुद्ध शासनस
पृथकजन प्रसन्नतां स्थिरगु रूपं प्रसन्न याना विज्यात ।
जुजुनं अशोकाराम धैगु महानगु विहार छगु दयेके बिया
खबीदोल भिक्षुपित सदा बर्त प्रतिष्ठापना याना विज्यात ।
(हानं) सकल जम्बूद्वीपस चयेष्यदोगू नगरस चयेष्यदोगू
विहर दयेके बिया विज्यात । उकि धयातलः—

११. चण्डाल वादि दोसेन जातो चण्डालगामके ।
पत्ता नुमोदना पाका आसेसो हि अतासदो ति ॥११॥

धवसपोल निग्रोध श्रामणेर जुलसां (हापायागु जन्मे)
चण्डाल धका बो ब्यूगुलि याना चण्डाल—पोहे तयेगु गामे
वना जन्म जूवन, पुण्य अनुमोदन यामु विपाकं याना
अरहन्त जुया विज्यात । ११।

ध जुलसां निग्रोध श्रामणेरया बाखं जुल ।

Dhamma.Digital

कस्ति दान ब्यूह्य व्यापारी जुलसां देवलोकं च्युत
जुया वया पुष्पपुरस राजकुले उत्पन्न जुया प्रियदास धैह्य
कुमार जुया छत्र कबीका सकल जम्बूद्वीपस छह्य जकह्य
जुजु जुया राज्य चले यात । व गथे धासा ? बिन्दुसार
जुजुया सच्छिह्य कार्यपि दया चवन, इपि सकलसित अशोक
(कुमार) थ छह्य मांयाह्य किजा तिस्स कुमार छह्यसित
तोऽता मर्मिप सकले स्थाना छोया बिल । व स्थाना चवं चवं

(६६)

हे प्यदँ विते जुया वन । राज्य चले यायां प्यदँ विते
 जुया वनेव तथापत मह परिनिर्वण जुया निसल छिंच्यादँ
 दुगु वर्षस सकल जम्बूद्वीपस छहाजक चक्रवर्ति जुजु जुया
 अभिषेक जुया विज्यात । अनंलि वसपोलयात सकल जम्बूद्वीपे
 चयेप्यदोगू नारस च्वंपि जुजुपि वया उपस्थान-सेवा या वया
 च्वनो । स्वंगू ऋतुयात योग्य जूगू स्वंगू दरवर दया
 च्वन । छगू मह सप्तिक धैगु मेगु मोरगोव (= मैखा
 कु) धैगु हान मेगुया नां मगल (प्रासाद) जुया च्वन ।
 उकि द्वलंदो प्याखं मोतयसं चा हुला च्वनो । कस्ति पसः
 वयना व्यूह्य मिसा, व असन्धिमित्रा धैह्य देव अप्सरा समानं
 वांलाह्य राजकुमारी जुया ख्वीदोल मिसातये दकले अग्रह्य
 धर्मशांक जुजुया महारानी जूवन । अभिपक ज्वी धुंका
 वैत थज्यागु राज ऋद्धि दया वल । पृथ्वीया वै छगू
 योजन तक्क हुक्म चलेजू । अथेहेतुं च्वे आकासे नं (चलेजू) ।
 अनोतप्त दहैनं देवतापिसं खःमू च्याकु छिंखुगः घः ल
 हित्यं हया विया च्वन । उकिं शासनस श्रद्धा उत्पन्न
 जुगुलिं च्यााः घः भिक्षुसंघपित (प्रयोजनया लागी) विया
 विज्यात । निगः घः ख्वो च्याम्हति त्रिपिटकधारी भिक्षु
 पित, निगः घ अग्रम्ह महारानी असन्धिमित्रायात, प्यांगः
 घल थःत मामागु प्रयोजन कया विज्यात । देवतापिसं हे
 हिमल पर्वतं हिंहिं सुगन्धदुगु नाईसे च्वंगु नाग लतायागु
 दतुवन हया विया च्वन । उकिं जुजु व महारानी व
 छिंखुदो प्याखं ह्वीपि मिसा तयेत व ख्वीदोल भिक्षुसंघ

पित समेतं (सकलसित) वा बुद्धेगु ज्या सम्पन्न जुया च्वन ।
 ह्रित्थं है व जुजुयात देवतापिंसे वासःयालानी अंबः, हलः
 लुँयागु वर्ण दुगु सुगन्ध व रस संयुक्त जुया च्वंगु पंके
 जूगु अ हया विया च्वन । छहन्त धैगु दँह नं न्यगू रंग
 यागु चोगु व न्येगु (कापः) ह्यासुगु लुँयागु वर्ण दुगु ह्ला
 ह्लीगु तौरिया रुमाल व दिव्य धान त्वनेगु वर्तु हया
 विल । ह्लि ह्लि है धैयें वयात शारीरे बुद्धेगु सुगन्ध, न्येया
 लामी को थाना मतःगु दावास्वांया कापः, अत्यन्त मूर्खगु
 अनर्घगु अजः नाग भवनं नाग राजापिंसं हया विया च्वन ।
 छहन्त दँहने हे बुद्धा वःगु स्वयं जात वा गुँदो भारि ह्लि
 ह्लि अत्मैरामतयसं लह्यया हया च्वने । व वा यात लुत
 वया मो हिमो पोला विया च्वन । चक्रि धैगु छगः हे दै
 मखु । जुजुया सकल थास थ्वहे जाकि परिभोग याना
 च्वन । कस्ति हात वया कस्ति दयेका विया च्वन, कौतय्
 ज्यासले भालुत वया मुगल दाया बीगु ज्याया वया च्वन ।
 करवीक धैपिं क्हात वया मधुर स्वरं हाला जुजु यात
 पोटा पूवया च्व । थज्या थज्यागु ऋदि सुसम्पन्न
 जूह्य जुजुं छन्हया दिनस लुँयागु सिखःयागु पास ल्लवया
 प्यह्य बुद्धयागु रूप खंह्य छगू कल्प तवक आयू दुह्य महाकाल
 नागराजायात जोना हया श्वेत छत्रया कोसं अत्यन्त
 अनर्घगु खाताय् फेतुका सलंसः वर्ण दुगु जलज थलज
 स्वां नं व लुँयागु स्वां नं पूजा याना सकल अलकार
 तिसां तिया बालाक च्वंपि छिंखुदो प्याखंमोतयसं छचाखरं

चाहुयेके विया जितः जुलसां अनन्त ज्ञान दया विज्याकहा
 सद्धर्म उत्तमगु चक्र चाहोका विज्याना चवंहा सम्यकसम्बुद्धया
 रूप इग्रु थः मिखाया न्होने खने दयेका ब्यु धका धया
 व निर्माणयागु सकल शरीरस फेले जुया चवंगु पुण्यया
 प्रकाश प्याहाँ वःगु च्येगु अनुव्यञ्जन संयुक्त जुया चवंगु
 स्वोनिगु महापुरुष लक्षणं शोभायमान जुथा ह्वया
 चवंगु कमल पलेस्वा बालाना चवंगुथें चवंगु लःयातःले नगु
 गण रश्मि पिकया शोभां जाज्वल्यमान जुया चवथें आकासे
 वचवंगु ह्यासुगु ह्याउगु आदि भेद जुग चवंगु विचित्रगु
 वर्ण रश्मि संयुक्त जुया चवंगु स्वर्गःयागु प्रभां-प्रकाशं व्याप्त
 जुया चवंगु संक्षाकातीया अनुरःग जुया चवंगु इन्द्र धनुषया
 छचाखेर बिजुलि चमके जुया चवंथें लुँयागु पर्वत चवका
 अनेक प्रकारगु रंगयागु ध्वायमा ज्वाला ज्वालां थिना चवंगु
 पर्वत चवकाय मिखायात वःसःयें व ब्रह्मा, देव, मनुष्य,
 नाम यक्षतय् बुद्धरूप स्वस्वं न्हेनुतकक चक्षु पूजा धैगु मिखां
 स्वया जक चवना पूजायागु जुल । जुजु जुलसां अभिषेक
 जुया विज्याना स्वदैं तकक हे जक शासनं पिनेयापि पाखण्ड
 तयेगु धर्मे चवन, प्यदैं दुगु दैंस बुद्ध शासनम प्रसन्न जुया
 विज्यात । वया बौह्य बिन्दुसार जुजु जुलसां ब्राह्मण भक्तिह्य
 जुया चवन । वं ब्राह्मणतय्त व ब्राह्मण जाति पाखण्ड
 तयेत व पण्डरङ्ग परिब्राजकत खीदोलति संख्यातयेत सदा
 वर्त स्थापना याना तःगु जुया चवन । सम्भाट अशोकनं
 बौह्यस्यां चलेयाना वःगु दान कार्य थःगु महारानीपि चवनीगु

दरवारे अथे हे दान विया च्वै च्वै छन्हया दिनस पटांगिरि
 च्वना शान्तगु गति व आचरण मदेक नया च्वपि चंचलगु
 इन्द्रिय दुर्पि इस्थिपथ बांमलापि साधुत खना चिन्तना
 याना विज्यात कि थथिज्यागु दन बांलाक परिक्षा
 याना सोया योग्यगु थासे लाका दान बीमा धका । अथे
 जुलसां चिन्तना याना विज्याना मन्त्रिपित धाल भो मन्त्रीपि
 छिर्मि थः थः पिनि साधु - भिपि महात्मापि धका
 धयातपि श्रमण ब्राह्मणपि दुने च्वंगु दरवारे बोना हति
 दन बीगु । इच्छा जुया च्वन मन्त्रीपिसं ज्यू हवस
 महाराज धका जुजुयात लिसः विया इपि पण्डरञ्ज परिद्वाजक
 आजीवक निर्णठ आदिपि बोना हया महाराज ! थपि
 खः जिमि अरहन्तपि धका विन्ति यात । अले जुजु दुने
 च्वंगु दरवारे ताःजागु चोःजागु आसन लायके विया, विज्याहुँ
 धका धया वः वः पित धया विज्यात कि थः थःत
 योग्यगु - अनुरूपगु आसन स्वया फेतुना विज्याहुँ । गुह्य
 गुह्य मिशु बांलगु आसने गुह्य गुह्य पिढा आसने फेतू
 वन व खना जुजु थुमिशु दुने छुं सार मदु धका सीका
 इमित अनुकूल जूगु नयेगु तोनेगु बीका छवया विज्यात ।
 थुगुप्रकारं समय विते जुया वना च्वं च्वं छन्ह पटांगिरि
 ऊयाले च्वना निग्रोष्ठ शामणेरयात खना वैगु चालचलन
 खना बुद्ध शासने प्रसन्न जुशा ख्वोदोल पाखण्डतयेत हटे
 याना ख्वोदोलति भिक्षुपित भोजनयाका बुद्ध शासने प्रसन्न
 जुया अशोकाराम विहार दयेके विया अन वसपोलपित

विज्याका छन्हुया दिनस अशोकारामे खीदोल भिक्षुपित
 दान विया इमि दध्वी चवना संघपित यंगु प्रत्यय पुरेयाना
 तयेगु वचन विया थुगु प्रश्न न्यना विज्यात । “भन्ते
 भगवान तथागतं देशना याना विज्यागु धर्म धैगु गोगु दु ?”
 महाराज ! अङ्गयः हिसाब गुंगु दु, धर्मरखण्डया हिसाब
 च्येष्यदोगू धर्मरखण्ड दु । जुजु जुलसां धर्मस प्रसन्न जुया
 छगू छगू धर्मस्खण्डयात छगू छगू विहार दयेका पूजा याय्गु
 छन्हुया दिनेहे गुई खुगू कोटि धन खर्च याना मन्त्रोपित
 आज्ञा विया विज्यात छगू छगू नगरे छगू छगू विहार
 दयेका च्येष्यदोगू नगरस च्येष्यदोगू विहार दयेकाव्यु । थम
 नं अशोकाराम अशोक महाविहार दयेकेगु ज्या थाले याका
 विज्यात । स्थविर इन्दगुत्त स्थविर धैह्य महान कृद्धि दुह्या
 पहानगु आनुभाव दुह्या क्षोणश्व्र भिक्षुयात विहार देकेगु
 ज्यया हे देख याय्गु ज्या जिम्मा विया विज्यात । स्थविर
 गुगु गुगु ज्या सिधेके मफया च्वं च्वन उगु उगु ज्या थःगु
 आनुभाव सिधेका विल । थुगुप्रकारं स्वदँतक्कया भितरे
 विहार दयेकेगु ज्या व्यावकं सिधेका छ्वत । छन्हुया दिने
 हे सकल नगरं पत्र थ्यंकः वल, मन्त्रीपिसं जुजुयात च्येष्य
 दोगू विहार दयेके सिधेके धुकल महाराज धका विन्ति
 यात । अनंल जुजु भिक्षु संघपि नाप लाना भन्ते जि
 च्येष्यदोगू विहार दयेके बी धुन उकियात धातु गनं प्राप्त
 ज्वी धका न्यना विज्यात । महाराज धातु निधान याना
 तःगु दु धैगु न्यना तयागु दु तर थुथाय दु धैगु सीमदु

नि । जुजुं राजगृहस चैत्य स्यके विया धातु मखना स्यंकुगु
 चैत्ययात हानं ह्लापायाथे च्वंक दयेके विया भिक्षु भिक्षुनीपि
 उपसक उगसिकापि प्यंगु परिषदपि बोना वैशाली वना,
 अननं प्राप्त मजुया, कपिलवस्तुस वन, अनन प्राप्त मजुल
 रामग्रामस वन, रामग्रामे नागतयसं चैत्य स्यके मविल ।
 चैत्ये व्वागु कू व्याकं कुचा कुचा जुया वन थुगुप्रकारं
 अननं (धातु) प्राप्त मजुया अल्ल कण्ठ, पावा, कुशीनगरे
 च्वंगु सकल चैत्य स्यके विया धातु प्राप्त मजुया हानं
 ह्लापाथे च्वंक दयेके विया राजगृह नगरस विज्याना प्यंगु
 परिषदपि मुके विया सुनानं थुगु थासे धातु निधान याना
 तःगु दु धैंगु न्यना तयागु दु ला ? धका न्यन । अन
 सच्छ व न्यीदं दुह्य महास्थविर छह्यस्यां थुगु थासे धातु
 निधान याना तःगु दु धका ला मसिया, जिम गुरु वाज्याह्ना
 महास्थविर जि न्हे दं जक दुबले स्वां धकि जोका वा
 श्रामणेर थुगु सिमा क्षाया दुने लोहैं यागु चैत्य छगः दु
 अन वनेनु धका अन बोना यंका (व थासे) पूजा याना
 थव थाय वांलाक लुमंका विचा याना ति श्रामणेर धका
 धया विज्यागु लुमं धका कना विज्यात । जि (मेगु मस्यू)
 थुलि हे जक रयु महाराज ! धका धया विज्यात । जुजुं
 व हे स्थान खः धका धया (अन च्वंगु) सिमा पायके
 विया लोहैंयागु चैत्य व चा हटे याके विया क्वे ल्यून
 तया तःगु भूमि खना अनं ल्यूनव अप्पा लिकायके विया
 छसिनिसें द्वाहां वना न्हेगु गत्त ल्वाक ज्यागु फि व तलवार

ज्ञना चर्वपि सिंयागु रूपत (यंत्रं) चा चा हुला चर्वपि
 खन । वसपोलं मन्त्र तन्नयाईपि झाँकरित सःता बलि
 पूजा यतन उकियागु च्वः पो त्वीके मफया (जुजुं) देवता
 मित विन्ति याना जिं थव धातु पितकथा च्येष्यदोगू विहारे
 स्थापना याना सत्कार गौरव याय्, थुकि देवतापिसं जित
 वाधा विया च्वने मते धका धाल । देवराज शक्र चारिकास
 चाह्य् वःबले इपि खना विश्वकर्म देवपुत्रयात सःता “भो
 देवपुत्र धर्मशोक महाराजं धातु पिकाय् धका क्वे धागु
 गर्भस क्वाहां वना च्वन (छ) वना सिंयागु रूपत लिकया
 व्यु” धका धाल । व विश्वकर्म देवपुत्र छ्यले न्यागु सतभत
 थुना तःह्य गामे च्वंह्य मचा छ्यसिंगु भेष कया वना
 जुजुया न्ह्योने धनुष ह्लातिं जोना दना च्वना (यंत्र) स्यंका
 बीला महाराज ! धका न्यन : स्यंका व्यु पुता ! (धका
 जुजुं धाय् व) धनुष तीर तया सन्धी (=जोडनी) लाक
 कयेका बिल । सकल यंत्र टुकडा जुया छ्याल
 विश्वाल जुया वन । अनंलि जुजुं रवाखे च्वंगु ताचा
 प्वांय् व छाप ह्लाते काल : माणिक्य खण्ड खना “अनागतस
 गरीबपि जुजुपिसं थव माणिक्य कया धातुयात सत्त्वार-पूजा
 या” धका च्वया तग आखः खना तंचाया जिथेंज्याह्य
 जुजुयात दर्द्रह्य जुजु धाय् योग्य मज् धैगु वरम्बार
 मत्ती ल्वोका [धातु गर्भयागु] खापा चायका दुने द्वाहाँ
 वनेव निसलक्षि च्याद॑ ह्लपा च्याका तःगु मत अथेहेतुं
 च्यानाहे च्वन तिनि नीलुत्पल पलेस्वां नकतिनि थवया

हःया छाया तःगु थें च्वंच्वन, क्वे ह्वला तःगु स्वानं नकतिनि
 हे ह्वला तःगु थें च्वंच्वन, सुगन्ध नं नकतिनि जक ह्वला
 तःगुलि ह्वाला ह्वालां बास वःगुथें च्वंच्वन । जुजुं लु
 पातास किया तःगु आखः क्या (बोना स्वया विज्यात)
 “अनागतस पिय दास धैह्य कुमार श्वेत छत्र तस्वाका
 अशोक धैह्य धर्मराज ज्वीतिनि वं इव धातुत फैले याना
 बीतिनि” धंगु बोना स्वया “जिमि आर्य महाकाश्यप स्थविर
 जितः खंका विज्याः खनी” धका धया देपागु ह्ला कथे
 कुंका जवगु ह्लंति लप्याय् दाल । व (धर्मशोक जुजुं)
 अन उगु थाय्यात माक्को जक धातु अन तया मेगु बाकिगु
 धातु सकल धातु क्या धातु गर्भ ह्लापा तिना तःथेहे तु
 तिना सकतां ह्लापा गथे च्वंगु खः अर्थेतुं दयेके विद्या उकिया
 द्योने लोहैयागु चैत्य प्रतिष्ठापना याना च्येष्यदोगु विहारस
 यंका धातु स्यापना याय् यंकल । अनलि छन्हुया दिनस
 जुजु विहारस विज्याना भिक्षु संघर्षित वन्दना याना छखे
 लिकक फेतुना भिक्षु संघर्षिके न्यना विज्यात “भन्ते ! जि
 बुद्ध शासनया अंस पावे जूह्य जुल लाकी मजूनि ?”
 अनलि मोगलिपुत्त तिस्स स्थविरं धया विज्यात “थुलि जकनं
 महाराज ! छःपित बुद्ध शासनयागु अंस पावे जूह्य धका
 धाई मखुनि ।” अले जुजुं भन्ते जिगुईखुगु कोटि धन
 परित्याग याना च्येष्यदोगु चैत्य सहित विहार दयेका बो
 धुन अले जितः बुद्ध शासनया अंस पावे मजूसा मेर्पित
 स्वीत पावे ज्वी अले ? । महाराज ! छःपिला प्रत्यय

दायक सम्म जक जुल । सुनां जुलसां (थव शासनस) काय् जूसां म्हाय् जूसां प्रब्रजित याई वैत तिनि (थव शासनया) धार्थेयाह्य अंस पावे जूह्य ज्वी थथे धया विजयाय्व्र धर्मशोक महाराज बुद्ध शासनया अस पावे जूह्य ज्वी धैगु आशिका याना सत्तिकसंतु च्वना च्वंह्य महिन्द्र कुमार खना पुता छ प्रब्रजित ज्वी फैला ? धका धया विजयात । कुमार प्रकृतिहे प्रब्रजित ज्वीगु इच्छा याना च्वगुलि जुजु यागु खँ न्यना अत्यन्त प्रमुदित जुया जि प्रब्रजित ज्वी महाराज ! जितः प्रब्रजित याना छलपोल बुद्ध शासनया अंस पावे जूह्य जुया विज्याहुँ धका धाल । उगु समय जुलसां जुजुया म्हाय् संघमित्ता नं अनहे च्वं च्वंगु जुया च्वन व खना मै छनं प्रब्रजित ज्वी न्ह्याला धका (न्यना विजयात) । ज्यू महाराज ! (जि नं प्रब्रजित जुया वी) धका माने जुल । जुजु काय् म्हाय् पिनिगु आश्वासन दया प्रसन्न जूङु मन याना भिक्षु संघपिथाय् विज्याना भन्ते थुपि मचात प्रब्रजित याना जित बुद्ध शासनया अंस दुह्य याना विया विज्याहुँ । संघपिसं जुजुयागु वचन स्वीकार याना कुमारयात वोगलिपुत्त तिस्स महास्थविर उपाध्याय याना महादेव स्थविर आचार्य याना प्रब्रजित याना विज्यात । मजङ्घन्तिक महास्थविर आचार्य याना उपसम्पदा याना विज्यात । व कुमार उपसम्पदा याना च्वं च्वं प्रतिसम्भदा सहित अरहन्त जुया विज्यात । संघमित्ता राजकन्यायात नं आचार्या आयुपाल थेरी धैह्य व उपाध्याय धर्मपाली

थैरी धैहू जुल । जुजुं जुलसां अनेक प्रकारं बुद्ध शासन
यात वांलाका मोग्गालिपुत्त तिस्स स्थविरयागु सहायता याना
खबोदोलति दुष्टीलपि तीर्थकर तयेत बुद्ध शासनं चीवर
त्वका सोंगूगु धर्म संगायना याका सिधेका विज्यात । उगु
धर्म समागमस भिक्षु भिक्षुणांपि गुलिदु धासा ? धयातःगु
नं दुः-

१२. तस्मि समागमे आसुं असीतिभिक्खुकोटियो ।

अहेमुं सत्सहस्रानि तेसु खोणासवा यति ॥१२॥

उगु (तृतीय धर्म संगायना) सभास चयेगूकोटि
भिक्षुपि जम्मा जूगु जुल, उपि मध्ये क्षीणाश्रव भिक्षुपि
छगू लाख दुगु जुया च्वन ॥१२॥

१३. नवुतिसत्सहस्रानि अहू भिक्खुणीयो तहिं ।

खोणासवा भिक्खुणीयो सहस्रं आसु-

तासु चाति ॥१३॥

अन भिक्षुणीपि गुईदोल दुगु जुया च्वन उपि मध्ये
क्षीणाश्रव भिक्षुणीपि दोष्ठिहू दया विज्यात ॥१३॥

थुगुप्रकारं अशोक धर्मराजं सकल जम्बूद्वीपस दक्ले
सक्ले अग्र श्रेष्ठहू जुया बुद्ध शासन शोभा दयेका विज्याना
च्वन । थव जुलसां संक्षेप-छोटकरी जक खः । थुकियागु
विस्तार बयान जुलसां महावंसे धया तःगु दु । गथे धया
तःगु दु धासा:-

१४ सम्पूरेत्वा अयं तिस्सो चेतनायो मधुप्पदो ।
सङ्खत्थ सङ्खदा सङ्खसम्पत्तिमभिसम्भुजो'ति ॥१४॥

(पूर्वपिर मुच्च घैगु स्वंगू चेतना सम्पूर्ण याना
कस्ति दान ब्यूह्य थव (दकले चिंधकह्य) व्यापारी सकल
थासे न्ह्यावलेसं सकल (भवभोग) सम्पत्ति अनुभव यात
॥१४॥

दथुयाह्य व्यापारि जुलसां थःगु पारवादि दोषं याना
समुद्रया पारी लंका द्वीपस वना जन्म कावन । उकिया
थव बाखंया सिलसिला धका सोका काय् माल । ताञ्छपणि
द्वीप (=लंका द्वीप) स जुलसां मुटसीव घैह्य जुजुं रुवीदं
तकक राज्य याना विज्यात । वसपोलया पुण्य प्रज्ञा गुणं
युक्त जुया च्वर्पि थवं थः हित याय्गु इच्छा दुर्पि किह्य
कायर्पि दया च्वन । निह्य म्ह्यायर्पि नं दया च्वन । इर्पि
सकले परस्पर मिले चले जुया वास याना च्वन । अनंलि
लिपायागु समयस मन्त्रीगणपिसं मुटसीव जुजु स्वर्गीय जुया
विज्यायत्र देवानं प्रिय तिश्य कुमार यात अभषक याना
बिल । अभिषेक याना समानगु समयस हे वसपोलया
अनेक प्रकार आश्र्यंजनकगु घटना जुया बल । व उगु
घटना प्रकाश याय्या लाषी महावस कथा आचार्य धया
तलः-

१५. देवानं पियतिस्सो ति विस्सुतो दुतियो सुतो ।
तेसु भातूसु सङ्खेसु पुञ्जपञ्जाधिको अहु ॥१५॥

देवानं प्रिय तिश्यं धका नां प्रसिद्धे – विरुद्धातहृ
दातिहृ कायहृ इपि संकन दीमुं किजाति मध्ये पुण्य
प्रज्ञी – ज्ञाने आपा दुहृ जुगा छवन ॥१५॥

१६. देवानं पिय तिस्सी सो रजाति पितु अच्चर्ये ।

तसंसामिसेन सम बहुनच्छिरियनहु ॥१६॥

वसपोल देवानं प्रिय तिश्यं कुमार बोहृ जुजु परलोक
जुस्थेलि जुजु जुया विज्याते, अभिषक ज्वी साथ हे अनेक
प्रकारगु आश्रयेजनकगु घटना जुया वल ॥१६॥

१७. लङ्कादीपहृ सकले निधयो रत्नानि च ।

अन्तोठितानि उरगन्तवा पठवीतलमासहु ॥१७॥

सकल लंका दीपस जमीनया दुने प्रतिष्ठित जुया
चंगु निधानत व रत्नत पृथ्वीं प्याहां वशा जमीनया
द्योने चवं चव वल ॥१७॥

१८. लङ्कादीप समोपहृ भिन्नावागतानि च,

तत्र ज्युतानि च थलं रहनानि समारहु ॥१८॥

लंका द्वीपया सत्तिक जहाज स्थना दुबे जुया चंगु
व अन समुद्रया तःले च्वगु रत्न अन प्याहाँ वया जमीनया
द्योने चवं चव वल ॥१८॥

१९. जातिपद्धतयादहृ तिस्सी च वेलु अट्टियो ।

जाता रथपलीदेन समामा परिमाणतो ॥१९॥

(अनुराधपुर नगरया दक्षिण पाखे निगूयोजनतिया
भित्रे) जातवाहन घंगु पर्वतया कवस्सं (पंबो) प्रमाणं
रथ दण्ड पाय् पुगु पंबो स्वंबो उत्पन्न जुया वल ॥१६॥

२०. तासु एका लतायष्टि रजताभा तहि लता ।

सुवण्णवण्णा रुचिरा दिस्सन्तेता मनोरमा ॥२०॥

उगु पंबो मध्ये छगूया नां लतायष्ठि (खः) व
लतायष्ठि वहयागु वर्ण थें तुयू, (मेगु) स्वेहे ययापुस्य
चवगु लुँग्यागु वर्ण दया अत्यन्त मनोरम जुया खने दया
चवन ॥२०॥

२१ एका कुसुमयष्टि तु कुसुमानि तहि पन ।

नानानि नानावण्णानि दिस्सरे तिफुठानि च ॥२१॥

छःगु पंबोया जुलसां कुसुम यष्ठि नां (जुया चवन)
व जुलसां अनेक रंग विरंगगु नाना प्रकरणु स्वांत्र्या
चवंगु खने दया चवन ॥२१॥

२२. एक सकुणयष्टि तु तहि पविष्टमिगा बहू ।

नाना च नानावण्णा च सजीवा विय दिस्सरे ॥२२॥

छगूया जुलसां सकुणयष्ठि (नां जुया चवन) अन
अनेक रंगविरंग यापि नाना प्रकार यापि क्षग पंछित व
चलात म्वाना च्चंपिथेतुं खने दया चवन ॥२२॥

२३. हय गज रथामल व्याश लयंगुलिवेटका (चेव) ।

ककुधफला पाकतिका इच्छेता अट्टुलातिया ॥२३॥

[सलया रूप समानंगु] हय मोति, [च्वलेचा थे
च्वंगु] अज मोति [रथथे च्वंगु] रथ मोति [आमालि
समानंगु मोति] [चुरिथे चाकलागु] चुरि मोति, [अंगु
थे च्वंगु] अंगु मोति [ककुध फल समानंगु] ककुध मोति
प्राकृतिकगु मोति धंगु च्यागू जात यागु मोति [थव
संसारे] दु ॥२३।

२४. मुत्ता समुद्धा उभगम्भा तीरे बट्टि वियहिता ।

देवानं प्रियतिसस्स सब्दं पुञ्जविजहितं ॥२४॥

उपि भोतित समुद्रं प्याहाँ वया किनारास छचाखेरं
चाक मकलं चं चवन थव सकल देवान प्रियतिश्य जुजुया
पुण्यं याना वःगुया अश्वर्यजनकगु विशेषता खः ॥२४॥

२५ इन्द्रनीलं वेलुरिय लं हितङ्कुमणो विमे ।

रत्नानि पमेतानि मुत्ता ता च यद्वियो ।

सत्ताहृष्मन्तरे येव रञ्जो सन्तिकमाहृष्मन्ति ॥२५॥

इन्द्रनील माणिक्य, वैदूर्यं माणिक्य, रोहितङ्कु
माणिक्य [धागु] थुपि माणिक्यत [पृथ्वीं प्याहाँ वया
बैंस द्योने चं चं वल] थुपि रत्नत व इपि मोतित
व उगु यछिठ [=पत्रोत] नं [राजमुकुटं पुया] न्हेहुया भितरे
हे जुजु याथाय् थ्यकः हया बिल । २५॥

उगु समयस जुलसां देवानं प्रियतिश्य जुजु व
धर्मशोक महाराज [छहास्यां मेहा सित] मखंपि त्वाय-पासा
जुया च्वंगु जुया चवन । उकिया निर्मित वसपोलं थुपि

रेत्नतं व मैमेगु न आपाल भेट चढ यायगु वस्तु जिमि
 त्वाय पासायात सौगात ब्यु धका धर्माशोक महाराज यात
 भेट चढे यायगु वस्तु छवया ब्युगु जुया चवन । वसपोलन
 व खना प्रसन्न जुया न्यागु राज ककुधमाष्ठ व मैमेगुन
 आपाल भेट वस्तुन अभिषेकया लागी ल्लवया विया विज्याना
 जिमि पासायात अभिषेक याना ब्यु केवल व आभिष भेट
 वस्तु जक भखु, थव धर्म भेट नाही छवया द्विदा विज्याते:-
 २६. अहं बुद्धं च धर्मं च संघं च सरणंमाती ।

उपासकत्तं वेदेष्वि समयपुत्तस्स शासने ॥२६॥

जि बुद्ध व (नवलोकीत्तर) सद्धर्म व (अष्ट आर्य
 पुद्गल महा संघापि समेतं शरण वने धुन शब्दपुत्र जुया
 विज्याकहु बुद्ध तथागतया शासनस उपासक भाव स्त्रीकार
 याना कया ॥२६॥

२७ इमेसु तीसु वत्थु हु उत्तमेसु नहत्तर्व ।

चित्तं प्रवादवित्वान सद्धार्थ सरणं व ज्ञाति ॥२७॥

मनूनये मध्ये दकले श्रेष्ठहुं उत्तम जुवा विज्याकहु
 थुपि स्वंगु वस्तुस अर्थात त्रिरत्सं चित्तं प्रसन्नं याना
 श्रद्धापूर्वकं (छपिन शरण हुँ धका ॥२७॥

मन्त्रीपि हाकन लकास ल्याहाँ वर्णा जुजु यात
 अभिषेक याना विल । उगु समयस जुलसा मौगलिपुत्त
 तिस्सं स्थविर अनागतस गनं जुलसा थव बुद्ध शासन बालाक
 सुप्रतिष्ठित उवी धका विचाँ याना स्वया विज्याना प्रत्यन्त

प्रदेश पाखे बांलमक सुप्रतिष्ठित ज्वरी धका सीका विज्याना
उपि ऊपि स्थविरस्पि उगु उगु छासे छवया विज्याना महा
महेन्द्र स्थविरयमत वना ताम्रपर्णि द्वीप (=लका) विपि
मनूतयेत प्रसन्न भा हुँ धका अहोयाना विज्यात । शक
देवराज इन्द्र वं महा महेन्द्र स्थविर याथाय वना भन्ते
मुट्सीव जुजु स्वर्णिय चुमा वसे घुंकल आ थोकन्हे देवानं प्रिय
तिश्य जुजुं राज्य आना च्वन । सम्यक् सम्बुद्ध तथागत
नं छपित भक्त्यज्ञाणी आना लिजयभु दु अनागत कालस
महेन्द्र घैर्ता भिक्षु लाम्रधर्णि-लका द्वीप प्रमुदित याई तिनि
धका, उकि आ भन्ते उत्तमगु द्वीपस वनेगु समग्र जुल जि
नं मागु महन वाना बी धका धाल । स्थविरं वैगु वचन
म्बीकार याना थः नापं न्हेहा वेटिस पर्वत विहारं आकासे
शाहाँ विज्याना अनुराधपुरया फूर्व दिशा पाखे मिस्सक
पर्वतस क्वाहाँ विज्याना दना चरना विज्यात । थोकन्हे
गुह्यस्यानं चेत्रिय पर्वत धका नं धया ह्यसीका तःपि दु ।
उगु समयस ताम्रपर्णि द्वीपस उत्सव यागु दिन जुया च्वन ।
जुजुं प्याखं ह्वीका तमासा या धका मन्त्रीपित हुक्म विया
पोदोल मनूतयेस चाहुयेका नगर प्याहाँ वया मिस्सक पर्वत
पाखे शिकार ह्वितेगु इच्छा यना विज्यात । अनंलि उगु
पर्वतस अधिग्रहीत देवता छह्यस्यां जुजुयात स्थविर नाम
लाका बीमाल धका रोहित चलायागु भेष कया वया सत्तिक
घाय् हः न जूह्यथे उखे थुखे जुया च्वन । जुजुं प्रमाद
जुया च्वहा सित कयेकेगु योग्य मजू धका घनुषयागु छिपः

सः वयेकल । चला अम्बस्थल पाखेयागु लैं लिना विस्युं
 वनेगु थाले यात । जुजुं वैत लिना यंकु यंकुं अम्बस्थल
 पवंते हे गया विज्यात चलानं स्थविर दुथाय् सत्तिक वना
 अन्तरधान जुया वन । महेन्द्र स्थविरं सत्तिक वया च्वंह्य
 जुजुं “जि हे छह्य जक खनेमा जुजुं मेर्पि मखनेमा” धका
 अधिस्थान याना छ तिस्स ! तिस्स ! थुखेर वा धका
 धया विज्यात । जुजुं व सः ताया चिन्तना याना विज्यात
 थुगु ताम्रपणि द्वोपम जन्मजूर्पिसं जित तिस्स धका नांकया
 सःते छापि सुंदुगु मखु । थव जुलसां छिन्नभिन्नगु कापः
 धारण याना च्वंह्य छच्चले सँ सुच्चुक खाना तःह्य काषाय
 वस्त्र पुना च्वंह्यस्यां जितः नां कया सःता चत्रन थव सु
 जबी मनूना अमनुष्यला धका । (चिन्तना याना विज्यात)
 स्थविरं धया विज्यातः—

२८. “सद्गु मयं महाराज धर्मराजस्स सावका ।
 तवेव अनुकम्पाय जम्बुदीपा इधागता” ति ॥२८॥

भो महाराज ! जिर्पि धर्मराज सर्वज्ञ तथागतया
 श्रावक-शिष्य जुया चवनार्पि श्रमणत खः छर्पित हे अनुकम्पा
 तया जम्बूदीपं थन वयागु खः । २८॥

जुजुं धर्मशिक नरेन्द्रं छवया हया विज्यागु पत्रया
 अनुसारं लुमंका आर्यपि विज्यात धका तुरुन्त हे हथियार
 छखे तया छखेलिङ्क फेतुना कुशल वार्ता (बुखँ ह्लाना)
 चव चवना विज्यात, उगु क्षणस इर्पि पीदोल मनूत नं अन

ध्यंकः वया जुजुयात् दध्वी लाका छचाखेरं च्वन । उगु
 समयस् स्थविरं मेपिनं थःनाप वःपित् वयना विज्यात् ।
 जुजुं खना थुपि मबले बल धका न्यन । जि नाप्पं हे
 वःगु खः महाराज ! धका लिसः विद्या विज्यात्) ।
 आ थौं कन्हे जम्बूद्वीपस मेपिनं थज्यापि श्रमणत दनिला ?
 महाराज ! थौंकन्हे जम्बूद्वीप काषाय वस्त्रं जाज्जवल्यमान
 जुया च्वनं भिक्षुपि उखें थुखें इरु थिरु जुया च्वंगु दु ।
 अन -

२९. “ते विज्ञा इद्धिष्ठता च चेतोपरिय केविदा ।
 शोणासवा अरहन्तो बहु बुद्धस्स
 सावका”ति ॥२९॥

(पूर्वनिवासानुस्मृति आदि) स्वंगु विद्या दया
 विज्यापि ऋद्धि (विध ज्ञान) दया विज्यापि मेपिनिगु
 मनयागु खँ सीकेगुली दक्ष जुया विज्यापि रागादि क्लेश
 छुं मदया विज्यापि अरहन्त जुया विज्यापि बुद्ध तथागतया
 शिष्य भिक्षुपि आपालं दु । २६॥

व खँ न्यना जुजु प्रसन्न जुया विज्यात् । अनंलि
 स्थविरं सिमायागु उपमा आदिं याना व जुजुयागु प्रज्ञायागु
 व्यक्त भाव सीका देवतापि सहित मनूतयेसं साधुकार बीका
 धर्मदेशना याना विज्यात् । उकिं धया तलः-

३०. “पण्डितोति विदित्वान् चुल्लहत्थिपदोपमं ।
 सुत्तन्तं देसयि येरो महीपद्स महामही”ति ॥३०॥

महानगु प्रज्ञा दया विज्याकह्य (महामहेन्द्र) स्थविरं
 (जुञ्जु) पण्डित - ज्ञां दुर्घ धका सींका विज्याना (वसपोल
 देवान् प्रियतिश्य) महाराज यात चुल्ल हत्थिपदोपम
 सूत्र धर्म देशना याना विज्यात ॥३०॥

धर्म देशनाया अन्तस वसपोल जुञ्जु इपि मनूत
 पोदोलर्पि नाष्प शरणस प्रतिष्ठित जुल । अनंलि वसपोल
 यात जुञ्जु कन्हे सिगु भोजन जिगु दरवादे स्वोकार याना
 विज्याहुँ धका प्रार्थना याना ल्याहाँ विज्याना नगर व
 राजदरवार छायपा - सिगार याना स्थविर यात फेनुका
 प्रनीतगु आहार भोजन याका अनुला देवी प्रमुख न्यास
 ह्य मिसानय नाप छखे लिकक फेनुना विज्यात । अनंलि
 (महेन्द्र) महास्थविरं धर्म रत्न रूपो वर्षी वागाका विज्यात,
 अनंलि इपि न्यासःह्य मिसात श्रोतापत्ति फलस थ्यंकः
 वंगु जुल । अतनि हस्ति शालस दोछि नन्दनबनस दोछि
 थुगु प्रकारं कन्हे खुनु न्योन्यासः प्राणिपि स्रोतापत्ति फलस
 प्रतिष्ठापनयाना विज्यात । कस खुनु दोछि उगु प्रकार
 छागु हप्ता तक्कया भितरे गुँदोल न्यासःह्य प्राणिपित
 व अनेक सलसः, अनेक दोल, अनेक लाख प्राणिपित
 धर्मसृन पःन याका विज्यात । उकि धया तःगु नं दुः-
 ३१ महा महिन्द्र सुरियो सो लङ्घावेहासमञ्जगो ।
 बोधनेयथम्बुजे कासि विकासं धम्मरंसिना ॥३१॥

वसपोल महा महेन्द्र स्थविर रूपी सूर्यो लंका
 द्वोप रूपो आकाशया दध्वी विज्याना वेनैय्य जनरूपो

पलेस्वांयात सद्धर्मरूपी रश्मि स्थयेका ह्वयेका विज्यात ॥३१॥

३२. माहमहिन्द्र चन्द्रो सोलकुम्भेहातस्मिन्द्वे ।

बोधेसि धर्मरसीहि वेनेय्य कुमुदस्तरे ॥३२॥

लंका द्वोपरूपी आकाशया विच्छ्वे चवंह्वा वसपोल
महा महेन्द्र (स्थविर) रूपी चन्द्रभाँ वेनेय्य जनरूपी
कुमुद पलेस्वां समूह यात सद्धर्मरूपी चन्द्र रश्मियाना
(बांलाक) ह्वयेका विज्यात ॥३२॥

३३. महमहिन्द्रमेघो सो वसं धर्मम्बुवुद्धिया ।

साधूनं चित्तबोजेसु जमेति कुसलंकुरेति ॥३३॥

वसपोल महा महेन्द्र स्थविररूपी सुपांचं वर्षा
यायत सद्धर्मरूपी बाफुतिद्वारा सत्पुरुषपिनिसु चित्तरूपी
पुसास कुशलरूपी चुलि जाय्का विज्यात ॥३३॥

अनंलि जुजुं सुमन श्रामणेरद्वारा धर्माशीक जुजुया
ह्लतं सम्यकसम्बुद्ध तथागतं अनुभव याना विज्यागु पात्र
जाय्क व शक देवराज इन्द्रिया थासं जवगु ह्लकुयागु
धातुनं काय्के छवया चेतिया पर्वतसं स्तूप आदि दयेका
सकल लंका द्वोपस छगू छगू योजन पत्तिकं स्तूप - चैत्य
दयेके विया जवगु ह्लकुयागु धातु निधान याना थूपाराम
चैत्यनं प्रातस्थापना याना विज्यात । अनंलि संघमित्रा थेरि
हया विज्यागु जय भावोधि सिमाया दक्षिण शाखा
प्रतिष्ठापना याना पूजा याके बिल । थुकिया बाखंयागु
विस्तार व्याकं महावंसे सोया सीका काय् माल ।

३४. पारवादिक दोसेन जातोऽयं परसा गरे ।
पत्तानुमोदना एवं लङ्घायं आति इस्सरो ॥३४॥

थवसपोल देवान् प्रियतिश्य महाराज पार वादियागु
दोषं (अर्थात् प्रत्येक बुद्धयात् समुद्रे वांछ्व धाय् लागु दोष
याना) सागर-समुद्रया पारी (लंका द्वीपे) जन्म कावन
(लिपा प्रसन्नगु मन याना) पुण्य अनुमोदन यागुलि याना
थुगु प्रकारं लंका द्वीपस (देवान् प्रियतिश्य धेह्य) जुजु
जूवन । ३४॥

३५ पापमिष्ट एवं फलतीति मन्त्रवा ।

जत्वान् पुञ्जस्स फलं इदन्ति ।

भो योनिसो कुब्बथ पुञ्ज कम्भे,

मन्त्रवान् ये यथं न साच यन्ति ॥३५॥

भो सज्जनपि ! थुगु प्रकार पुण्ययागु फल दे धका
सीकालि अकुशल कर्म नं थथे विपाक वीयो धका (वांलाक)
सीका गुह्य मनूनं गन वना शोक याय् माली मखु (उगु
निवर्ण वनेया लागो) वांलाक मन्ति खका पुण्य कर्म
याय् गु स्व । ३५॥

धेह्य फुको कस्ति ध्यापारीतयेगु बालं

अष्टम-च्यापु

बोधिराज धीताया बाखनस

थव छसिनिसेया आनुपूर्वी कथा

भगवान तथागत महापरिनिर्वाण जुया विजयाय
धुंकुसेलि लका द्वीपस शासन वांलाक प्रतिष्ठित ज्वीव
अन 'हकुरेलि' धैगु छगु गां दया च्वन । अन मिसा
मचा छहा गांयापि मिसा मस्ते नाप अन उगु थासे
वना ह्विता जुया च्वन । उगु समयस गांया लिकक तःधंगु
धः छगु दु । अन मरुत स्वांमा छमाय् न्ह्यावलेसं च्वं निसे
को थ्यंक स्वां ह्वया च्वनी । मनूतयेसं बुद्ध पूजाया लागी
स्वां थोवनीबले लः छिना वना सिमाय् गया स्वां थोवनी ।
मिसा मचां इपि खना मनूत सुखपूर्वक वना स्वां थ्वय
ब्यु धका गंगु सिं गों छगों हया ता छ्वीत अन तया
बिल । अबलेसं निसे मनूत उकि वना स्वां धवः ज्वी ।
अनंलि व मिसा मचा अनं सिना वना वहे पुण्य कर्म
याना जम्बू द्वीपस पाटलिपुत्र नगरे सोमदत्त जुजुया म्ह्याय्
जुया जन्म जूवना अत्यन्त उत्तमगु रूप दुह्य देव अप्सरा
समानह्य जुया च्वन । वया मां बौपिसं वयात बोधिराज
कुमारी धका व्यवहार याना तले । ह्वापा ता छुना वःगुया
आनुभावं याना वया सुवीरक धैह्य छह्य आकाशे वनीह्य

(१६१)

सिद्धव सलया मचा छह्या दया वल, जुजुशा म्हाय्‌या बौह्य
 जुलसां बुद्ध धर्म संघया उपरे तःधंगु श्रद्धा भाव भक्ति
 दुह्य जुया तःधंगु पुण्य साधन यायां सिन्धव सलयो मचा
 खना पुण्य याय्‌या लागी पासा छह्या दत धका प्रसन्नगु
 मन याना सल गया हिं स्वको वना महाबोधियात वन्दना
 यावनो, जुजुया म्हाय्‌न व खना बौया लिक्क वना यःब्बा
 छ हिं हिं गन वनागु धका न्यन जुजुं छुं मधाः ।
 अले वं हानं हानं हिं हिं कुत्तकुला न्यसेंलि अबले जुजुं
 वैत इव रहस्य प्रकाश याना विज्यासे थथे आज्ञा जुया
 विज्यात -

१ अम्हाकं भगवा पुब्बे पूरेन्तो वसपारमो ।

अदासि सोसरत्तविष्वमंस जीवितमेव च ॥१॥

२. पुत्तदारे च रज्जे च पतवा पारमिमत्थकं ।

अनप्पकप्पकोटीनं खेपेत्वा कपिलह्रये ॥२॥

की भगवान तथागत ह्लापा क्षिगु पारमिता धर्म
 सम्पूर्ण यायां छ्यों हि मिखा ला व जीवित व काय्
 कलापि व राज्य (धैगु थुपि आध्यात्मिक बाहिर प्रियगु
 वस्तु) व्याकं दान विया विज्यात आगालं कोटानकोटि
 कल्पं वितेयाना दश पारमिता धर्म सम्पूर्ण याना विज्याना
 कपिलवस्तु धैगु नगरस ॥१-२॥

३. सक्कराज कुले जातो लोके अष्टवि पुरगलो ।

सम्पत्त चक्र वत्तितं पहत्वान नराधिषो ॥३॥

थ व संसारस अप्रतिपुद्गल जुया (अर्थात् वसपोल
समानहृ सं मदया) नरया दक्कले सकले श्रेष्ठजुया विज्याकहृ
जुया शाव्यराज कुलस जन्मजुया विज्यात् ह्रासे अयंक
ध्यक वःये धुकुगु चक्रवर्तित्वयात् त्याग यामा विज्यात् । ३॥

४. दिस्वा निमित्ते चतुरो निक्खम्म अभिनिक्खम् ।

बोधिमूलमुपागम्म निसिन्नी बजिस्सने ॥४॥

(ब्रह्म, व्याधि, मरण, प्रवज्या संव्यात) पर्यंगु
निमित्त खना महा अभिनिष्कमण याना प्याहै विज्याना
बोधि मण्डपस विज्याना बज्जासने फेतुना विज्यास्य ॥४॥

५. सहस्र बाहुं सापेत्वा नामावधसमाकुले ।

सहा भ्रोतिकरं द्वेसं कालपद्मदत्सादिसं ॥५॥

६. मापेत्वानं समारुद्धं गिरिमेखल वारणं ।

मारसेनं समानेत्वा आवहं मकहदुजं ॥६॥

अर्नेक प्रकारं रुगु शस्त्र अस्त्र ज्ञोना च्वंहु दोषिका
ह्ला उत्पन्न याना (उर्कि याना) अत्यन्त रथाना पुस्य
च्वना भयानक जुया च्वह्य कालगिरि पर्वत समानं (हाकुगु
वर्ण दुगु) शरीर धारन याना (अत्यन्त ता जाह्य) गिरिमेखल
घैह्य किसि गया (आफालं) मार सेनापि हया, ताप्य
वःह्य मकर छ्वँज मार सहित । ५ - ६॥

७. पारमिताबलेनेतं मारसेनं पलापिय,

यस्थासीनो किलेसारिसहस्रं घासयीजिनो ॥७॥

इपि मार सेनापित (दश) पारमिता यागु बलं
 याना विसिकः छ्वया बिज्याना गुगु बोधि वृक्ष सिमाक्वे
 बिज्याना च्वंह्य सर्वज्ञ तथागतं दोलंदो क्लेश रूपी शत्रु
 तयेत नाश याना बिज्यात ॥७॥

८. नयनं सुजलसेकेहि सत्ताहं जिनसेवितं ।

पूजितं देवब्रह्मेहि सिद्धोरगमदादिहि ।

वन्दितुं जयबोधि तं गच्छामि सततं अह ॥८॥

(थःगु) मिथ्या रूपी रश्मि जलं सिंचे याय् गुलिं
 छगू सप्ताह - न्हेनु तक्क भगवान् बुद्धं नापं सेवन याना
 बिज्यागु देव ब्रह्मापिसं व सिद्ध (विद्याधर) नाग
 मनुष्यतयेसं नं पूजा याना तःगु उगु जय श्री बोधि वृक्ष
 यात वन्दना यायत जि सर्वं प्रकारं तत्परज्युया वने त्यना ॥८॥

९. उपासति सदा गन्त्वा यो नरो बोधिपादं ।

गन्धोद दोष धूपादिनाना पूजाहि साधुकं ॥९॥

गुह्य (श्रद्धावन्तह्य) मनून न्ह्यावलेसं वना सुगन्ध
 जल मत धुं आदि अनेक प्रकारगु वस्तु जोना बोधिद्रुम
 राज वसपोलयत बांलाक उपासना याना पूजा याई ॥९॥

१०. स नरो निरामयो होति पच्चत्ते च परत्थ च ।

पूजितो मानितो होति दीघायु बलवा सुखी ॥१०॥

व मनू थुगु लोके व परलोके न निरोगो ज्वी
 (लोकजनपिसं) पूजा सत्कार याई (मन नं) माने याई
 आयु दीर्घ ज्वी, बलवान् ज्वी, सुखीनं ज्वी ॥१०॥

११. तदत्थं पत्थयन्तेन अत्थकामेन अनुना ।

उपासनोयं सद्गाय निच्चं तं बोधिपादपन्ति ॥११॥

उगु अर्थं प्रार्थनायार्पि (थःत) हित कामना यापि
सत्वं प्राणिपिंशं श्रद्धापूर्वकं न्ह्याबलेसं उगु महानगु बोधि
वृक्षयात् उपासना सेवा सत्कार याय् बह जू । ११॥

व खैं न्यना कुमारि प्रीति जागु शरीर जुया बौहृ
सित वन्दना याना यःबा जिनं बने धका धाल । जुजुं
जुलसां वैत बोना यंकेव उपद्रव ज्वी धका बोना यंकेगु
इच्छा याना मविज्या । अनंलि वं सोको तकक बौहृसित
प्रार्थना यना जुजुं अनुमति बीव अबलेसनिसें बौहृ नाप
सिन्धव सल गया न्ह्याबलेसं बोधिवृक्षयात् वन्दना याय् त
बनोगु जुया च्वन । अनंलि लिपायागु समयस जुजु मरण
ज्वीगु खातास गोत्तुला चिन्तना याना बिज्यात । जिह्य
म्ह्याय् न्ह्याबलेसं बोधिवृक्ष उपस्थान पूजाया लागी वना
च्वनी इवयात् अनागत समयस छुं गुगु भय उत्पन्न जुल
धासा उकि हे उत्पन्न ज्वीफु, अन आ जिं छुं याना थके
माल धका । अनंलि सिन्धव सलयात् सतके छ्वया वया
ह्याय् पने लिकक वना खैं ह्लाना यथे धया बिज्यातः—
पुता ! जिह्य म्ह्याय् हि हि छुंगु सहायता कया बोधि
वृक्ष वन्दना याय् त वनी, अन वैत छुं गुगु भय जुल धासा
व अथे ज्वीगु योग्य मजू अन बने वये बले जिमि म्ह्याय्
यात् रक्षा याय् गु सो धका वैत सुरक्षाया लागी म्ह्याय् ह्य
जिम्मा बिया स्वर्गे जुया बिज्यात । अनंलि राजकन्यां

बौयागु शरीर अग्नि संस्कार याके धुंका हिं सोको सल
गया बोधिनृक्ष उपस्थानया लागी वर्णा चवन। (मेगु देश
यापि) मनूतयेसं जुलसाँ वैगु रूप सम्पत्ति खना आश्र्यंगु
मन याना थवे कोसेलि छगुला को जुजुयात है निश्चयनं
ल्वगु खना वना जुजुयात विन्ति या वने माल, जुङु कीत
छुं (वक्सस) बी फु धका चिन्तना यामा जुजु याथाय
वना नमस्कार याना थथे विन्ति यातः-

१२ बोधिमण्ड समागम्म अभिष्ठं तुद्वमानसा ।

वन्दन्त्वे याति कठञ्जे ॥ विज्जूष सिरिया

जलं ॥ १२ ॥

छहु कुमारि मिसा मचा हित्यं बोधि मण्डपम
(सल गथा) वया प्रसन्नंगु मन याना वन्दना यामा विजुलि
चमके जूर्थे शोभां ज्वाला ज्वालां थिना वनी ॥ १२ ॥

१३ नेत्र धम्मलल भारा सा बिसालायत लोचना ।

स्त्रेष्ठगद्वोला लसदप्पा साम्भा सुभपयोधरा ॥ १३ ॥

स्थाम धर्णह्य च मिसो मचा वैचुगु सपः दुह्य
ततःगोगु मिखा दुह्य तुकि आना याता याता खागु हायपं
दुह्य (हैं तयं मस्त निहृथे चंडंगु छ तो अति बालागु) दुरु
मिपो दुह्य ॥ १३ ॥

१४ सतरंसीहि सम्मस्ससञ्जाम्बुदसमा धरा ।

त्रुज्जन्मस्य नोलसमुद्दास भासा मनीरमा ॥ १४ ॥

सूर्यं रश्मि नाप ल्वाकज्यागु संक्षाकातीयागु सुपाय्
 समानं ह्याउँसे च्वंगु म्हुतुसि छजो दुह्म, च्वामुसे च्वंगु
 ह्याय् दुह्म, वँच्चुसे च्वंगु मिखाफुसि बाला छजो दुह्म,
 मुसुमुसुं न्ह्यू ख्वादुह्म, मिखां खँकोस्या मन आकर्षण याईह्म
 खः ॥१४॥

१५. इदिसं नो महाराज'दिटु पुब्बं कुदाचनं ।

एहि तस्सा सिरि देव बोधिमण्डभिः

दक्षसीति ॥१५॥

महाराज ! थर्थिज्याह्य [मिसा] जिमिसं गवलेसं
 हे वे मननि भो महाराज ! विज्याहुँ व मिसायागु [रूप]
 शोभा बोधिमण्डपस खना बिज्याई [धका विन्तियात] ॥१५॥

व खँ न्यना जुजु न्यनागु संसर्ग मात्रं हे व मिसाया
 उपरे मन प्यप्तुका चतुरज्जिनी सेना जोना वना राजकन्या
 बोधि बन्दना याय्या लागी वै बले [जोनेत] पःखालं पिने
 सेनातप्स छचाखेरं घेरा बीका वैत जोना हृति धका मनू
 तय् त लगे याना बिल, अनंलि सेनात न वैत जोना काय्
 धका तंशार जुया च्वं च्वन । राजकन्यां इपि खना याकर्त
 सिन्धव सल दुयाय् वना वया जंधुली च्वना खालि इशारा
 बिल वं व जोना वेगं आकासे तिन्हुल । व [राजकन्या]
 जुलसां वांलाक फेत्वी मलानि गुलि याना सलयागु वेग
 थामे याय् मकया सलया जंधुलि चुलुया कुतुं वल । सिन्धव
 सल राजकन्या कुतुं वंगु खना जुजु [ह्याय्पने] धया थकूगु
 खँ लुमंका अत्यन्त वेगं वया व राजकन्यायागु सपले वां

न्याना च्वे वां छवया कुतुं दया च्वंह्य दयात थःगु जंधुली
फया कया हानं फेतुका वैत आकासं यंका पाटलीपुत्र नगरे
हे थ्यंकः यंका विल ।

१६. तिरच्छानगतायेवं सरन्ता उपकारकं ।

न जहम्तीति मन्त्रवान कृतज्ञू होन्तु पाणिनो ति ॥१६॥

थुगुप्रकारं पशुहे जूसां तभि [थःत] उपकार याह्य
सित लुमंका [वैत] तोःती मखु धका सीका [सकल]
सत्व प्राणिपिंसं कृतज्ञ ज्वी फयेकेमा ॥१६॥

अवलेसंनिसे व [राजकन्या] पुण्य कर्म याना स्वर्ग
सम्पत्ति साक्षातकार याना काहा जुया बन ।

१७ यो यं दुमिदं यत्तिनम्दनेन,

सम्पूजितं पूजयते सपठ्यो

सभोगवा होति अतीतको च,

सद्बवत्थ सो होति प्रस्तर्थरूपो ति ॥१७॥

गुह्य प्रज्ञावानह्य मनूनं तथागत बुद्धं वांलाक पूजा
सत्कार याना विज्यागु बोधिवृक्ष राज यात गुकिया निम्ति
(स्वां धुं धुपाय् आदि) पूजासत्कार याई (उकिया निम्ति) व
मनू (जन्म जूजू थाय्) भवभोग सम्पत्ति दुह्य ज्वी (रोगादि)
अन्तराय - वाधा मदुह्य नं ज्वी व मनू जुलसां सकल थास
(सकलसिनं) प्रशंसा थाय् योग्यह्य मनू नं जूदनी ॥१७॥

बोधिराज धीताथा बाखं

नवम-गुपु

कुण्डलियाए बाखनस

थब छस्तिनिसेया आनुपूर्वी कथा

लंका द्वीपस रोहण धैगु जनपदे महाग्राम धैगु गाँ
छगु दया चवन । अन तिस्सविहार धैगु अनेक सलसः
भिक्षुपि दुगु अनेक परिवेण शोभायमान जुया चवंगु विहार
छगु दया चवन । अन तिस्स धैह्य श्रामणर छह्य बास
याना चवन । व छगु समयस जनपद चारिकास चाहाू
व वं पासाणवापि धैगु गामे भिक्षा वना थःत माको
भोजन (=जा) ध्यो नाप प्राप्त जुया अनं प्याहाँ वया
गाँया ध्वाकाय् ध्यका महाग्राम गाँ पाखे स्वया वना चव
चवं मनूतयेके लः गन सुविधा दु ? धका न्यन । इमिसं
भन्ते छःपिनि न्होने सत्तिगु थासे हे ककुखन्दकन्दर धैगु
न्ह्याना चवंगु ख्वाउगु लः दुगु तुश्यगु फि लाया तथाय् अन
छःपि विज्याना स्नान याना सिच्चुस्य चवंगु किचले फिया
द्योने फेतुना भोजन याय्गुज्या याना विज्याहुँ धका धाय्व
श्रामणर ज्यू धका लिसः विया अन वना थःत आराम
ज्वीगु थासे फेतुना भोजन याय्गु थाले यात, उगु समयस
छह्य जंगले ज्या दुह्य मनू छह्य नाप जंगले वँह्य मिसाह्य
खिचा छह्य अनहे पहाडया विच्चे छगु गुफाय् मचा ब्बीका

नये पित्याका थुरु-थुरु खागू शरीरं मस्तेनाप द्वना चवहु
स्यां श्रामणेरया पात्रे च्वंगु भोजन यागु गन्ध नेताया
द्वना चव थासं दँना थुरु - थुरु खाखां वया लिकक वया
ह्लिष्यं संका चवं चवं वल । श्रामणेरं व खना हृदय कम्पन
याना थः नयेत धका कागु ह्लाप्यां यागु जाप्ये वया ह्लोने
तया विल । अनंलि व खिचां मन प्रसन्न याना नल ।
व अय नःगु खना प्रसन्न जुया हानं हानं जा प्येत तया
ब्यु ब्युं पात्र सिला छोलि चाय् तया वन । अनंलि व
मिसाह्वा खिचा श्रामणेरया उपरे मन प्रसन्न यागुलि याना
अनं सिना वना जम्बू द्वोपस देवपुत्त नगरस जुजुया बडा
महारानोया गर्भे जन्म कावना छिला दसेंलि माँया गर्भ
जन्म जुल । अनंलि वयात बुसँ खाकेगु मगलगु दिन थ्यंकः
वयेव माँबौपिस वयात (छधने) चा चा तूगु सँ दुह्वा जूया
निर्मित कुण्डली धका नां छुना विल । व मिसा मचा
जुलसां कथहनं छिखुँ दुह्वा जुया वल । उगु समयस जुलसां
तिस्स श्रामणर महाबोधि बन्दना याय् धका जहाजे चवना
जम्बूद्वोपे वना कथहनं देवपुत्त नगरे थ्यंका बांलाक चोवर
पाल्पण याना प्यकु पात्रक जक स्वया भिक्षाया लागी
चाह्यू जुजुं तःघंगु सडकस थ्यंकः वन । राजकन्या सिंह
पञ्जर ऊया चायेका सडके कोसोया चवंबले भिक्षा वया
चवंहु श्रामणेर खना ह्लापायागु स्नेह उत्पन्न जुया वल,
उगु क्षणेहे वया जाति अमरण ज्ञान दया वल । वं जुलसां
ह्लापायागु जःने भिक्षुनी जुया पौल्या सहित पुस्तक व मत

च्याकेगु चिकं न दान विया जि जाति श्रमण ज्ञान दुहृ
ज्वी दयेमा घका प्रार्थना आसिका भर्ता कहु जुया च्वन ।
उकि वं ह्लापायागु जन्मयागु खें लुमंका श्रामणेर थःत
यामा वःगु उपकार खना मन प्रसन्न याना वैत (श्रामणेर
यात) सतके छ्वयड राजदरवारे आसन लाया अन फेतुभा
च्वहृसित अनेक प्रकारयागु भोजन भयिका पात्रं ह्ला लिकया
बिज्याय् व श्रामणेर याथाय् वना वन्दनय् याना छ्वेलिकक
फेतुना वसपोल नाप खें ह्लाह्लां थथे धालः—

१. म सङ्गामसि मं धीर ! पुञ्जे हं तव बासिका ।

तेनाहं सुखिता असि तस्मा इवमसि इस्तरोति ॥१॥

प्रजावान जुया बिज्याकहु छःपिसं जित ह्यमस्यूला ?
जि ह्लापा छलपोलया दासि खः उकिया निर्मित जि सुखी
जुया उकि छलपोल (जि) मालिक — स्वामि खः ॥१॥

व खें न्यना श्रामणेर धालः—

२. नतिथ मे तादिसी दासी म सङ्गामामि तं अहं ।

कासि त्वं कस्त वा धीता तं मे अवखाहि

पुच्छिता ति ॥२॥

जितः अर्थेज्याह्य दासि सुमदु जि छंत म्हमस्यू छ
सु खः ? सुया म्हाय् खः ? जि न्यना च्वना व खें
जितः कना व्यु ॥२॥

अनंलि व (मिसामचां) वैत लुमंका बीत धाल-

३. सारापेमि तुवं अज्ज यथा जानासि मं हसे ।
बुज्झस्सु बोधितो दानि मया जाति सरन्तिया ॥३॥

तपस्वो जुया विज्याकम्ह छलपोलं गुगु आकारं
जित् थौं म्हसीका बीत जाति स्मरण ज्ञां दुम्ह (हापा
यागु खं स्यूम्ह) जि आ म्हसीका बीया लागी (छलपोल)
जित म्हसीका विज्याय् फयेमा ॥३॥

४. पासाणवापिगामम्हि तम्बपणिम्हि रोहणे ।
भिक्षिखत्वान तुवं भन्ते ! यदा ककुखन्दकव्वदरे ॥४॥

भो भन्ते ! छलपोल गुगु समयस ताम्परणि द्वीपस
(लंका द्वीपे) रोहण जनपदस पासाणवापि धैगु गामे भिक्षा
क्या हया ककुखन्द धैगु पर्वतया विच्चे ॥४॥

५. निसोदित्वान त्वं भत्तं भुत्तकालं सरिस्ससि ।
तदाहं सुनखो आसि विजाता लद्ध गोचरा ॥५॥

फेतुना विज्याना छलपोल भोजन याना विज्या:
बले लुमना विज्याला ? उगु समयस जि मचा बूह्य
आहार प्राप्त मज्जम्ह मिसाम्ह खिचा जुया च्वना ॥५॥

६. दारके छादितुं मय्य मासन्ना खुदपीलिता ।
पवेधमानसबबङ्गा अट्टासि तव सतिके ॥६॥

जिम्ह मचा नयेत सत्तिना च्वम्ह नये पित्याना
पीडित जुया च्वनम्ह सकल शरीर थरथर खाना च्वम्ह
(जि) छपियाय् सत्तिक वया दना च्वं वया ॥६॥

७. दिस्वातं मंतदा भन्ते ! वेधमानं बुभुविखतं ।

छिन्नभन्तो तुवं हुत्वा सम भन्तेन तोसयी ॥७॥

भो भन्ते ! उगु समयस छपिसं नये पित्याना
थुरु थुरु खाना च्वंम्ह व जितः खना (थः) द्याँ लाना
जित जां संतोष याना विज्यात ॥७॥

द तदाहं सुदुच्चित्तेन चित्तं तयि पसादयि ।

तेनाहं पुञ्ज कम्मेन दुतिये अत्तसम्भवे ।

इध राजकुले जाता सब्ब काम सामद्धिनी ॥८॥

उगु समयस जि नरमगु चित्तं छपिनि उपरे मन
प्रसन्न जुया उगु पुण्य कर्मया प्रतापं जि मेगु आत्मभ वस थन
राजकुले वया सकल सम्पत्ति समृद्ध जुया जन्म जूवया ॥८॥

९. चित्तपसाद मन्तेन लोकनाथस्स सासने ।

तदहु पब्बजितसापि ईदिसा होन्ति सम्पदा ।

कीदिसं होति सम्बुद्धे पसादेन फलं अहो ! ॥९॥

लोक पिनि स्वामि जुया विज्याकम्ह तथागत
यागु) शासने उखुनु हे जक प्रव्रजित जूम्ह जूसां (वेगु
गुणस) चित्त प्रसन्न याय् मात्रं (प्राप्त ज्वोगु) सम्पत्ति
थर्थिज्यागु ज्वोफु, सम्यक् सम्बुद्ध तथागतया उपरे चित्त
प्रसन्न यानागुलि याना (प्राप्त ज्वोगु) फल - विपाक
गर्थिज्यागु ज्वी ? अहो आश्र्यजनकगु खँ खः । ६॥

१०. अड्ग्रानि पन किच्चानि पहायत्तहृते रतो ।

अतन्दितो दिवारत्ति सरातु रतनत्तयन्ति ॥१०॥

यःत् हित यायगलो लगे जुया च्वंम्ह (बुद्धिमानिम्ह
भनूनं) मेमेगु ज्या व्याकक तोःता आलसि मवास्य हित्तिछ
हित्तिछ चच्छ चच्छ त्रिरत्नयागु (गुण) स्मरण यायगु -
लुमंकेगु सो । १०।

युगु प्रकारं श्रामणेरं यागु उपकार लुमंके विया
भन्ते छपिनि दासियात अनुग्रह याय्‌या लायी थनहे च्वना
विज्याहुँ धका निमन्त्रणा याना वसपोलं स्वीकार याय्‌व
तःधंगु विहार दयेके विया श्रामणर नापं याना अनेक
सलसः भिक्षुपि निमन्त्रणा याना विहारे वास याके विया
प्यंगु प्रत्यय सुलभ याना उपस्थान सेवा (याना च्वन) ।
श्रामणेर नं मिसाम्ह खिचायात विया वःगु दान लुमंका
संतुष्ट जुया बुद्धानुमूर्ति मने ल्वीका याकनं हे अरहन्त
जुया विज्याना वहे विहारे वास यायां आयु फुना वसेलि
अनतुं परिनिवाणि जुया विज्यात ।

११ तियद्वे सु तिलोकर्त्त्वम नतिय वस्थुतयं विना ।

सत्तानमञ्जमिच्छत्यदायकं सुरपावपमित ॥११॥

(अतीत वर्तमान अनागत संस्थात) स्वंगु कालस
(काम रूप अरूप धका धया तःगु) स्वंगु लोकस त्रिरत्न
तोःता सत्त्र प्राणिपित यथःगु बस्तु बीयोगु मेगु कल्प वृक्ष
घंगु दैहे मखु । ११॥

कुण्डलियागु बालं

दशम-क्षिपु

जम्बूदीप कथा रसवाहिनी सिव्रल

अनुवादक्या मेगु सफूतः—

प्रकाशित ज्वी धुंकुगुः—

१. धर्म चक्र सूत्र (शद्वार्थ भावार्थ सहित)
२. बुद्ध भक्ति शतक (संस्कृत श्लोक, नेपाल भाषा, व हिन्दी, श. भा. सहित)
३. लोकनीति (नेपाल भाषा, नेपाली, हिन्दी स्वंगुलीसं शद्वार्थ भावार्थ सहित)
४. महोसध महा जातक (वर्मी भाषण नेपाल भाषा अनुवाद)
५. अम्बटु सूत्र (हिन्दी भाषण नेपाल भाषा अनुवाद)
६. महाचीन यात्रा (नेपाल भाषण हिन्दी अनुवाद)
७. महाचीन यात्रा (नेपाली अनुवादिका सुश्री नानी मैत्रा)
८. रसवाहिनी (प्रथम-भाग, २०पु वाखं पालि नेपाल भाषा अनुवाद)
९. रसवाहिनी (द्वितीय-भाग, २०पु वाखं पालि नेपाल भाषा अनुवाद)
१०. विपस्सनादी पनी (वर्मी भाषण नेपाल भाषा अनुवाद)

प्रकाशक्या प्रतिक्षायः—

१. आमगन्ध सूत्र (पालि भाषण नेपाल भाषा अनुवाद)
२. धर्मपद अट्टकथा भाग-२ (प्रेसय्)